اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

سه‌شنبه
• ۱۶ آبان ۱۴۰۲
• ۲۲ ربیع‌الثانی ۱۴۴۵
• ۷ نوامبر ۲۰۲۳

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۷۶۰ • دوره جدید سال دهم شماره ۲۴۴۲ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews



مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان مطرح کرد:

فولاد هرمزگان پیشتاز ارتباط با شرکت‌های دانش‌بنیان

۷

صمت گزارش می‌دهد

وضعیت پر ابهام و پیچیده واگذاری صنعت خودرو

از ۱۱ اسفند ۱۴۰۰ که رئیس جمهوری در قالب صدور فرمانی هشت‌ماده‌ای برای بهبود عملکرد صنعت خودرو، واگذاری مدیریت دولتی شرکت‌های خودروسازی را مورد تاکید قرار داد و انتظار می‌رفت پس از سال‌ها این موضوع با جدیت دنبال شود و به نتیجه برسد، تا آبان ۱۴۰۲، نه تنها هیچ پیشرفت خاصی در مسئله واگذاری‌ها ایجاد نشده، بلکه به‌نظر می‌رسد در این حوزه عقبگرد هم داشته‌ایم. البته به‌تازگی سازمان خصوصی‌سازی اعلام کرد از همه ابزارهای قانونی خود برای واگذاری اصولی و مطابق با منافع ملی صنعت خودرو استفاده خواهد کرد. بنا بر گزارش این سازمان، در این زمینه جلسات متعددی برای هماهنگی بین وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت صنعت، معدن و تجارت و همچنین جلسات هم‌اندیشی با فعالان صنعت خودرو و صاحب‌نظران دانشگاهی برگزار و به صورت تجلسه‌ای بین وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و صمت ختم شده تا با همکاری متولیان و فعالان موثر در صنعت خودرو، هرچه سریع‌تر اجرایی شود. چرا باوجود عزم جزم دولت برای تحقق این هدف، همچنان واگذاری صنعت خودرو به بخش خصوصی در ابهام روزگار می‌گذراند و مهم‌تر از همه اینکه، این واگذاری چه مزایایی برای صنعت خودرو و به‌طور کلی اقتصاد ما خواهد داشت؟

۴



نرخ ملک در تهران سر به فلک کشید

آبرفت معاملات مسکن

۱۰

عکس: آیدا فریدی

سرمقاله



مدیریت منابع انرژی در ایران

۲

یادداشت‌های امروز



اما واگرهای ادامه‌دار خصوصی‌سازی خودروسازی‌ها

۴



نه مُسکن موقت نه درمان بلندمدت

۶

گفت‌وگو



دیر بجنبیم از پاکستان عقب می‌افتیم

۲

گزارش روز

گزارش صمت از هفدهمین نمایشگاه بین‌المللی کان‌مین

تعارض منافع، تهدید توسعه و تحدید معدن

هفدهمین نمایشگاه بین‌المللی معدن، صنایع‌معدنی، ماشین‌آلات، تجهیزات و صنایع وابسته (کان‌مین)، امروز به ایستگاه پایانی رسید. ایران از نظر ذخایر معدنی جزو ۱۰ کشور اول جهان و نخستین کشور در خاورمیانه است. طبق گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس ۷ درصد ذخایر معدنی جهان در ایران جای دارد. آمارها نشان می‌دهد علاوه بر بیش از ۷ هزار معدن فعال با ۷۰ نوع ماده معدنی در کشور، ۱۵ هزار محدوده امیدبخش معدنی با ۴۰ میلیارد تن ذخایر قطعی به ارزش بیش از ۷۷۰ میلیارد دلار شناسایی شده است. کشوری با این همه منابع غنی و برخوردار از نیروی تحصیلکرده جوان و جویای کار، نباید در رکود بماند و تنها کافی است به این منابع با دیدی ملی و مسئولیت‌پذیر نگاه شود و همگرایی واقعی شکل گیرد و برگزاری نمایشگاه تخصصی یکی از راهکارهای بسیار مهم برای گشودن مسیر مراودات و توسعه است.

۶

آگهی مزایده شماره ۰۰-SI۰۰۴۷۲

نوبت اول

شرکت فولاد سیرجان ایرانیان

شرکت فولاد سیرجان ایرانیان در نظر دارد ضایعات غیرتولیدی موجود در مجتمع معادن، کنسانتره و گندله‌سازی شرکت فولادسیرجان ایرانیان را مطابق جدول ذیل از طریق مزایده عمومی به فروش برساند. لذا از تمامی داوطلبان دعوت به عمل می‌آید به منظور خرید اسناد مزایده پس از واریز مبلغ ۱،۰۰۰،۰۰۰ ریال به حساب شماره ۱-۶۷۶۷۶۷۷-۸۶۰۰-۳۰۷ نزد بانک پاسارگاد شعبه میرزای شیرازی به نام شرکت فولاد سیرجان ایرانیان همراه با فیش واریز و معرفی‌نامه از تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۵ لغایت ۱۴۰۲/۰۸/۲۷ به دفاتر شرکت فولاد سیرجان ایرانیان مراجعه نموده و پیشنهادات خود را به صورت کتبی بر اساس اسناد مزایده حداکثر تا پایان وقت اداری ۱۴۰۲/۰۸/۲۹ به دفاتر این شرکت ارائه دهند. لازم به ذکر است بازدید قبل از ارائه پیشنهاد قیمت الزامی می‌باشد و امکان بازدید بدون دریافت اسناد فیزیکی وجود ندارد. امکان شرکت در هر آیتم مزایده به صورت جداگانه وجود دارد و مقادیر ذکر شده به صورت تقریبی می‌باشد که امکان تغییر تا تلورانس ۱۰ درصد وجود خواهد داشت.

ردیف	عنوان	مقدار تقریبی	واحد	ردیف	عنوان	مقدار تقریبی	واحد
۱	آهن کروم‌دار	۳۰،۰۰۰	کیلوگرم	۹	رولیک آهنی	۴۰،۰۰۰	کیلوگرم
۲	آهن منگنزدار	۲۰،۰۰۰	کیلوگرم	۱۰	روغن سوخته	۶۵۰	بشکه
۳	چدن	۱۵،۰۰۰	کیلوگرم	۱۱	گریس سوخته	۴۰۰	بشکه
۴	لیفتربار و شل پلیت	۳۰،۰۰۰	کیلوگرم	۱۲	بشکه خالی آهنی	۱،۵۰۰	عدد
۵	مش پلی‌اورتان	۱۵،۰۰۰	کیلوگرم	۱۳	پارچه بر زنتی	۱۰،۰۰۰	کیلوگرم
۶	نوار نقاله (نخدار)	۴۰،۰۰۰	کیلوگرم	۱۴	لوله ترلکس	۱۵،۰۰۰	کیلوگرم
۷	نوار نقاله (سیمی)	۱۰،۰۰۰	کیلوگرم	۱۵	لوله پلی‌اتیلن	۱۲،۰۰۰	کیلوگرم

تلفن ضروری: ۰۳۴۳۱۲۴۵۵۰۰ داخلی ۵۷۱۸

دفتر کرمان: بلوار جمهوری‌اسلامی، خیابان هزارویکشب، کوچه ۱۷، انتهای کوچه سمت راست، ساختمان سیسکو، طبقه‌هفتم.

دفتر تهران: خیابان ولیعصر، بالاتر از پارک ساعی، خیابان ساعی دوم، پلاک ۶، برج الماس ساعی، طبقه دهم

امور بازرگانی شرکت فولاد سیرجان ایرانیان

فراخوان مناقصه

صبانور
شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظر دارد برای درخواست «انجام خدمات جهت تهیه مدارک ازبیلت از وضعیت موجود و بازطراحی خطوط فرآوری کنسانتره مجتمع شهرک» از طریق مناقصه اقدام به انتخاب پیمانکار نماید.

محل دریافت اسناد: تهران، سعادت‌آباد، خیابان سعادت‌آباد، خیابان شهید حق‌طلب غربی (۲۶ غربی)، پلاک ۴۹ -طبقه سوم واحد بازرگانی شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور- کدپستی: ۱۹۹۷۹۶۹۱۳۸

مهلت دریافت اسناد: از تاریخ انتشار آگهی تا ساعت ۱۶ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۲

مهلت تحویل اسناد: ساعت ۱۶ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۰۶

مدارک لازم جهت دریافت اسناد: معرفی‌نامه رسمی همراه با کارت شناسایی و نامه اعلام کتبی نام مسئول، شماره تماس مستقیم و پست الکترونیک سازمانی مناقصه‌گر جهت دریافت و ارسال مکاتبات.

▣ شرایط اولیه شرکت در فراخوان:

۱- دارا بودن صلاحیت مشاور (معتبر در زمان بررسی اسناد مناقصه) با تخصص «کانه‌آرایی و فرآوری مواد» با حداقل پایه ۲

۲- سابقه انجام کار مشابه (کار مشابه): حداقل دو قرارداد جهت انجام خدمات طراحی و مهندسی پایه و تفصیلی مربوط به خطوط فرآوری کنسانتره آهن با ظرفیت ۳۰۰ هزار تن در سال و یا بالاتر، و یا یک قرارداد جهت انجام خدمات طراحی و مهندسی پایه و تفصیلی مربوط به خطوط فرآوری کنسانتره آهن با ظرفیت حدود یک‌میلیون تن در سال و یا بالاتر) در ۱۰ سال اخیر.

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)



سرمقاله



مدیریت منابع انرژی در ایران

(بخش پایانی)

رضا پدیدار
عضو هیات نمایندگان اتاق ایران

در بخش نخست این نوشتار که روز گذشته انتشار یافت به سه بخش اصلی تقاضای انرژی در کشور اشاره شده و در این بخش به چهارمین حوزه تقاضا و آثار و تبعات آن در فرآیند تولید و مصرف انرژی و بحث‌های تکمیلی پرداخته‌ایم.

۴- در بخش‌های فعال اقتصادی کشور صنعت پتروشیمی نیز دارای تعداد مشخص و معدودی طرح در سطح نگهداشت و نیز توسعه است؛ از این‌رو می‌توان گفت پس از تکمیل جهش سوم توسعه صنعت پتروشیمی طی ۵ سال آینده، مجموع انرژی مصرفی این صنعت به‌عنوان سوخت و خوراک از ۹۹۲ هزار بشکه معادل نفت خام در روز به عددی نزدیک ۱.۵ تا ۲ میلیون بشکه برسد. از این میزان، حدود ۴۶ درصد گاز طبیعی خواهد بود (معادل ۱۵۵ میلیون مترمکعب در روز گاز طبیعی) و مابقی از طریق میعانات گازی و نیز پالایشگاه‌های نفت خام تامین خواهد شد. این در شرایطی است که گام توسعه‌ای پتروشیمی در همین سطح باقی بماند و در صورت اجرای طرح‌های توسعه‌ای دستیابی به تولید بیش از ۱۰۰ میلیون تن محصولات پتروشیمی، این فرآیند دستخوش تغییرات گسترده‌ای می‌شود و نظام برنامه‌ریزی کشور باید در مدیریت منابع انرژی خود تجدیدنظر جدی کند یا اقدامات اساسی را به‌کار بندد.

در این حالت و باتوجه به فرضیات و محاسبات ذکرشده، در مجموع برای تامین انرژی کشور در ۵ سال آینده به حداقل ۱۷۳۵ میلیون بشکه معادل نفت خام از انواع حامل‌های انرژی نیاز است.

در این راستا باید بخش تولید و تبدیل انرژی توسعه یابند تا تقاضای جدید را تامین کنند.

مرکز مطالعات زنجیره ارزش براساس آخرین بررسی‌ها و واکاوی‌های خود معتقد است ایران طی ۵ سال آینده در صورت ادامه روند مصرفی موجود با کسری حتمی در تامین انرژی در حوزه گاز، برق و فرآورده‌های آن مواجه خواهد شد. انتقال و جابه‌جایی این کسری در پیک‌های مختلف تقاضا از هر یک از این حامل‌ها به دیگری، مسئله مهمی است که حاکمیت باید درباره آن تصمیم بگیرد. تجربه سال‌های گذشته نشان داده تامین انرژی بخش خانگی، از اولویت اصلی حاکمیت است، اما در اوج تقاضا، امنیت عرضه در این بخش هم به‌صورت کامل تامین نشده است. از طرفی تجربه‌هایی مانند تعطیلی صنایع به‌دلیل تامین انرژی گاز و برق خانگی از تجربیات هزینه‌زای بخش انرژی کشور است. چنانچه کشور بخواهد در زمینه انرژی همچنان خودکفا بماند و مجبور به واردات گاز، برق یا فرآورده‌ها نشود، باید امور زیر به‌صورت جدی پیگیری و اجرا شود:

الف- افزایش هزینه برای مصرف غیربهینه در بخش‌های مختلف و هوشمندسازی یارانه‌های پنهان انرژی که در حال حاضر به‌صورت ناعادلانه توزیع می‌شود.

ب- فعال‌سازی طرح‌های بهینه‌سازی انرژی در بخش‌های مختلف و در صورت نیاز اصلاح قانون و تدوین قوانین جدید با بهره‌گیری از ظرفیت‌های ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید.

ج- تدوین سازکارهای انگیزشی برای جذب و تامین سرمایه‌ها در راستای اجرای طرح‌های توسعه و نگهداشت تولید نفت و گاز در کشور.

د- بکارگیری راه‌های مختلف تامین برق از مسیرهایی جز گاز طبیعی در کشور و همکاری موثر و مستقیم با بخش خصوصی در این فرآیند.

هـ- تاسیس پتروپالایشگاه برای تامین فرآورده‌های نفتی و خوراک‌های موردنیاز برای بهره‌گیری در صنعت پتروشیمی و نیز سایر صنایع با ارزش افزوده بالا از مسیر توانمندسازی و حمایت از بخش خصوصی واقعی.

و- توسعه متوازن و هدفمند صنعت پتروشیمی مبتنی بر تامین پایدار و بلندمدت خوراک و صدالبته تمرکز بر توسعه زنجیره ارزش مواد میانی و نهایی مبتنی بر محصولات پایه پتروشیمی در داخل کشور.

ز- تبیین مفاهیم خام‌فروشی و خام‌سوزی زیر نظر کارشناسان و نخبگان این حوزه در بخش‌های مختلف اقتصادی به‌ویژه بخش خصوصی.

کلام پایانی اینکه در جهان امروز، منابع انرژی، به‌ویژه نفت و گاز به‌عنوان نیروی محرک در تمام حوزه‌های صنعتی و خانگی راه پیدا کرده‌اند. مصارف خانگی به‌عنوان پردامنه‌ترین و مصارف صنعتی به‌عنوان مهم‌ترین بخش‌های مصرفی انرژی محسوب می‌شوند؛ از این رو توجه به مقدار تولید و مصرف این نیروها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. با بررسی فرضیات و محاسبات طرح شده در کشور ایران در سال ۱۴۰۵ با کسری حتمی در تامین گازوئیل و گاز طبیعی مواجه خواهیم شد، به‌همین دلیل و باتوجه به هدفمند کردن یارانه‌های پنهان انرژی، بهینه‌سازی مصرف انرژی در بخش‌های مختلف و فراهم کردن برق از مسیرهایی جز گاز طبیعی می‌تواند رویکرد مناسبی را برای مصرف انرژی فراهم آورد.

ضمنا این نکته نیز باید موردتوجه قرار گیرد که دولت در تخصیص منابع انرژی در حال حاضر بین خانه و کارخانه، خانه را در اولویت قرار می‌دهد و این به‌معنای اولویت پایین‌تر اقتصاد و تولید در منطق حکمرانی کشور است. این موضوع خلاف سیاست‌های کلان کشور و صدالبته عقل و منطق است. مطمئنا باید با مدیریت همزمان عرضه و تقاضا، تامین پایدار انواع حامل‌های انرژی را البته با همکاری و همراهی بخش خصوصی واقعی در کشور تضمین کرد.

رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار نخست‌وزیر عراق تاکید کردند

لزوم افزایش فشارهای سیاسی به امریکا و رژیم صهیونیستی

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی پیش از ظهر روز گذشته (دوشنبه) در دیدار آقای محمد شیاع السودانی، نخست‌وزیر عراق و هیات همراه، با قدردانی از مواضع خوب و قوی دولت و ملت عراق در حمایت از مردم غزه، بر لزوم افزایش فشارهای سیاسی دنیای اسلام به امریکا و رژیم صهیونیستی برای توقف کشتار مردم غزه تاکید کردند و گفتند: کشور عراق به‌عنوان یک کشور مهم در منطقه، می‌تواند در این زمینه نقش ویژه‌ای داشته باشد و یک خط جدید را در دنیای عرب و جهان اسلام به‌وجود بیاورد.

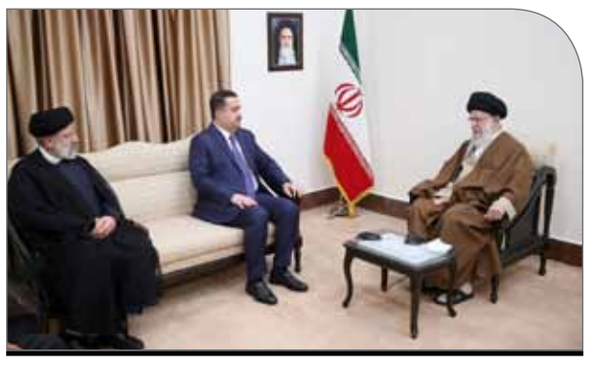
ایشان با اشاره به اوضاع رقت‌بار غزه و جریحه‌دار شدن دل‌های همه انسان‌های آزاده از این جنایات و قساوت‌ها خاطرنشان کردند: از همان روزهای اولِ حملات رژیم صهیونیستی تمام قرائن و شواهد نشان‌دهنده دخالت مستقیم امریکایی‌ها در اداره جنگ است و هرچه از این جنگ می‌گذرد، دلایل نقش مستقیم امریکا در هدایت جنایت‌های رژیم صهیونیستی قوی‌تر و پررنگ‌تر می‌شود.

رهبر انقلاب اسلامی افزودند: اگر کمک‌های تسلیحاتی و سیاسی امریکا نباشد، کار برای رژیم صهیونیستی قابل ادامه دادن نخواهد بود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای گفتند: امریکایی‌ها حقاً و انصافاً شریک جرم صهیونیست‌ها در جنایات غزه هستند.ایشان تاکید کردند: به‌رغم همه کشتاری که در غزه انجام می‌شود، رژیم صهیونیستی تا الان شکست خورده واقعی در این ماجرا است، زیرا نتوانسته آبروی ازدست‌رفته خود را بازگرداند و در آینده هم قادر به این کار نخواهد بود. رهبر انقلاب اسلامی لزوم تلاش همه‌جانبه برای افزایش فشارهای سیاسی به امریکا و رژیم صهیونیستی به‌منظور توقف بمباران‌ها در غزه را مورد تاکید قرار دادند و گفتند: جمهوری اسلامی ایران و عراق با هماهنگی یکدیگر می‌توانند در این زمینه نقش‌آفرین و تاثیرگذار باشند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای همچنین درباره همکاری‌های دوجانبه ایران و عراق در زمینه‌های اقتصادی و امنیتی خاطرنشان کردند: کارها بحمدالله پیش می‌روند، اما باید مراقب بود پیگیری توافق‌ها با همان انگیزه اولیه استمرار یابد و دچار کندی نشود.ایشان در پایان از مردم و دولت عراق و شخص نخست‌وزیر بابت مهمان‌نوازی و خدمات‌رسانی و برقراری امنیت در ایام اربعین صمیمانه تشکر و قدردانی کردند.

در این دیدار که سید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهوری نیز حضور داشت، آقای محمد شیاع السودانی، نخست‌وزیر عراق با ابراز خرسندی فراوان از دیدار با رهبر انقلاب اسلامی، عملیات طوفان‌الاقصی را یک عملیات قهرمانانه و موجب خوشحالی همه آزادگان جهان دانست و افزود: در کنار این خوشحالی، همه ما از کشتار وحشیانه در غزه که یک انتقام جمعی از مردم این منطقه کوچک است، به‌شدت اندوهگین هستیم. نخست وزیر عراق خاطرنشان کرد: دولت و ملت عراق و همچنین جریان‌های سیاسی داخلی، در قضیه غزه در صف اول حمایت از مردم مظلوم این منطقه هستند و دولت عراق تلاش‌های سیاسی گسترده‌ای را برای توقف جنایت‌ها در غزه انجام داده است.



آقای السودانی با انتقاد از سکوت مجامع بین‌المللی و مدعیان حقوق بشر در قبال این جنایت‌ها تاکید کرد: تمام تلاش ما در وهله اول توقف بمباران‌ها و در مرحله بعد، ارسال کمک‌های غذایی و دارویی به مردم غزه است و در مذاکرات با رئیس‌جمهوری اسلامی ایران در این زمینه هماهنگی‌های لازم انجام شد.

نخست‌وزیر عراق همچنین بر اراده جدی دولت این کشور برای گسترش روابط با ایران و اجرایی شدن توافق‌ها تاکید کرد.

رئیس‌جمهوری:

آتش‌بس باید هرچه زودتر در غزه برقرار شود

رئیس‌جمهوری با تاکید بر لزوم برقراری هرچه سریع‌تر آتش‌بس در غزه، گفت: این جنایت هولناک، جنایت علیه بشریت و نسل‌کشی و کودک‌کشی است که ازسوی رژیم صهیونیستی با حمایت امریکا و برخی کشورهای اروپایی انجام می‌شود.

به گزارش ایسنا، سید ابراهیم رئیسی در نشست خبری مشترک با محمد شیاع السودانی، نخست‌وزیر عراق با بیان اینکه برقراری آتش‌بس و کمک‌رسانی به غزه باید هرچه زودتر انجام شود، اظهار کرد: مواضع ایران و عراق در موضوع فلسطین مشترک است. هرچه سریع‌تر باید بمباران‌ها قطع شود. این جنایت هولناک، جنایت علیه بشریت و نسل‌کشی و کودک‌کشی است که ازسوی رژیم صهیونیستی با حمایت امریکا و برخی کشورهای اروپایی انجام می‌شود.

رئیس دولت سیزدهم تاکید کرد: متاسفانه کمک‌های تسلیحاتی، اطلاعاتی و مالی امریکا به رژیم صهیونیستی آنان را برای قتل، کشتار و اقدامات بی‌رحمانه نسبت به مردم فلسطین تشویق می‌کند.



ادعای امریکا برای کمک به غزه و برقراری آتش‌بس یک ادعای دروغ است. آنچه می‌بینیم این است که امریکا قطعنامه پیشنهادی در شورای امنیت را وتو می‌کند و عملا دست رژیم صهیونیستی را برای کشتار بازتر می‌سازد. رئیسی با بیان اینکه ما این جنایات را به حساب امریکا و کشورهای حامی رژیم صهیونیستی می‌گذاریم، تاکید کرد: آنان در همه این جنایات شریک هستند و این اعتقاد ماست. حقیقت آن است که بعد از مجاهدت و ایستادگی مقاومت در برابر رژیم صهیونیستی و شکستی که برای‌شان به همراه داشت، معتقدیم این رژیم فرو ریخته است. امریکایی‌ها می‌خواهند این رژیم پابرجا بماند. تاکنون برآورد همه جهان پیروزی ملت فلسطین است. کشتن کودکان و زنان و خراب‌کردن خانه‌ها برای رژیم صهیونیستی پیروزی تلقی نمی‌شود. نسل‌کشی و جنایت علیه بشریت این شکست را برای‌شان جبران نمی‌کند.

رئیس‌جمهوری یادآور شد: امروز کشورهای اسلامی، منطقه و جهان و آنانی که به خدا معتقدند در برابر خدا، آنانی که به وجدان بشری معتقدند در برابر وجدان و آنانی که به تاریخ معتقدند در برابر تاریخ نمی‌توانند پاسخگوی سکوت در مواجهه با این جنایات باشند.

ما از هر اقدام و همکاری که در سطح کشورهای اسلامی، منطقه یا در سطح بین‌الملل برای بازدارندگی رژیم صهیونیستی و هیات حاکمه امریکا از قتل و کشتار مردم بی‌گناه، مظلوم و مقتدر غزه انجام شود، استقبال می‌کنیم.

وی همچنین با اشاره به روابط ایران و عراق و ارتقای آن، اظهار کرد: در حوزه سیاسی، روابط بین دو کشور روز به روز در حال گسترش است. روابط دیپلماتیک و همکاری‌های امنیتی دو کشور از مهم‌ترین نکات این مدت بین ایران و عراق است. از جمله موضوع امنیت منطقه به‌ویژه در اقلیم و اجرای قرارداد امنیتی بین دو کشور که تمام تلاش این است این قرارداد به‌صورت کامل اجرا شود.

رئیسی ادامه داد: از نخست‌وزیر عراق برای اهتمامش در خلع سلاح کامل معاندان و ضدانقلاب و امن شدن مرزهای بین دو کشور تشکر می‌کنم.

رئیس‌جمهوری یادآور شد: در زمینه روابط اقتصادی هم گام‌های بسیار خوبی بین دو کشور برداشته شده است. توسعه روابط تجاری بین دو کشور و شهرک‌های صنعتی مرز دو کشور و همکاری مشترک برای تولید از گام‌های برداشته شده در این زمینه است. از تلاش دولت عراق برای راه‌اندازی خط ریلی شلمچه-بصره که از کریدورهای مهم است و برای دو کشور منافع بسیار دارد قدردانی می‌کنم.

مخبر در همایش تجاری ایران و چین تاکید کرد:

آمادگی شرکت‌های ایرانی برای صادرات محصولات دانش‌بنیان به چین

معاون اول رئیس‌جمهوری ضمن درخواست از دولت چین در تشویق شرکت‌های نفتی‌اش برای سرمایه‌گذاری مشترک در پروژه‌های نفت و گاز ایران، گفت: شرکت‌های بزرگ ایرانی نیز برای صادرات محصولات دانش‌بنیان به این کشور آمادگی کامل دارند.



به‌گزارش ایرنا، محمد مخبر پیش از ظهر روز گذشته (دوشنبه) به وقت محلی در جریان سفر به شانگهای در همایش تجاری ایران و چین که در هتل پریموس و با حضور تجار و فعالان اقتصادی دو کشور برگزار شد، اظهار کرد: دولت سیزدهم مصمم است موانع موجود در مسیر همکاری شرکت‌های ایرانی و چینی را برطرف کند و بستر لازم برای روابط باثبات و پرمنفعت برای طرفین را فراهم آورد.

وی بیان کرد: سفر تاریخی رئیس‌جمهوری به جمهوری خلق چین در فوریه سال جاری و ملاقات ایشان با آقای شی‌جین‌پینگ، رئیس‌جمهوری کشور دوست، به‌واقع فصل جدیدی از روابط رو به گسترش ایران و چین در غرب و شرق قاره آسیا را رقم زد. وی افزود: بی‌تردید اراده و تاکید رهبران دو کشور بر تعمیق هرچه بیشتر مناسبات، ما را موظف کرده که تمام تلاش خود را برای اجرا کردن این مهم، به‌کار بگیریم.معاون اول رئیس‌جمهوری با تاکید بر اینکه نگاه استراتژیک و راهبردی دولت ایران، توسعه و تعمیق روابط با کشورهای همسایه، هدف، گروه بریکس و کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای به‌خصوص چین است، تصریح کرد: البته ضرورت گسترش روابط اقتصادی و تجاری با کشورهای همسایه و هدف، برمبنای شناخت دقیق از ظرفیت‌ها و مزیت‌های این کشورها استوار است. مخبر ادامه داد: جمهوری اسلامی ایران امروز دستاوردهای بسیار ارزشمند و بعضا منحصر به‌فردی دارد و به‌عنوان یک قدرت بانفوذ و تعیین‌کننده منطقه‌ای برای دوست و دشمن شناخته شده است.وی خاطرنشان کرد: جمهوری اسلامی ایران از نظر مجموع ذخایر شناخته‌شده نفت و گاز رتبه اول جهان را داراست و از نظر تنوع و ذخایر قابل‌برداشت رتبه هفتم جهان و اگر عملیات اکتشافی کامل انجام شود، رتبه سوم را در اختیار دارد. معاون اول رئیس‌جمهور با اشاره به وجود زمینه استفاده از فرصت‌های سرمایه‌گذاری مشترک در حوزه‌های دانش بنیان، واکسن و سرمایه‌گذاری و راه‌اندازی خط تولید مشترک در برخی از کشورها، بر ضرورت توسعه همکاری در زمینه فناوری‌های مرتبط با مدیریت منابع آب، فناوری‌های مرتبط با محیط زیست، تولید انرژی‌های تجدیدپذیر، تولید انرژی از ضایعات و آموزش‌های فنی‌وحرفه‌ای، انتقال فناوری‌های دانش‌بنیان به ایران به‌ویژه فناوری سبز تاکید کرد.

مخبر همچنین با تاکید بر لزوم حضور جدی فعالان اقتصادی بخش خصوصی ایرانی در نمایشگاه‌های بین‌المللی تخصصی در چین و تدوین و تعریف سازکار حقوقی حل اختلافات تجاری، اظهار کرد: ایجاد خط سبز گمرکی برای توسعه تجارت با چین، توسعه صادرات محصولات برند حلال، توجه به استفاده از ظرفیت تجارت الکترونیکی فرامرزی برای فروش کالاهای ایرانی در بازارهای جهانی، به‌ویژه در چین -باتوجه به صفر بودن تعرفه کالاها در بستر تجارت الکترونیک فرامرزی- باید در دستور کار مشترک طرفین قرار گیرد.

لزوم توسعه تجارت میان ایران و چین



وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز در این همایش روابط دیرینه ایران و چین را مثبت ارزیابی کرد و گفت: این روابط امروز بیش از هر زمان دیگر ظرفیت رشد و توسعه دارد و فرصت‌های متعددی برای تسهیل تجارت و رشد اقتصادی دو کشور فراهم است. عباس علی‌آبادی همچنین بر لزوم توسعه تجارت میان ایران و چین تاکید کرد و گفت: ایران از تجربیات و دستاوردهای قابل‌توجهی در زمینه‌های مختلف برخوردار است که برای تجار و بازرگانان چینی جذاب خواهد بود. همچنین در این مراسم محسن بختیار سفیر ایران در چین، این نشست را فرصتی برای معرفی ظرفیت های اقتصادی دو کشور برشمرد و تاکید کرد سفارت ایران با همه توان در راستای توسعه همه‌جانبه مناسبات تجاری تهران-پکن حرکت خواهد کرد. مدیرعامل دو شرکت پتروشیمی و پلیمری نیز در این همایش هرکدام گزارشی از وضعیت و ظرفیت تولید شرکت خود ارائه کردند. در این مراسم مدیرعامل یک شرکت چینی فعال در زمینه فناوری اطلاعات هم گزارشی از توانمندی‌های این شرکت در زمینه بررسی، یکپارچه‌سازی و دیجیتالی کردن داده با استفاده از هوش مصنوعی و نوآوری در حوزه فروش ارائه کرد.همچنین پس از این نشست عالی، تعدادی از مدیران شرکت های بزرگ چینی به صورت دوجانبه درخصوص پیشنهادات و پروژه های مشترک با معاون اول رئیس‌جمهور به گفت وگو پرداختند و تفاهمات خوبی حاصل شد.

عکس روز



برداشت نیشکر در خوزستان

عکس: ایسنا

خانه ملت

وزارت صمت مکلف به تدوین نقشه راه زنجیره‌های اقتصادی مزیت‌دار

مجلس شورای اسلامی، وزارت صنعت، معدن و تجارت را مکلف به تدوین نقشه راه زنجیره‌های اقتصادی مزیت‌دار استان‌ها کردند. به گزارش ایسنا، نمایندگان مجلس شورای اسلامی روز گذشته در جریان رسیدگی به گزارش کمیسیون تلفیق برنامه هفتم توسعه جمهوری اسلامی ایران، درباره موارد ارجاعی به این کمیسیون، با تصویب تبصره‌های ۲ و ۳ بند ت ماده ۴۸ این لایحه به شرح زیر موافقت کردند: «تبصره ۲- وزارت صمت مکلف است با هماهنگی وزارت کشور، وزارت جهاد کشاورزی و همکاری سایر دستگاه‌های اجرایی متولی طرح‌های تولید و اشتغال و اتاق‌های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی، تعاون و اصناف برمبنای سند فوق‌الذکر، نقشه راه زنجیره‌های اقتصادی مزیت‌دار استان‌ها را متناسب با ظرفیت‌ها و مزیت‌های بومی و نقش استان‌ها در زنجیره‌های ارزش ملی، ظرف ۲ سال پس از ابلاغ برنامه، تدوین و در شورای عالی آمایش سرزمین به تصویب برساند. دبیرخانه ملی راهبری زنجیره‌های اقتصادی مزیت‌دار استانی به تشخیص رئیس‌جمهوری در یکی از وزارتخانه‌های ذی‌ربط و دبیرخانه‌های استانی آن در استانداری‌ها مستقر می‌شود.

تبصره ۳- کلیه مجوزها و نیازسنجی‌های موجود در این قانون مشمول ماده(۷) قانون اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی است.»

سازکار مجلس برای تامین برق صنایع و معادن

نمایندگان مجلس در مصوبه‌ای سازکاری برای تامین برق موردنیاز صنایع و معادن تعیین کردند که به‌موجب آن واحدهای صنعتی و معدنی و کشاورزان مجاز به طراحی و اجرای طرح‌های تولید یا ارتقای بهره‌وری برق می‌شوند.

به‌گزارش ایسنا، نمایندگان مجلس روز گذشته در جریان ادامه بررسی گزارش کمیسیون تلفیق لایحه برنامه هفتم، بند «پ» ماده ۴۸ را تصویب کردند. طبق این مصوبه، به‌منظور تامین پایدار برق موردنیاز صنایع و معادن به‌ویژه در زمان اوج مصرف و ناترازی آن در کشور:

۱- واحدهای صنعتی و معدنی و کشاورزان مجازند به طراحی و اجرای طرح‌های تولید یا ارتقای بهره‌وری برق اقدام کنند. وزارتخانه های نیرو، نفت و جهاد کشاورزی و صمت موظفند با استفاده از زیرساخت‌های موجود در اختیار خود، در قبال دریافت هزینه مربوط نسبت به اجرای این حکم اقدام کنند؛ به‌طوری که برق تولید یا صرفه‌جویی شده را بدون اعمال محدودیت وفق قراردادی که با وزارت نیرو منعقد می‌کند، در اختیار واحدهای مذکور یا واحدهای طرف قرارداد آنها قرار دهند. قطع برق این واحدها متناسب با مقادیر تولید یا صرفه‌جویی‌شده آنها و تعیین سقف برای این واحدها در تامین برق از این محل، ممنوع است. آیین‌نامه اجرایی این بند به پیشنهاد وزارت نیرو و با هماهنگی وزارتخانه‌های نفت، جهاد کشاورزی و صنعت، معدن و تجارت طی مدت ۳ ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون تهیه و به تصویب هیات وزیران می‌رسد.

۲- احداث و توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر توسط بهره‌برداران معادن یا طرف‌های قرارداد آنها در داخل محدوده معدنی یا در جوار آن به میزان ۲۰ درصد سرمایه‌گذاری در نیروگاه (به تایید وزارت نیرو) مشمول معافیت موضوع تبصره (۵) ماده (۱۲) قانون اصلاح قانون معادن مصوب سال ۱۳۹۰ در دوره اجرا می‌شود.

سرمایه‌گذاری در پالایشگاه‌های فراسرزمینی برای مقابله با تحریم



عکس: ایسنا

گروه صنعت: اقداماتی که در دولت سیزدهم در حوزه انرژی به اجرا گذاشته شده، افزایش تولید و صادرات نفت و گاز را به‌دنبال داشته است. در سال ۱۳۹۹ به‌طور متوسط ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه در روز تولید داشتیم، اما در ۶ ماهه نخست امسال، تولید نفت کشور به ۳ میلیون و ۱۰۰ هزار بشکه نزدیک شد. این آمارها نشان می‌دهد سیاست‌گذاری‌های‌مان در حوزه تجارت انرژی جواب داده و روند صعودی داشته است. با پیدا شدن بازارهای جدید برای فروش گاز طبیعی و سیاست‌گذاری‌های موفق در حوزه بازطراحی تجارت انرژی ایران، مسیر تحقق رشد اقتصادی ۸ درصدی در بهار ۱۴۰۲ فراهم شد.

بخش تولید و تجارت نفت، گاز و فرآورده‌های نفت و گاز در حالی پیشران اقتصاد کشور است که تاکنون نه‌تنها تحریم‌ها علیه تجارت انرژی لغو نشده، بلکه طبق اذعان خزانه‌داری امریکا، بر میزان این تحریم‌ها نیز در یک سال اخیر افزوده شده است. ایران با پیگیری سیاست خنثی‌سازی حداکثری تحریم‌های حوزه تجارت نفت و گاز توانسته با رویکرد نوین و بازطراحی اساسی در سیاست‌های تجارت انرژی خود به بازارهای جدید و غیرقابل تحریمی برسد. از سوی دیگر، در زمینه استخراج نفت و گاز از میادین مشترک نیز پیشرفت‌های چشم‌گیری داشته‌ایم. همه این عوامل نشان از تحول بزرگ صنعت نفت و گاز ایران در دولت سیزدهم دارد.

رویکرد اصلی ایران، بازارسازی تضمینی با رویکرد سرمایه‌گذاری و بازسازی زیرساخت‌های پالایشی مستهلک‌شده کشورهای منطقه امریکای جنوبی بوده است. مسئله بازارسازی برای فروش نفت، بی‌شک یکی از مهم‌ترین راهکارها برای تضمین بازار فروش نفت خام است. برخی کشورها در زیرساخت‌های مرتبط با حوزه نفت و گاز، سرمایه‌گذاری عظیمی می‌کنند تا علاوه بر تضمین بازار فروش نفت خود، روابط دیپلماتیک مستحکمی از طریق این بازارسازی انجام شده، ایجاد کنند.

این رویکرد از آن جهت بسیار اهمیت دارد که در حال‌حاضر بسیاری از کشورهای همسو با ایران، در زیرساخت‌های حوزه انرژی خود، با کمبودهای بسیاری مواجه هستند و دانش و توان ایرانی در این زمینه می‌تواند به کمک ایران بیاید تا علاوه بر بازسازی زیرساخت‌های کشورهای همسو، بازار تضمینی برای فروش نفت خود پیدا کنیم و بدون هزینه سرمایه‌گذاری بالا و تنها با صادرات خدمات فنی‌مهندسی، در زیرساخت‌های حوزه انرژی آن کشورها، سهامدار شویم.

نظرات محمدصادق مهرجو را به‌عنوان یک کارشناس ارشد انرژی درباره سیاست‌های دولت سیزدهم در زمینه افزایش فروش نفت و کمک به رشد اقتصادی کشور در ادامه می‌خوانید.

افزایش فروش نفت، عامل رشد اقتصاد

محمدصادق مهرجو، کارشناس انرژی با اشاره به این موضوع که تلاش برای افزایش فروش نفت در دولت فعلی به نتیجه رسیده، تصریح کرد: شواهد نشان می‌دهد بیشتر رشد اقتصادی کشور در سه‌ماهه نخست امسال ناشی از افزایش فروش نفت بوده است. از طریق بازارسازی و بازاریابی‌های مناسب توانستیم، نفت را به فروش برسانیم.

وی در ادامه گفت: در حوزه‌هایی مانند فولاد، سیمان و حتی پتروشیمی هم رشد اقتصادی چندانی را شاهد نبودیم. در حوزه پتروشیمی، اگرچه تناژ تولید بالا رفته، اما تفاوت معناداری در بخش فروش نداشته‌ایم و صادرات فقط ۱۶ میلیارد دلار بوده است.

این کارشناس ارشد انرژی خاطرنشان کرد: از آنجایی که تحریم هستیم و نمی‌توانیم نفت خود را به‌طور رسمی به فروش برسانیم، نهادهای مختلف به موضوع ورود کردند و مسئله فروش نفت را پیش بردند.

وی در ادامه گفت: یکی از روش‌های فروش نفت کشورمان، روش کشتی به کشتی است. به‌طوری‌که نفت‌کش پر و به نزدیک سواحل کشور دیگری برده شده و در آنجا به کشتی هدف جابه‌جا می‌شود. اسناد و مدارکی آماده می‌شود و نفت در یکی از بنادر تخلیه می‌شود. این روش، ریسک‌های خاص خودش را دارد. دولت فعلی این ریسک‌ها را پذیرفت و اقدام به فروش نفت کرد. به همین دلیل، در حال حاضر شاهد افزایش درآمدهای نفتی هستیم.

این کارشناس ارشد انرژی ادامه داد: اقداماتی که در دولت سیزدهم به اجرا گذاشته شد، افزایش تولید و صادرات نفت و گاز را به‌دنبال داشته است. در سال ۱۳۹۹ به‌طور متوسط ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه در روز تولید داشتیم، سال ۱۴۰۰ به ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار بشکه رسید و در سال ۱۴۰۱ به ۲ میلیون و ۷۵۰ هزار بشکه افزایش یافت. در ۶ ماهه نخست امسال تولید نفت کشور به ۳ میلیون و ۱۰۰ هزار بشکه نزدیک شد.

این آمارها نشان می‌دهد سیاست‌گذاری‌های‌مان در حوزه فروش جواب داده و روند صعودی داشته‌ایم.

▣ سرمایه‌گذاری در پالایشگاه‌های فراسرزمینی

مهرجو گفت: توانستیم با پیدا کردن بازارهای جدید به فروش گاز طبیعی و همچنین میعانات گازی خود بپردازیم. در زمینه فروش این محصول جانبی بازاریابی مناسبی داشتیم و توانستیم آن را در بازارهای منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای صادرات داشته باشیم و سیاست‌گذاری‌های موفق در حوزه بازطراحی تجارت انرژی ایران، مسیر تحقق رشد اقتصادی ۸ درصدی در بهار ۱۴۰۲ را فراهم کرد.

این کارشناس ارشد انرژی افزود: یکی دیگر از سیاست‌هایی که صنعت نفت و گاز دنبال کردیم، سیاست پالایشگاه‌های فراسرزمینی بود. این اقدام به‌طورقطع، روش درستی است و باید سرمایه‌گذاری‌های بیشتری در این حوزه داشته باشیم. این روش توانسته به سهم خودش در افزایش فروش نفت کشور موثر باشد.

مهرجو گفت: سرمایه‌گذاری در پالایشگاه‌های فراسرزمینی، سیاست درستی است و جزو پیشنهادهای ما به دولت در ستاد تحول بود. بیشتر تاکید ما بر این است که به پالایشگاه‌داری در دیگر کشورها بپردازیم. کشورهای تولیدکننده نفت خام از جمله عربستان نیز این سیاست را در پیش گرفته‌اند. ریاض در شرق آسیا و افریقای جنوبی در زمینه مخازن ذخیره و پالایشگاه سرمایه‌گذاری کرده است. دلیلش این است که با استفاده از این روش به هیچ عنوان امکان تحریم صادرات نفت خام وجود ندارد.

وی ادامه داد: وقتی درصدی از پالایشگاه فراسرزمینی یا تمام آن متعلق به کشوری است، امکان تحریم وجود ندارد. در این شرایط، کشورها تابع قوانین تجارت بین‌الملل هستند و کشوری مانند امریکا نمی‌تواند تحریم را در دستور کار قرار دهد؛ بنابراین اجرای سیاست درستی مانند پالایشگاه‌های فراسرزمینی نیز به رشد اقتصادی صنعت نفت کشور کمک کرد.

سخن پایانی

بنابراین گزارش، یکی از رویکردهایی که دولت می‌تواند به‌طور جدی دنبال کند و امکان عملیاتی شدن هم دارد ورود به موضوع سرمایه‌گذاری در پالایشگاه‌های فراسرزمینی است. این رویکرد به کشورمان این امکان را می‌دهد که از محدودیت‌های ناشی از تحریم‌ها عبور کند و با صادرات نفت و گاز بدون موانع کنونی بتواند مسیر تازه‌ای برای رشد اقتصادی کشور در پیش بگیرد.

آغاز به کار ۲۰۰ نیروی جوان بومی در شرکت پالایش نفت آفتاب

۲۰۰ نیروی جوان بومی با حضور مسئولان ارشد استان هرمزگان فعالیت خود را در شرکت پالایش نفت آفتاب آغاز کردند.

شرکت نفت آفتاب به منظور تامین نیروی انسانی بومی مورد نیاز خود در واحدهای عملیاتی و ستادی از بین داوطلبان بومی واجد شرایط در مقاطع مختلف تحصیلی، در رشته‌ها و گرایش‌های مهندسی شیمی، مهندسی نفت، مهندسی عمران، مهندسی مکانیک، مهندسی برق، مهندسی کامپیوتر، حسابداری، مدیریت، مهندسی ایمنی، مهندسی شیمی، حقوق و... از بین فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی عالی مورد تایید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اقدام به برگزاری آزمون کرد.

به گزارش روابط عمومی و برندینگ شرکت پالایش نفت آفتاب، بیش از ۴هزار و ۵۰۰ نفر در این آزمون استخدامی ثبت‌نام کردند که در مرحله اول آزمون کتبی توسط دانشگاه هرمزگان در اواخر مرداد ماه ۱۴۰۲ برگزار شد.

در مرحله دوم ۶۷۰ نفر از بین افراد داوطلب برای انجام مصاحبه تخصصی و عمومی دعوت به عمل آمد که پس از انجام مصاحبه‌های ذکر شده در دانشگاه، تعداد ۲۰۰ نفر از شرکت‌کنندگان جذب شرکت پالایش نفت شدند.

این نیروهای جوان بومی طی مراسمی با حضور مسئولان ارشد استان هرمزگان فعالیت خود را رسما در این مجموعه آغاز کردند.

▣ هرمزگان باید به قطب پالایشگاهی تبدیل شود

نماینده مردم هرمزگان در مجلس شورای اسلامی در مراسم آغاز به کار نیروهای جدیدالورود شرکت پالایش نفت آفتاب با بیان اینکه دولت‌ها مکلف هستند سالانه یک میلیون شغل در کشور ایجاد کنند، اظهار کرد: این مهم در بیان ساده است، اما تحقق آن بسیار سخت و دشوار می‌باشد.

دکتر احمد مرادی با تاکید بر اینکه همه دستگاه‌ها، نیروهای انسانی، مدیران و عوامل باید دست به دست هم دهند تا امر اشتغال‌زایی محقق شود، عنوان کرد: باید بدانیم که اگر بخش خصوصی به کمک دولت نمی‌آمد قطعاً اشتغال‌زایی دچار بحران عمیق می‌شد، پس باید از بخش خصوصی حمایت کنیم.

وی، افزود: استان هرمزگان جوانان تحصیلکرده زیادی دارد که از حاکمیت انتظار شغل دارند و این انتظاری بحق است.

نماینده مردم هرمزگان در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه، شرکت پالایش نفت آفتاب فرصتی را برای استخدام جوانان استان فراهم کرده است، مطرح کرد: آزمون استخدامی که مردادماه برگزار شد که حدود ۵هزار نفر در این آزمون حضور داشتند.

مرادی با اشاره به اینکه استان هرمزگان باید به قطب نفتی و پالایشگاهی کشور تبدیل شود، گفت: این استان برای تبدیل شدن به قطب پالایشگاهی کشور از ظرفیت‌های بی‌نظیری برخوردار است که این مهم براساس آمایش سرزمینی است.

وی دسترسی به راه‌های آبی، هوایی و ریلی را از جمله ظرفیت‌های استان دانست و تصریح کرد: جذب سرمایه‌گذار در استان باید افزایش یابد. نماینده مردم هرمزگان در مجلس شورای اسلامی، گفت: نگاه به بخش خصوصی باید عوض شود، مسئولان باید از این بخش حمایت قاطع و عملی داشته باشند.

این مقام مسئول، مطرح کرد: وقتی یک مجموعه سرمایه خود را به استان می‌آورد، اگر دچار مشکل شود باید همه برای رفع آن مشکل تلاش کنند.

مرادی در ادامه تاکید کرد: عینک بی‌اعتمادی از بخش خصوصی را باید از چشم برداریم.

وی به مسئولیت اجتماعی انجام شده توسط شرکت پالایش نفت آفتاب اشاره کرد و گفت: ساخت صفر تا صد دبیرستان ابن‌سینا سابق یکی از بزرگترین فعالیت‌های این مجموعه در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی است.

این مقام مسئول، خاطرنشان کرد: این مجموعه اقدامات زیادی در حوزه محیط زیست، بهداشت و درمان و ... انجام داده‌اند، که نشان دهنده نگاه مهربانانه مسئولان شرکت پالایش نفت آفتاب به مردم استان هرمزگان است.

▣ هرمزگان رتبه سوم صنایع نفت و پالایشگاهی کشور را کسب کرد

دکتر احسان کامرانی معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استانداری هرمزگان در ادامه این مراسم با بیان اینکه ۴۸ درصد از سواحل کشور در استان هرمزگان واقع شده است، اظهار کرد: در حال حاضر رتبه سوم صنایع نفت و پالایشگاهی را به خود اختصاص داده‌ایم.

وی با تاکید بر اینکه، طی سه سال آینده استان هرمزگان قطعا در مقام نخست صنایع نفت و پالایشی قرار خواهد گرفت، گفت: صنایع بزرگ به منظور رفع مشکل آبی خود باید در کنار دریا ساخته شوند.

معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استاندار هرمزگان با تاکید بر اینکه طرح‌های توسعه‌ای باید بر اساس سند آمایش سرزمینی باشد، تصریح کرد: رشته‌هایی که در دانشگاه‌های استان تدریس می‌شود باید بر همین اساس باشد.

این مقام مسئول با اشاره به اینکه شرکت پالایش نفت آفتاب کارهای بزرگی در حوزه مسئولیت اجتماعی، فرهنگی، بهداشتی و... انجام داده است، خاطرنشان کرد: استان هرمزگان در حوزه رشد سرمایه‌گذاری و اشتغال‌زایی رتبه نخست کشور را کسب کرده است.

دکتر کامرانی با اشاره به اهمیت اشتغال پایدار، عنوان کرد: شرکت پالایش نفت آفتاب در حوزه اشتغال‌زایی پایدار خوش درخشیده است.

▣ پالایش نفت آفتاب پیشرو در ایجاد اشتغال پایدار

معین وزیری، مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی هرمزگان نیز در ادامه آیین شروع به کار نیروهای جدیدالورود شرکت پالایش نفت آفتاب با تقدیر از این شرکت، اظهار کرد: این مجموعه برای نیروهای خود عزت و شأن خاصی قائل است.

وی با بیان اینکه پالایش نفت آفتاب در جذب نیروهای جوان بومی پیشقدم است، تصریح کرد: این شرکت در اجرای طرح طبقه‌بندی نیز پیشتاز بوده است.

وی به حضور ۵هزار نفر در آزمون استخدامی شرکت پالایش نفت آفتاب در مردادماه سال‌جاری اشاره کرد و گفت: با کارآفرینی می‌توان اشتغال‌زایی داشت و نرخ بیکاری را در استان کاهش داد که نمونه بارز آن این شرکت می‌باشد.

وی با اشاره به اینکه نرخ بیکاری استان هرمزگان در ابتدای فعالیت من ۱۸ درصد بود، خاطرنشان کرد: این مهم در حال حاضر به ۱۱.۵ درصد رسیده است که در آینده نزدیک تک رقمی خواهد شد.

▣ نخستین پالایشگاه تولید روغن هرمزگان ساخته می‌شود



مهندس محمد مهدی دوستی، رئیس هیات‌مدیره شرکت پالایش نفت آفتاب و موسس این مجموعه در ادامه این برنامه، اظهار کرد: امیدوارم فرهنگی در کشور ایجاد شود که نیروهای جوان و بدون سابقه در صنایع جذب شوند.

وی با بیان اینکه عملکرد کارکنان یک شرکت می‌تواند موجب پیشرفت آن مجموعه و در نهایت افزایش نیروی انسانی شود، تصریح کرد: ابتدای امسال تعداد نیروهای مستقیم شرکت پالایش نفت آفتاب هزار و ۵۱۷ بوده، که در حال حاضر تعداد کارکنان به ۲ هزار و ۴۰۲ نفر رسیده است.

وی به پروژه‌های توسعه‌ای شرکت پالایش نفت آفتاب اشاره کرد و ادامه داد: پروژه شیرین‌سازی و توسعه ۸ با ظرفیت ۲۵ هزار بشکه در روز طی هفته جاری راه‌اندازی شده است.

مهندس دوستی به تاسیس نخستین پالایشگاه تولید روغن در استان هرمزگان اشاره کرد و افزود: با ایجاد این پالایشگاه، شرکت پالایش نفت آفتاب پنجمین تولیدکننده روغن کشور خواهد شد.

رئیس هیات‌مدیره شرکت پالایش نفت آفتاب تصریح کرد: برنامه ما افزایش ۳۰ درصدی منابع انسانی مجموعه در هر سال است.

وی گفت: یکی دیگر از برنامه‌های ما وارد کردن یک پلنت تولیدی با فناوری روز از کشور ایتالیا است تا بتوانیم از آن برای پروژه‌های بلندمدت شرکت (پروژه‌های یک سال آینده) استفاده کنیم.



یادداشت



اماواگرهای ادامه‌دار خصوصی‌سازی خودروسازی‌ها

امید رضایی
کارشناس حوزه خودرو

چندین سال است دولت در پی خروج از تصدی‌گری در صنعت خودرو است، اما هنوز شاهد اقدامی در این زمینه نیستیم. این موضوع از دو بعد باید دیده شود. اگر تعلل دولت در واگذاری خودروسازی‌ها با عقلانیت و تفکر و تحقیق است، صرف زمان بیشتر برای بررسی رویکرد درست هیچ اشکالی ندارد، اما اگر این تعلل از سر بی‌توجهی است، نمی‌توان انتظار رفع چالش‌های صنعت خودرو و اتخاذ رویکرد «تعیین‌تکلیف» را داشت.

پرسش دیگر این است که آیا واقعا باید تصدی‌گری دولت از صنعت خودرو برداشته و این صنعت کاملا به بخش خصوصی واگذار شود؟ صنعت خودرو در جهان یکی از شاخص‌های توسعه‌یافتگی است و دولت در اکثر کشورهای پیشرفته در این صنعت دخالت دارد؛ از این‌رو وقتی صنعت خودرو در کشوری مانند امریکا دچار چالش می‌شود، دولت برای آن تسهیلات ویژه تعیین می‌کند تا مشکل برطرف شود. در کشور ما نیز بعد از بانکداری و نفت، صنعت خودرو به‌عنوان سومین صنعت پیشران مطرح و موردتوجه است. باتوجه به نقش صنعت خودرو باید با دقت بیشتر درباره موضوعات مربوط به آن تصمیم‌گیری کنیم.

اگر تصمیم نهایی خروج کامل دولت از تصدی‌گری صنعت خودرو است، باید به‌طور مشخص تعیین شود چه کسی مدیریت این صنعت را برعهده بگیرد. در مقابل، اگر برنامه این است که دولت همچنان مسئولیت این صنعت را برعهده داشته باشد، با ساختارهای کنونی، مشکلات این صنعت برطرف نخواهد شد. در حالت اول یعنی خروج دولت، باید کسی به این صنعت ورود کند که درصدد به‌دنبال رفع مشکلات آن باشد. برای نمونه عنوان می‌شود قطعه‌سازان در سهام خودروساز شریک و از فروش خودرو براساس سهمی که دارند، منتفع شوند تا چراغ صنعت خودرو روشن بماند. این پیشنهاد روی کاغذ خوب است، اما در اجرا اماواگرهای زیادی دارد. اینکه آیا همه قطعه‌سازان توان مالی خرید سهام را دارند، از جمله این ابهامات است.

اگر تعداد اندکی از قطعه‌سازان این توان را داشته باشند، انحصار ایجادشده را چگونه می‌توان کنترل کرد؟ باتوجه به دسترسی قطعه‌سازان به اطلاعات قیمتی خودروها، آیا در ادامه شاهد رقابت سالمی خواهیم بود؟ به‌اعتقاد من، ورود قطعه‌سازان به این عرصه، جدا از درست یا نادرست بودن آن، واگذاری را سخت‌تر می‌کند.

در صورتی که از ورود قطعه‌سازان به خرید سهام خودروسازان جلوگیری کنیم، چه کسی صلاحیت این ورود را خواهد داشت؟ ورود فرد یا بخشی که تجربه و دانش خودرویی ندارد نیز یک معضل دیگر است. اگر هدف این است که مشکلات صنعت خودرو و خودروسازان با واگذاری برطرف شود، باید این صنعت به مجموعه‌ای قوی‌تر و باتجربه‌تر از تصمیم‌گیران کنونی سپرده شود. آیا چنین گزینه‌ای در داخل کشور داریم؟ اگر نداریم امکان ورود و سرمایه‌گذاری خارجی‌های در این صنعت وجود دارد؟ یکی از این مشکلات زیانده بودن خودروسازان است و موضوع دوم به مدیریت و تصدی‌گری دولت بازمی‌گردد. با فرض اینکه زیانده بودن صنعت خودرو برطرف شود و دولت یک‌شبه قیمت دستوری را کنار بگذارد، آیا مدیریت توانمند و چابک، باتجربه و دانش درباره صنعت خودرو داریم که مدیریت خودروسازی‌ها را برعهده بگیرد؟

براساس وضعیت موجود در صنعت خودرو، به‌نظر می‌رسد صحبت از واگذاری خودروسازی‌ها فقط جنبه احساسی دارد. این برنامه مجهولات زیادی دارد که باید یک‌به‌یک عارضه‌یابی شوند تا بتوانیم تصمیم درست را بگیریم. باید با نگاه منطقی، تحلیل و مطالعات عمیقی انجام شود تا به‌اصطلاح از چاله به چاه نیفتیم. عمده دلیل اینکه حاکمیت نمی‌تواند تصمیم درستی درباره واگذاری خودروسازی‌ها بگیرد، به نبود مطالعه درست در این زمینه بازمی‌گردد.

همان‌طور که می‌دانید مدیریت بخش خصوصی و دولتی بر صنعت خودرو هر کدام مزایا و معایب خودشان را دارند؛ از این‌رو باید ابعاد گوناگون واگذاری و مزایا و معایب به‌درستی موردبررسی قرار گیرند تا در نهایت بهترین تصمیم گرفته شود. واقعیت این است که از بعد از انقلاب تاکنون دولت عملکرد خوبی در تصدی‌گری این امور نداشته است. اگر می‌خواهیم این مسیر با تصدی‌گری دولت ادامه یابد، چاره‌ای جز اصلاح قواعد و ساختارهای نادرست نداریم.

از مزایای تصدی‌گری دولت در صنعت خودرو، می‌توان به نگاه حمایتگرانه و کلان اشاره کرد، اما باتوجه به تجربه ۴۰ ساله تصدی‌گری دولت و عملکرد نامناسب، شاید وقت آن رسیده که در این صنعت تصدی‌گری غیردولتی‌های واقعی را هم ببینیم. از مزایای حضور بخش غیردولتی واقعی هم می‌توان به ارتقای بهره‌وری در این صنعت اشاره کرد.

در کل به نظر می‌رسد تصمیم کنونی برای واگذاری صنعت خودرو به بخش خصوصی، تصمیمی احساسی، عجولانه و شعارمآبانه است. این طرح باوجود اینکه چندین سال است مطرح شده، هنوز مطالعه پخته و کارشناسی ندارد، به همین دلایل شاید راحت به نتیجه نرسد؛ هرچند هنوز هم برای بررسی درست ساختار و انتخاب راهکار مطلوب واگذاری زمان داریم. اینکه چه کسی متصدی این بخش می‌شود، مهم‌تر از واگذاری آن است. باید توجه داشته باشیم که ۷۵۰ هزار نفر مستقیم درگیر صنعت خودرو هستند و الزاما باید تصمیماتی گرفته شود که در نهایت گره‌گشای صنعت خودرو و تسهیل در اقتصاد باشد و شرایط را پیچیده‌تر نکند.

صمت گزارش می‌دهد

وضعیت پرابهام و پیچیده واگذاری صنعت خودرو

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir



عکس: صمت

از ۱۱ اسفند ۱۴۰۰ که رئیس‌جمهوری در قالب صدور فرمانی هشت‌ماده‌ای برای بهبود عملکرد صنعت خودرو، واگذاری مدیریت دولتی شرکت‌های خودروسازی را موردتاکید قرار داد و انتظار می‌رفت پس از سال‌ها این موضوع با جدیت دنبال شود و به نتیجه برسد، تا آبان ۱۴۰۲، نه‌تنها هیچ پیشرفت خاصی در مسئله واگذاری‌ها ایجاد نشده، بلکه به‌نظر می‌رسد در این حوزه عقبگرد هم داشته‌ایم.

البته به‌تازگی سازمان خصوصی‌سازی اعلام کرد از همه ابزارهای قانونی خود برای واگذاری اصولی و مطابق با منافع ملی صنعت خودرو استفاده خواهد کرد. بنا بر گزارش این سازمان، در این زمینه جلسات متعددی برای هماهنگی بین وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت صنعت، معدن و تجارت و همچنین جلسات هم‌اندیشی با فعالان صنعت خودرو و صاحب‌نظران دانشگاهی برگزار و به صورت‌جلسه‌ای بین وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و صمت برای تحقق الزامات واگذاری خودروسازها ختم شده تا با همکاری متولیان و فعالان موثر در صنعت خودرو، هرچه سریع‌تر اجرایی شود. حال پرسشی که مطرح می‌شود این است که چرا باوجود عزم جزم دولت برای تحقق این هدف، همچنان واگذاری صنعت خودرو به بخش خصوصی در ابهام روزگار می‌گذراند و مهم‌تر از همه اینکه، این واگذاری چه مزایایی برای صنعت خودرو و به‌طور کلی اقتصاد ما خواهد داشت؟

صمت در این گزارش امکان تحقق واگذاری صنعت خودرو به بخش خصوصی را از کارشناسان و صاحب‌نظران صنعت خودرو جویا شده که در ادامه می‌خوانید.

واگذاری صنعتی زیانده



رضا آریاراد، پژوهشگر صنعت خودرو درباره امکان تحقق واگذاری صنعت خودرو به بخش خصوصی و مزایای آن به صمت اظهار کرد: در شرایط بحرانی خاصی که به‌واسطه محدودیت‌ها و مشکلات بر صنعت و اقتصاد ما حاکم شده، به طبع صنعت خودرو نیز با چالش‌هایی روبه‌رو خواهد بود. به‌عنوان نمونه، به‌واسطه محدودیت‌های بین‌المللی امکان انتقال دانش و تکنولوژی، جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و انعقاد قراردادهای مشترک همکاری چه در زمینه مونتاژ و چه تحقیق و توسعه بین‌المللی برای صنعت خودرو ما وجود ندارد. از این‌رو پیش از آنکه موضوع واگذاری این صنعت به بخش خصوصی مطرح شود، در راستای حمایت از تولید و منافع ملی باید دیپلماسی اقتصادی فعال حکمفرما باشد تا بسترها و شرایط برای ارتقای صنعت خودرو فراهم و سپس واگذاری آن محقق شود.

آریاراد ادامه داد: در حال حاضر با یک صنعت خودرو ورشکسته با زیان انباشته‌ای که تا پایان ۶ ماهه امسال ۱۶۳ هزار میلیارد تومان هم رسیده بود، روبه‌رو هستیم. با این شرایط به‌دنبال این هستیم که صنعت خودرو را واگذار کنیم و انتظار داریم از این صنعت با این شرایط به یک صنعت خودرو نوین، مترقی، برخوردار از تکنولوژی روز و با جذب سرمایه‌گذاری بالا و بهینه که نه‌تنها در کشور، که در بازارها جهانی نیز حرفی برای گفتن داشته باشد، برسیم.

وی افزود: واگذاری با این وضعیت، در صورت‌مسئله اشتباه است. در شرایطی که صنعت خودرو مشکلات و بحران‌های متعددی دارد، این سوال مطرح است که آن را به چه شخص حقیقی واگذار کنیم که بتواند تمام این راه‌ها را برود و مشکلات آن را برطرف کند.

واقعیت این است که در حال حاضر عمده مشکلات ما در بخش صنعت به سیاست‌گذاری‌های صنعتی برمی‌گردد؛ از این‌رو سیاست‌گذاران باید بسترهای لازم از دیپلماسی اقتصادی گرفته تا موضوعات مربوط به تخصیص نرخ ارز مواد اولیه، تامین نقدینگی و قیمت‌گذاری دستوری را موردتوجه جدی قرار دهند.

پژوهشگر حوزه صنعت خودرو با اشاره به اینکه واگذاری یک صنعت زیانده در دستور کار است، گفت: به‌راستی با این وضعیت، برآیند و آینده این صنعت چه خواهد شد؟ آیا اهداف دولت محقق خواهد شد یا خیر؟ در جهان مصداق‌های زیادی از خودروسازی‌های دولتی یا تحت حمایت دولت وجود دارد که موفق هم هستند. به‌عنوان نمونه در سال ۱۹۹۹ خودروسازی کیا کره جنوبی به دلایلی ورشکسته شد، دولت ورود کرد تا از تولید حمایت کند و با طرح ادغام این شرکت را از تعطیلی نجات داد. این حمایت تا جایی ادامه داشت که این شرکت توانست دوباره توانمند شود. پس صنعت خودرو ما هم نیازمند حمایت قانونی دولت است تا بتواند از مشکلاتی که با آنها دست و پنجه نرم می‌کند، رها شود. این مورد درباره بسیاری از خودروسازی‌ها در دنیا رخ داده است. به‌عنوان نمونه‌ای دیگر، وقتی شرکت رنو دچار مشکل شد، دولت ورود و از آن حمایت کرد، ساختارها را تغییر داد و مهم‌تر از همه سیاست‌گذاری‌های درست برای حمایت از تولید انجام شد تا این خودروساز از بحران عبور کند و بتواند ادامه فعالیت دهد.

راهکار راهگشای عرضه خودرو در بورس

آریاراد با اشاره به اینکه در شرایط کنونی صنعت خودرو نیاز به حمایت واقعی دولت دارد، اظهار کرد: برای اینکه این صنعت به‌معنای واقعی بتواند از بحران‌هایی مانند تحریم، تخصیص ارز، تامین نقدینگی و قیمت‌گذاری دستوری عبور کند، نیازمند حمایت دولت به صورت واقعی یعنی حمایت قانونی است. برخی از این بحران‌ها مانند قیمت‌گذاری دستوری را می‌توان برطرف کرد. همین موضوع یعنی قیمت‌گذاری دستوری ۴ راهکار دارد؛ یا به‌طور کلی قیمت‌گذاری دستوری حذف شود تا شرکت‌های خودروساز از زیان خارج شوند، یا اینکه قیمت‌گذاری کنونی و محاسبات شورای رقابت اصلاح شود تا قیمت شفاف‌تر و واقع‌بینانه باشد و تولیدکننده متضرر نشود.

مورد دیگر استفاده از ماده ۹۰ اصل ۴۴ است که اگر دولت قصد اصلاح یا حذف قیمت‌گذاری دستوری ندارد، اما به دنبال حمایت از مصرف‌کننده است، بهتر است مابه‌التفاوت قیمت تکلیف‌شده با قیمت بازار را به تولیدکننده بپردازد تا تولیدکننده متضرر نشود و بتواند ادامه حیات دهد. مورد آخر یا چهارمی که می‌توان برای رهایی از بحران بزرگ قیمت‌گذاری در صنعت خودرو ارائه داد، به عرضه خودرو در بورس برمی‌گردد. می‌توان به صورت موقت این راهکار را تا زمانی که عرضه و تقاضا متناسب شود، اجرا کرد.

وی با اشاره به اینکه عرضه خودرو در بورس کالا، یک راهکار بسیار شفاف و تاثیرگذار است، ادامه داد: بورس یکی از قانونمندترین و شفاف‌ترین بازارهاست و می‌توان معاملات ضابطه‌مندی را با کمک آن به انجام رساند. البته تجربه هم نشان داده که بورس در واقعیت با قدرت و شفافیت عمل کرده و مانع از ورود واسطه‌ها و دلالان می‌شود؛ به عبارتی بسیار هوشمند است و تنها اجازه ورود متقاضیان واقعی را خواهد داد.

پژوهشگر صنعت خودرو افزود: دولت تنها در قانون‌گذاری، سیاست‌گذاری و نظارت می‌تواند موفق باشد، اما در مدیریت و اجرا ضعیف است و به‌گفته فریدمن اگر شنزاری را به دولت واگذار کنیم، بعد از ۵ سال قطعا کمبود شن خواهیم داشت. اینکه واگذاری خودروسازی‌ها را راهکاری در راستای حل مشکلات صنعت خودرو می‌دانند زمانی می‌تواند محقق شود که این صنعت ارتقا یافته و سودده باشد. حال آنکه در حال حاضر واگذاری صنعتی زیانده مطرح است که سودده نبوده و در سیاست‌گذاری‌های حمایت از تولید قرار ندارد.

درباره اینکه هدف از واگذاری صنعت خودرو به بخش خصوصی برای حل مشکلات آن مطرح می‌شود، این پرسش مطرح می‌شود که آیا بخش خصوصی در شرایط تحریم می‌تواند انتقال دانش و تکنولوژی داشته باشد؟ آیا این بخش می‌تواند سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی یا قراردادهای مشترک همکاری در قالب جوینت‌ونچر داشته باشد؟ و... بنابراین زیرساخت‌ها و نحوه تامین نقدینگی و شرایط تخصیص ارز باید فراهم و سیاست‌گذاری‌ها در راستای حمایت قانونی از تولید باشد، و... تا در نهایت این صنعت به دست پرتوان کارآفرینان موفق برسد. در این صورت، مدینه فاضله‌ای برای صنعت خودرو را شاهد خواهیم بود.

دخالت کمتر دولت یعنی خصوصی‌سازی

آریاراد در پایان تاکید کرد: به اعتقاد من خصوصی‌سازی یعنی دخالت کمتر دولت و اینکه دولت بیشتر حمایت قانونی از این صنعت داشته باشد. تاکنون حمایت واقعی چندانی از صنعت خودرو را شاهد نبوده‌ایم.

درباره اجرایی شدن یا نشدن واگذاری صنعت خودرو به بخش خصوصی باید به این موضوع توجه داشته باشیم که دو خودروساز بزرگ، سهم دولتی چندانی ندارند و اگر دخالت دولت در مدیریت، اجرا و قیمت‌گذاری آنها کمتر شود، به نوعی به معنای خصوصی‌سازی است.

خصوصی‌سازی صنعت خودرو با این رویکرد شدنی است. به‌طور کلی باید در حوزه سیاست‌گذاری اتفاق‌های بزرگی رخ دهد تا حمایت‌ها جدی‌تر شود، که خودروسازان هم نیاز داخل را تامین کرده و هم در بازارهای بین‌المللی بتواند رقابت کنند.

> اگر دخالت دولت در مدیریت، اجرا و قیمت‌گذاری کمتر شود، به‌نوعی به معنای خصوصی‌سازی است

واگذاری در هر شرایطی به نفع صنعت خودرو است



آرش راهبر، کارشناس حوزه خودرو نیز در این‌باره به صمت گفت: خصوصی‌سازی صنعت خودرو از دو وجه قابل بررسی و تامل است. یا هدف این است که خودروسازی دولتی را تبدیل به خودروسازی خصوصی کنیم یا اینکه امکانی فراهم شود که بخش خصوصی خودروساز شود. این دو استراتژی متفاوت است. تجربه ثابت کرده دو خودروساز بزرگ یعنی سایپا و ایران‌خودرو که نماد و سمبل خودروسازی دولتی هستند خصوصی نخواهند شد و به‌عنوان اهرم کنترل بازار در اختیار دولت هستند که برای تنظیم بازار و پیشبرد اهداف اقتصادی از توان این دو خودروساز بزرگ استفاده می‌کند.

راهبر با اشاره به اینکه بعید است این صنعت به‌معنای واقعی خصوصی شود، ادامه داد: این دو خودروساز امکانات زیادی دارند، اما اینکه به‌معنای واقعی خصوصی شوند با توجه به اینکه مدت زیادی است این موضوع مطرح شده هم در تحقق و هم در اینکه چه تاثیراتی بر صنعت و بازار خودرو ما خواهد داشت، ابهام دارد.

وی افزود: موضوع دیگری که در این زمینه مطرح می‌شود این است که باید زیرساخت‌ها و بستری مناسبی برای خودروسازهای کوچک فراهم شود تا صنعت خودرو بتواند از شرایط بحرانی که دارد، عبور کند. به هر حال شاکله دولتی ایران خودرو و سایپا اجازه اینکه یک بخش خصوصی ظهور کند و رقیب آنها شود، خود مانع ایجاد جریان سومی در حوزه خودروسازی می‌شود.

نمی‌توان نظر قطعی داد

راهبر با اشاره به اینکه در حال حاضر شرکت‌های خودروساز خصوصی ما توان تولید چندانی ندارند، ادامه داد. در کل با شرایطی که شاهد آن هستیم، به نظر نمی‌رسد خصوصی‌سازی صنعت خودرو چندان با رویکرد جدی دنبال شود. شاید برقی‌سازی امکانی فراهم کند تا صنعت خودرو به سمت خصوصی‌سازی برود که البته آن هم هنوز با اماواگر همراه است و نمی‌توان درباره آن نظر قطعی داد. این کارشناس حوزه خودرو در پاسخ به این پرسش که خصوصی‌سازی چه مزیتی برای صنعت خودرو ما خواهد داشت، اظهار کرد: قطعا واگذاری صنعت خودرو به بخش خصوصی اتفاق تاثیرگذار و مثبتی هم برای این صنعت و هم اقتصاد خواهد بود. البته باید اتفاق بیفتد و ما شاهد بروز و ظهور آن باشیم تا بتوانیم درباره آن نظر قطعی بدهیم. وی در پایان تاکید کرد: واگذاری صنعت خودرو به بخش خصوصی، قطعا کار درستی است و در دنیا نتایج خوبی داشته است. این رویکرد حتی در شرایط کنونی نیز به نفع صنعت خودرو ما خواهد بود. شرکت‌های دولتی با توجه به بدهی‌های انباشته‌ای که دارند در خطر ورشکستگی هستند. با وجود اینکه واگذاری صنعت خودرو به بخش خصوصی ثمربخش است، اما هنوز مشخص نیست چرا راهکار درست و عملیاتی برای تحقق آن دنبال نمی‌شود. نه‌تنها در صنعت خودرو، در صنایع دیگر هم شاهد اجرای درست این رویکرد نیستیم.

> تجربه ثابت کرده دو خودروساز بزرگ کشور که سمبل خودروسازی دولتی هستند، خصوصی نخواهند شد

سخن پایانی

بنابر این گزارش، واگذاری صنعت خودرو به بخش خصوصی اگر با سیاست‌گذاری‌های اصلاحی و تامین زیرساخت‌ها همراه باشد در صورت تحقق می‌تواند هم برای صنعت و هم اقتصاد کشورمان برآیند بسیار خوبی به‌دنبال داشته باشد.

در شرایطی که با صنعتی به‌شدت بحران‌زده و زیانده روبه‌رو هستیم و درباره ساده‌ترین موضوعات این صنعت و بازار آن چالش داریم، صحبت از واگذاری تمام و کمال آن مبهم بوده و به نظر به این زودی‌ها محقق نشود.

توسعه فولاد؛ چالش یا فرصت

ایران به عنوان یکی از ده کشـور برتر تولیدکننده فولاد جهان، نیازمند توسـعه زیرسـاخت‌های صنعتی خود به خصوص در حوزه فولاد اسـت و غفلت از این امر می‌تواند در آینده، روند تولید فولاد کشـور را با مشـکل مواجه نماید و از توان رقابتی با دیگر تولیدکنندگان بکاهد. مسـئله برای ما تنها توسعه زیرساخت سخت‌افزاری نیست، بلکه در حوزه نرم‌افزاری نیز نیازمند واقع‌بینی و سنجش علمی هستیم. منظور از حوزه نرم‌افزاری، بحث‌های مربوط به برنامه‌ریزی، هدف‌گذاری، آینده‌پژوهی و منابع انسانی است. بنابر سند چشم‌انداز در افق ۱۴۰۴ ایران باید به تولید ۵۵ میلیون تن برسـد که این رقم تا ۵۷ میلیون تن نیز قابل افزایش اسـت. اما شـرایط کنونی و ضعف در زیرسـاخت‌ها، دستیابی به میزان تولید را با اما و اگر مواجه نموده است. در گزارش امروز صمت نگاهی داریم به چالش‌ها و فرصت‌های توسعه صنعت فولاد از نگاه فعالان معدن و صنایع معدنی.



عکس: صمت



سعید عسگرزاده، دبیر انجمن سنگ آهن ایران درباره صدور مجوزهای فولادی اظهار کرد: ما نسبت به مجوزهای که برای تولید فولاد صادر می‌شود مسئله داشـتیم و زمانی که مشخص شـد حدود ۱۱۲ میلیـون تن بـرای فولاد و متناسب با آن برای صنایع بالاستی مجوز صادر شده، نگرانی‌های خود را بارها اعلام کردیم و در جلسـاتی که در ستاد ملی فولاد (شرکت ملی فولاد) تشکیل می‌شود در این خصوص بحث و گفت‌وگو کردیم.

■ هدر دادن سرمایه ملی

به گزارش بورس‌نیوز، عسـگرزاده افزود: بر اساس آمارهای که در ستاد ملی فولاد اعلام شد، مشخص شد این اعداد (صدور مجوزها) نه تنها کاهشی نبوده، بلکه افزایش هم پیدا کرده و هیچ کس به فکر حل این مشکل نبوده است. دبیر انجمن سنگ آهن ایران در ادامه با بیان اینکه این احتمال وجود دارد که با این میزان از صدور مجوزها، اعداد ما به ۱۶۰ میلیون تن در سال خواهد رسید گفت: افزایش میزان صدور بی‌رویه مجوزها آمار خطرناکی اسـت و اینها هدر دادن سـرمایه ملی و سرمایه‌ای است که می‌تواند در نقاط دیگر با بهره‌وری بالاتر منجر به تولید شود.

■ چگونه بفروشیم؟

وی افـزود: اگـر هم اکنون صـد میلیون تن فولاد تولید کرده باشـیم، نه برای آن زیرساخت‌های مناسب وجود دارد و نه فضای کسب و کار برای آن فراهم است. حتی اگر این میزان فولاد تولید شـده در سال داشته باشیم نمی‌دانیم چگونه بفروشیم یا آن را چه کار کنیم، در واقع زیر سـاخت‌های مناسب را برای این میزان تولید نداریم و اسـکله‌های ما آمادگی پذیرش و صادرات آن را ندارند. عسـگرزاده گفت: در بخش آهـن و فولاد حتما بایـد برای این موضوع فکری کرد، به نظـرم این موضوع یکی از دغدغه‌های است که در این خصوص وجود دارد. راه‌حل‌هایی در این خصوص وجود دارد، اما کسـی به دنبال حل مشکل نیست و گویی نگرانی هم برای آن وجود ندارد. وی افـزود: وقتی درباره صنعت فولاد صحبـت می‌کنیم، احداث یک کارخانه یعنی هزاران میلیارد تومان پول و سـرمایه این کشور که تبدیل به سوله و زمین و ماشین می‌شود و این بسیار مهم است یعنی رها کردنش توسط مجموعه مجلس و دولت کلا نظام حکمرانی کار درستی نیست و حتما باید به آن پرداخته شود.

■ جایگاه دهم

مدیر انرژی و سـیالات شرکت فولاد مبارکه اصفهان معتقد است: سیاست‌گذاری حمایت گرایانه مجلس شـورای اسـلامی و دولت از صنعت فـولاد، موجب ارتقای جایگاه جهانی ایران خواهد شد و اکنون دهمین فولادساز در دنیا هستیم.



به گزارش دنیای معدن سید امیر طباطباییان گفت: تاکنون سیاست‌گذاری و سرمایه‌گذاری در صنعت فولاد به درستی پیش رفته است، اما چنانچـه خلاف رویه فعلی، سیاسـت‌گذاری شـود که کاهش تولید را به دنبال داشته باشد، تولیـد رو به افول خواهد رفت و جایگاه جهانی را که با تلاش بسیار در سال‌های گذشته به آن دست یافته ایم، از دست خواهیم داد.

■ تامین انرژی پایدار

وی تاکید کرد: تامین انرژی پایدار برای صنایع به ویژه فولادسازان، پیامد استمرار تولید ۵۰ تا ۶۰ صنعت مصرف کننده محصولات ورق فولاد از جمله خودروسـازان، لـوازم خانگی و...به دنبال خواهد داشـت و صنعتی که بدون وابسـتگی به خارج از کشور نیاز داخل را تامین می کند، چنانچه مورد توجه قرار نگیرد، احتمال بازگشت به دوره وابسـتگی به خارج را به دنبال خواهد داشت. طباطباییان یادآور شد: توسعه انرژی الکتریکی و توسعه گاز، همزمان با رشد صنایع در کشور محقق نشده و در واقع بـرای تولید انرژی در نیروگاه‌ها و میادیـن گازی چالش‌هایی داریم. وی اضافه کرد: امـروز فولاد مبارکه به جای تمرکز بر حوزه عملکـردی خویش و تولید محصولات فولادی، ناگزیر به سرمایه‌گذاری در زمینه تامین برق شده و در واقع وظیفه سازمان تامین کننده برق، به این واحد بزرگ صنعتی منتقل شده است. مدیر انرژی و سیالات فولاد مبارکه ابراز امیدواری کرد: سیاسـت‌گذاری حمایتی باید به گونه‌ای رقم زده شود. که سرمایه‌گذاران تشویق به حضور در بخش تولید انرژی برق شوند و این مهم ضامن تداوم تولید خواهد شد، در غیر این صورت سرمایه‌گذار رغبتی نخواهد داشت.

■ تولید برق

وی اضافه کرد: وزارت نیرو نتوانسـت طبق قرار داد، دیماند مورد نیاز بخش تولید را تامین کند بنابراین مقرر شد وزارت صمت و ایمیدرو به کمک شرکت‌های صنایع معدنی به موضوع تامین برق ورود کنند و وزارت نیرو را یاری دهند تا بخشـی از برق مورد نیاز خود را تولید کنند.

به گفته طباطباییان، بنابر توافق بین وزارتخانه‌های صمت و نیرو احداث ۱۰ هزار مگاوات نیروگاه تجدید پذیر یا حرارتی با مشارکت شرکت‌های فولادی و معدنی در دسـتور کار قرار گرفت که یک هزار و ۵۰۰ مگاوات آن سـهم فولاد مبارکه اصفهان است.

وی خاطرنشـان سـاخت: هفتم مهرماه گذشته نخسـتین واحد سیکل ترکیبی شهید احمد کاظمی با حضور رئیس جمهوری با ظرفیت ۳۰۷ مگاوات راه‌اندازی شد که در واقع برق مورد نیاز را تامین کنیم و در واقع سهم فولاد مبارکه با بهره‌مندی از این واحد، از شبکه کاهش می‌یابد.

هدف از احداث این نیروگاه، تامین پایدار برق فولاد مبارکه و کمک به رفع ناترازی و تامین انرژی در شبکه سراسری است.

■ انرژی‌های پاک

وی، احداث نیروگاه خورشـیدی را یکی دیگـر از پروژه‌های فولاد مبارکه معرفی کرد که انرژی خورشـیدی الکتریکی تولید می کند و تا افق ۱۴۰۴ قادر خواهد شد، ۲۵ تـا ۳۰ درصد انرژی مورد نیاز این مجتمع بـزرگ صنعتی را تامین کند و گامی جدی در مسیر تولید سبز به‌حساب می آید، زیرا پیامد کاهش مصرف سوخت فسیلی را به‌دنبال خواهد داشت.

طباطباییـان گفت: احداث نیروگاه‌های بادی، توربین‌های انبسـاطی در دسـت بحـث فنی، اقتصادی، عملیاتی و اجرایی قرار دارند که با بهره گیری از این ابزارهای تولید انرژی، نیاز مبارکه تامین خواهد شد.

وی تصریح کرد: کمیته‌های انرژی در فولاد مبارکه با ریاسـت معاون بهره‌برداری و دبیری ناحیه انرژی و سـیالات تلاش می کنند که انرژی مورد نیاز خطوط مختلف تولید را فراهم سازند و بر این اساس پروژه‌های بهینه‌سازی با تکیه بر فناوری روز دنیا به کار گرفته شـود تا با مصرف کمتر انرژی، نسبت به وضع موجود بازدهی بالاتری را به‌دنبال داشته باشد.

مدیر انرژی و سیالات فولاد مبارکه تایید کرد: امسال در دو مقطع خرداد و شهریور ماه محدودیت شـدید برق داشـتیم و پیش‌بینی کرد از اوایل آذر تا اوایل اسفند ماه بزرگترین فولاد ساز کشـور با محدودیت گاز طبیعی روبه‌رو شود. وی گفت: امسال جز محدودیت‌های مصرف انرژی در زمان‌های یاد شده، در سایر ایام مشکلی از نظر تامین و ارسال حامل‌های انرژی به واحدهای تولیدی نداریم.

■ افزایش تولید

مدیر انرژی و سـیالات فولاد مبارکه گفت: بررسی‌ها نشان می‌دهد در کل ۶ ماهه نخسـت امسـال روند تولید نسبت به مدت مشابه سال گذشـته، بیشتر بوده است، براسـاس پیش‌بینی‌های انجام شده، در ماه‌هایی که با کمبود انرژی روبه‌رو نبودیم، تولیدی بیشتر از طراحی خطوط، انجام گرفت.

وی اضافه کرد: تلاش شده تا به نحوی محدویت مصرف انرژی را جبران کنیم و با اقدامات لازم زمان تعمیرات سالیانه را جابه‌جا کرده و به این ترتیب هنگام مواجهه با محدودیت انرژی، با حداقل چالش با آن روبه‌رو شویم.

■ بازچرخانی آب

مدیر انرژی و سـیالات فولاد مبارکه که پیرامون بهره گیری از پسـاب شهری توضیح داد: سـال ۹۲ برنامه خرید پساب شهری در برنامه بزرگ‌ترین فولاد ساز کشور قرار گرفت و با اقدامات لازم بهینه‌سازی آب، ۵۰ درصد مصرف برای فرآیندهایی که نیاز به آب کیفی ندارند از پساب شهری و بازچرخانی آبی تامین شد.

بـه گفته وی، فـولاد مبارکه در این زمینه نقش و سـهم خـود را در جهت حفظ محیط‌زیست ایفا کرد و با انجام این پروژه‌ها، به پایداری و تاب آوری شرکت مبادرت ورزید و در جمع آوری فاضلاب شهری نقش آفرینی موثری داشت و همچنان تداوم دارد. مدیر انرژی و سـیالات فولاد مبارکه تصریح کرد: محدودیت منابع آب کشـور تـداوم دارد و تغییرات اقلیمی، مسـئولان این مجتمع را بر آن داشـت که با اجرای پروژه‌هایـی، آب مورد نیـاز در خطوط تولید را کاهش دهنـد و یکی از اقدامات که عملیاتی شد، انتقال آب از دریاست.

وی گفـت: طرح انتقال آب از دریا به حفظ تولید شـرکت کمک می کند و فاز دوم انتقال آب از دریا توسط رئیس جمهوری کلنگ‌زنی شد و انتظار می‌رود فاز یک ظرف هفت تا هشت ماه آینده مورد بهره‌برداری قرار گیرد و پیش‌بینی شده در سال ۱۴۰۴ بهره‌برداری نهایی این طرح انجام شود.

طباطباییان افزود: نیاز صنایع اسـتان اصفهان و فلات مرکزی در این طرح پاسخ داده خواهد شد و فازهای بعدی برای سایر متقاضیان پاسخگو خواهد شد.

وی ادامه داد: فولاد مبارکه همواره در برنامه‌های خود بهینه‌سازی مصرف انرژی را در دستور کار خود داشته، به گونه‌ای که در ۶ ماهه امسال ۷۰۰ هزار گیگاژول کاهش مصرف ثبت شـده و با برنامه‌ریزی در بخش‌های فولادسازی، توسعه کوره‌های نورد گـرم در زمینـه کاهش مصـرف گاز را فراهم سـاخته، علاوه بر ایـن در پروژه‌های آهن‌سازی، نورد گرم و سرد کاهش مصرف گاز پیش‌بینی شده است.

سخن پایانی

انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران آمار صادرات زنجیره آهن و فولاد کشور را اعلام کرد. بر اسـاس این گزارش، مجموع صادرات آهن و فولاد ایران در ۷ماهه ۱۴۰۲ با ثبت حجم ۷.۱ میلیون تن سطح ۷ماهه سال ۱۴۰۰ را هم پشـت سر گذاشـت و رکورد جدیدی به ثبت رساند. نکات مهم این گزارش آماری عبارت اسـت از: تداوم روند نزولی صادرات میلگرد برای دومین ماه متوالی در امسال؛ تداوم روند نزولی صادرات در ورق‌های سرد و پوشش دار؛ رشد سه رقمی صادرات در کنسانتره و گندله سنگ آهن و آهن اسفنجی و اختصاص نیمی از ارزش صادراتی زنجیره فولاد به شمش و اسلب.

آگهی مناقصه عمومی تجدیدشده
شماره ۱۴۰۲/۲۹/ع

شـرکت معدنی و صنعتی گل گهر(سـهامی‌عام) در نظر دارد "تکمیل سـاختمان رسـتوران پهره‌بـردار کارخانـه تغلیـظ" خـود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط و دارای گواهینامه تأیید صلاحیت پیمانکاری معتبر با رتبه حداقل ۵ در رشته ابنیه و ۵ رشته تاسیسات به صورت توامان و یا مشـارکت شـرکت‌های، دارای گواهینامه‌های معتبر صلاحیت پیمانکاری فوق‌الذکر از سـازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشـور واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به وب‌سایت این شـرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسـناد مذکور را به همراه فرم پرسشـنامه ارزیابی تأمین کنندگان دانلود نماینـد. آخریـن مهلت تحویل پاکات سـاعت ۱۴:۰۰ روز یکشـنبه مـورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ در محـل دفتر کمیسـیون معـاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتـر مرکـزی تهران می‌باشـد. بازدید از محل اجـرای موضوع مناقصه و حضور در جلسـه پرسش و پاسخ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۳ مقرر شده است. شایان ذکر است فرمت ضمانت نامه های مورد تهیه می‌بایست عیناً مطابق با فرمت ارائه شـده در اسـناد مناقصه باشد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشـنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

آگهی مناقصه عمومی
شماره ۱۴۰۲/۴۰/ع

شـرکت معدنـی و صنعتـی گل‌گهر(سـهامی‌عام) در نظـر دارد "انجام عملیات راهبری، بازرسـی، سـرویس، نگهـداری، تعمیرات و بهره‌بـرداری از نیـروگاه اضطراری و نیروگاه موتور گازسـوز" خود را از طریـق برگـزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شـرایطی و دارای گواهینامـه تأییـد صلاحیـت پیمانـکاری معتبر بـا رتبه حداقل ۵ در رشـته نیرو از سـازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشـور و همچنین دارای سـابقه بهره‌برداری یا تعمیرات نیروگاه دیزلی و موتور گازسوز واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسـناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین کنندگان دانلود نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات ساعت ۱۴ روز یکشنبه مـورخ ۱۴۰۲/۰۹/۰۵ در محـل دفتر کمیسـیون معـاملات مجتمـع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشـد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۷ مقرر شده است و شرکت در آن الزامی می‌باشد. شایان ذکر است فرمت ضمانت‌نامه‌های شرکت در مناقصه بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسـناد مناقصه تهیه گردد. شـرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هـر یک از پیشـنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسـارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

آگهی فراخوان عمومی ارزیابی کیفی پیمانکاران
شماره مناقصه: ۱۴۷۳۹۰

موضوع: تأمین قطعات یدکی و انجام تعمیرات، تست و کالیبراسیون تجهیزات الکترونیکی، ابزار دقیق و مخابراتی

شرکت فولاد هرمزگان جنوب در نظر دارد موضوع تأمین قطعات یدکی و انجام تعمیرات، تست و کالیبراسیون تجهیزات الکترونیکی، ابزار دقیق و مخابراتی برای مدت یکسال و قابل تمدید را از طریق مناقصه عمومی یک مرحله‌ای بـه پیمانکاران توانمند و واجد شـرایط مندرج در اسـناد ارزیابی کیفی، واگذار نماید. بدینوسـیله از کلیـه پیمانکاران فعال با تـوان و سـابقه اجرایی لازم جهـت اجرای موضوع که قادر به تهیـه ضمانتنامه بانکی به مبلـغ ۲،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (دومیلیارد) ریال می‌باشـند، دعوت می گردد در صورت تمایل به همکاری نامه اعلام آمادگی با درج ایمیل رسـمی مناقصه گر به همراه فیش واریزی به مبلغ ۱،۵۰۰،۰۰۰ ریال به شـماره حسـاب ۰۱۱۱۱۱۱۱۰۰۰۰۸ نزد بانک ملی شـعبه گمرک شـهید رجایی، بـه نام شـرکت فولاد هرمزگان جنوب بابت خرید اسـناد ارزیابی کیفی، را به ایمیـل Mohamadi.e@hosco.ir و یا فکس ۰۷۶-۳۳۵۳۰۱۴۵ تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۳ ارسـال و نسـبت به دریافت فرم ارزیابی کیفی اقدام نموده و اسناد ارزیابی کیفی را تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۳۰ به نشـانی بندرعباس-کیلومتر ۱۳ بزرگراه شـهید رجایی-منطقه ویژه صنایع معدنی و فلزی خلیج فارس-شـرکت فولاد هرمزگان-واحد قراردادها-کد پستی: ۷۹۱۷۱۷۶۳۱۹ ارسال نمایند. بدیهی است اسناد مناقصه پس از اتمام ارزیابی کیفی به شرکت‌های واجد شرایط ارائه خواهد شد.

ارایه مدارک و سوابق هیچ گونه حقی را برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد.

هزینه چاپ آگهی فراخوان بر عهده برنده نهایی مناقصه مربوطه خواهد بود.

در صورت نیاز به اطلاعات فنی با شماره تلفن ۰۷۶-۳۱۸۸۸۲۳۱ و اطلاعات بازرگانی ۰۷۶-۳۱۸۸۸۶۳۱ تماس حاصل فرمایید.

روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان جنوب

مناقصه عمومی ۱۲-۸-۴۰۲-T-MA۱۰۰
(یک مرحله ای همراه با ارزیابی کیفی فشرده)

وزارت راه و شهرسازی
شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران
اداره کل فرودگاه بین المللی مهرآباد

۱ـ موضوع مناقصه : خرید تابلو پست برق ترمینال ۲ فرودگاه بین المللی مهرآباد از طریق اشخاص حقوقی واجد شرایط
۲ـ مهلت فروش اسناد : از روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۸/۱۴ لغایت روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۸/۲۰
۳ـ نحوه دریافت اسناد: بمنظور دریافت اسناد به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir مراجعه شود.
۴ـ آخرین مهلت ارسال پیشنهادات در سایت : روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۹/۴ ساعت ۹:۰۰ صبح می باشد.
۵ـ زمان بازگشایی پاکات : روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۹/۴ ساعت ۱۰:۰۰ صبح می‌باشد.
۶ـ مبلغ سپرده شرکت در مناقصه : ۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال می باشد.
۷ـ مناقصه گران باید دارای گواهینامه صلاحیت ایمنی و شناسه ملی و کداقتصادی باشند.

شناسه آگهی : ۱۵۹۸۲۴۵ | م الف / ۳۰۹۱ | اداره کل فرودگاه بین المللی مهر آباد

اسناد مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۲/۳۴/ع آگهی ابلاغ الحاقیه شماره ۲

بدین‌وسـیله بـه آگاهی کلیـه متقاضیان شـرکت در مناقصه عمومی شـماره ۱۴۰۲/۳۴/ع بـا موضوع «احداث سـاختمان پیش‌سـاخته اداری به متراژ ۱۲۰۰ مترمربع» شرکت معدنی و صنعتی گل گهر می‌رساند: مهلت تحویل پاکات مناقصه از روز یکشـنبه مـورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۱ به روز یکشـنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ در محل دفتر کمیسیون معـاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران موکول گردید. اسناد مناقصه و الحاقیه شماره ۲ اسناد (برآورد اصلاحـی موضـوع مناقصه و تمدید مهلت تحویل پاکات) از وب‌سـایت این شـرکت به نشـانی www.geg.ir بخش مناقصه و مزایده قابل دریافت می‌باشـد. لازم به تذکر اسـت کلیه اوراق الحاقیه می‌بایسـت توسط صاحبان امضای مجاز مناقصه‌گران مهر و امضا گردیده و در قالب پاکت «ب» ارائه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

آخرین اخبار و تازه‌ترین تحلیل‌ها را در پایـگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

www.Gostaresh.news

یادداشت

نه مُسکن موقت نه درمان بلندمدت



احسان پیری- کارشناس و فعال معدنی

تخریب هر جا و به هر بهانه‌ای که اتفاق بیفتد، حتی اگر به‌منظور معدنکاری باشد، آسیب‌هایی هم به اکوسیستم منطقه وارد می‌کند و هارمونی محیط‌زیست محدوده به‌هم می‌خورد. اما در کشورهای معدنی پیشرفته و حتی در قوانین و مقررات معدنکاری در کشور خودمان، بندهایی برای کنترل و ترمیم آسیب‌های معدنکاری وجود دارد.

در بسیاری از کشورها، معادن متروکه و قدیمی به جذابیت گردشگری تبدیل شده‌اند و درآمدزایی دارند یا با فضای شهری و محیط‌طبیعی هماهنگ می‌شوند. برای مثال، با پایدارسازی شیب‌هایی که بر اثر معدنکاری ایجاد شده‌اند، محدوده را جنگل‌کاری می‌کنند یا گودالی که ایجادشده را به دریاچه تبدیل و به‌این‌ترتیب تلاش می‌کنند تا تخریب‌هایی که بر اثر معدنکاری انجام‌گرفته، ترمیم کنند. اما در پاسخ به این پرسش که آیا اقداماتی در کشور ما برای مبارزه با آسیب‌های زیست‌محیطی پیش‌بینی‌شده، مسکنی موقتی است یا تاثیری ملموس دارد، باید گفت متاسفانه ما نه مسکن موقتی داریم و نه هیچ اقدام بلندمدتی در این زمینه انجام می‌دهیم. در واقع، هیچ‌کدام از آنچه در قانون و برنامه‌ها پیش‌بینی شده است، اتفاق نمی‌افتد. هر بار که بحرانی در جایی پیش می‌آید، ما همان روز برای همان بحران تصمیم‌گیری می‌کنیم. در مملکت ما برنامه و آیین‌نامه زیاد است، اما اتفاق نمی‌افتد.

معدن طبیعت را تخریب می‌کند، اما در مقیاسی بسیار کوچک و محدود و تغییرات اقلیمی در ابعاد کلان و جهانی آن، ارتباطی با فعالیت معدن ندارد و نمی‌توان گناه بحران‌های بزرگ زیست‌محیطی را به گردن معدنکاری انداخت. حتی معدنکاری به‌صورت‌مستقل، به آب هم نیاز چندانی ندارد. البته این موضوع درباره صنایعی که در امتداد زنجیره قرار دارند و برای تولید محصول نهایی و تکمیل ارزش‌افزوده راه‌اندازی می‌شوند، صدق نمی‌کند.

چندی پیش گفته شد که خاورمیانه تا چندین سال دیگر قابل‌سکونت نیست. این موضوع از نظر من، حرف گزافی است و جنبه‌های سیاسی آن، پررنگ‌تر از نگرانی‌های اقلیمی است. خاورمیانه به آب‌های آزاد فراوانی دسترسی دارد و از این نظر، دچار مشکل نخواهد شد.

این موضوع را با یک مقایسه ساده می‌توان به‌خوبی روشن کرد. در حال حاضر شرایط زندگی در کشور عراق بهتر است یا عربستان؟ این در حالی است که عراق نسبت به عربستان از منابع آبی زیرزمینی بهتری برخوردار است. همین موضوع درباره امارات هم صادق است. کشورهایی که دسترسی به آب‌های آزاد دارند، کمتر دچار بحران کمبود آب می‌شوند. دستگاه‌های آب‌شیرین‌کن چندین و چند سال است که مورداستفاده قرار می‌گیرند و به‌تبع آن مشکلاتی که می‌گویند خاورمیانه قابلیت سکونت نخواهد داشت، حرف بیهوده‌ای است. البته نمی‌توان انکار کرد که در صورت بروز بحران، هزینه استفاده از آب افزایش پیدا می‌کند، اما مشکل قطع زنجیره حیات در این کشورها چندان محتمل نیست.

معدنکاری در تولید گازهای مخرب کربنی نقشی ندارد. در معادن یا از دستگاه‌هایی مانند بیل مکانیکی، ابزار حفاری و... استفاده می‌شود که میزان آلایندگی آنها قابل‌مقایسه با صنایع دیگر نیست. بزرگ‌ترین تاثیری که معادن در آلودگی محیط اطراف خود دارند، این است که در انفجارهایی که صورت می‌گیرد، گردوغبار ایجاد می‌شود. البته برای برطرف کردن تمهیداتی وجود دارد، اما متاسفانه کمتر معادنی وجود دارند که این مسائل برای‌شان مهم باشد و سازمان محیط‌زیست هم نمی‌تواند به‌صورت‌حرفه‌ای به این موضوع ورود کند، چون متوسط و کوچک در نهایت معادن سالانه ۵ تا ۱۰ بار انفجار دارند و اگر شانس یارشان باشد و باد در جهت مخالف شهرهای نزدیک بوزد، دیگر مشکلی ایجاد نخواهد کرد. بنابراین این جزو دغدغه‌های معدندار نیست که فکری برای حل مشکل گردوخاک کند و نهایت کاری که انجام می‌دهد، آب‌پاشی یا پخش مازوت در مسیر عبور و مرور کامیون‌ها است تا به این روش‌ها پخش گردوغبار کنترل شود. البته باید گفت به‌تازگی نرخ مازوت هم بسیار بالا رفته و این روش هم از دور خارج شده است، اما همان‌طور که اشاره کردم، معدنداری هیچ دخل و تصرفی در تولید گازهای گلخانه‌ای ندارد. آنچه حاکمیت باید در این حوزه انجام دهد، ایجاد شفافیت است. این موضوع کمک فراوانی به حل بسیاری از مسائل می‌کند. اگر مشخص شود، معدنی هر سال چقدر به فضای اطراف خود آسیب می‌زند و در مقابل چقدر ارزش تولید می‌کند و همه مردم از جمله خود معدندار این موضوع را ببینند، حتما شرایط تغییر خواهد کرد. مطالبه عمومی خیلی قوی‌تر و کارآتر از اقدامات دولتی است. معمولا مجازات دولتی به جریمه نقدی محدود می‌شود، اما وقتی مطالبات عمومی باشد، معدنکار باید راهکاری برای حل معضلات پیدا کند تا از فعالیت خود در جامعه دفاع کند، در غیر این صورت در جامعه منفور خواهد شد. به‌عبارت‌دیگر، همان‌طور که وقتی کسی پروانه ساخت می‌گیرد، باید اطلاعاتش در سامانه شهرداری ثبت شود تا همه مردم بتوانند ببینند که هر ملکی با چه مشخصاتی ساخته می‌شود و چه سازنده‌ای در حال انجام کار است، معدنداری و اطلاعات آن هم باید شفاف و قابل‌دسترس باشد. نکته بعدی این است که منافع فردی را به منافع جمعی ترجیح ندهیم، اما این نیاز به فرهنگ‌سازی دارد. ما اگر به‌عنوان توریست در کشوری دیگر باشیم و یک تکه دستمال از دست‌مان روی زمین بیفتد، حتما برمی‌گردیم و آن را برمی‌داریم. اما در کشور خودمان هیچ‌وقت چنین کاری نمی‌کنیم و با نهایت بی‌تفاوتی از کنار آن می‌گذریم و می‌گوییم وظیفه شهرداری است؛ تغییر این عادات و تصحیح این رفتار نیاز به فرهنگ‌سازی دارد.

اگر همه فکر کنند نسل بعدی و فرزندان ما قرار است در این کشور زندگی کنند و باید برای آنها این محیط و آب‌وخاک حفظ شود، کمتر شاهد چنین رفتارهایی خواهیم بود.

گزارش صمت از هفدهمین نمایشگاه بین‌المللی کان‌ماین

تعارض منافع، تهدید توسعه و تحدید معدن

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

هفدهمین نمایشگاه بین‌المللی معدن، صنایع‌معدنی، ماشین‌آلات، تجهیزات و صنایع وابسته (کان‌ماین)، امروز به ایستگاه پایانی رسید.

ایران از نظر ذخایر معدنی جزو ۱۰ کشور اول جهان و نخستین کشور در خاورمیانه است. طبق گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس ۷ درصد ذخایر معدنی جهان در ایران جای دارد. آمارها نشان می‌دهد که علاوه بر بیش از ۷ هزار معدن فعال با ۷۰ نوع ماده معدنی در کشور، ۱۵ هزار محدوده امیدبخش معدنی با ۴۰ میلیارد تن ذخایر قطعی به ارزش بیش از ۷۷۰ میلیارد دلار شناسایی شده است. کشوری بااین‌همه منابع غنی و برخوردار از نیروی تحصیلکرده جوان و جویای کار، نباید در رکود بماند و تنها کافی است به این منابع با دیدی ملی و مسئولیت‌پذیر نگاه شود و همگرایی واقعی شکل گیرد و برگزاری نمایشگاه تخصصی یکی از راهکارهای بسیار مهم برای گشودن مسیر مراودات و توسعه است.

در گزارش امروز صمت، مروری داریم بر پنل توسعه پایدار بخش معدن که با حضور محمدرضا بهرامن، رئیس خانه‌معدن ایران، ابراهیم علی ملابیگی، مدیر کل دفتر اکتشاف وزارت صمت و صادق صادق‌زاده، دبیر ستاد توسعه فناوری‌های مواد و ساخت پیشرفته در این نمایشگاه برگزار شد.



عکس: آیدا فریدی

توسعه پایدار



محمدرضا بهرامن، رئیس خانه معدن ایران: باتوجه به ماهیت صنعت معدنکاری کشور و بانظر به ظرفیتی که کشور ما در حوزه معدن برای توسعه اقتصادی کشور دارد،رشد معدن در برنامه هفتم توسعه ۱۳درصد پیش‌بینی شده است و اگر قرار باشد در بخش معدن از رشد ۳.۵ به ۱۳درصد برسیم، باید حتما با برنامه در این زمینه قدم برداریم. بنابراین، لازم است تمام نگاه‌ها براساس استانداردهای جهانی و زاویه مهندسی باشد. این نگاه باید جنبه عام و همه‌جانبه‌ای داشته باشد و حتی منابع انسانی یا ساکنان محلی محدوده معدن را مدنظر قرار داده باشد. ما نمی‌توانیم سرمایه ملی کشور خود در بخش معدن را فراموش کنیم و براساس اصل ۴۴ قانون اساسی اجازه چنین کاری را نداریم، زیرا این منابع جزو انفال هستند و متولی آنها هم مشخص است؛ اما پرسشی که اینجا مطرح می‌شود، این است که مسئول و عامل رشد نیافتن بخش معدن چه کسی است.

■ دغدغه‌های محیط‌زیستی

معدنکاری بدون نگاه به مسائل زیست‌محیطی قابل‌دوام نیست، هرچند کار در کویر راحت‌تر و باور بر این است که در جنگل‌ها تا جای ممکن معدنکاری انجام نشود، اما زمانی پیش می‌آید که شاید مجبور شویم آنها را هم موردبهره‌برداری قرار دهیم، اما در این مناطق هم، باید مسائل و موضوعات زیست‌محیطی را مد نظر قرار داد و استانداردهای لازم را رعایت کرد. اگر این نگاه نهادینه شود، آن وقت فعالیت معدنی مساوی با تخریب معدن نخواهد بود. با تعاریف امروزی، فعالیت معدنکاری هرگز تمام نمی‌شود و بعد از تعطیلی معدن هم می‌توان آن مکان را برای ژئوتوریسم مورداستفاده قرار داد و به ثروت دیگری تبدیل می‌شود. امروز فعالیت معدنی بر این اساس و با این چشم‌انداز تعریف می‌شود. در حال حاضر، ارمنستان پساب و آلاینده‌های معدن مس خود را روانه کشور ایران می‌کند و آسیبی که به کشور ما وارد می‌آورد، غیرقابل‌تصور است و ما به‌عنوان یک ان جی او معدنی به این موضوع ورود کرده‌ایم و بخش معدن ما امروز در این زمینه مطالبه‌گر شده، زیرا فعالیت معدنی این کشور خلاف استانداردهای تعریف‌شده است. توسعه معدن، به‌شکل انحصاری در دست حکمرانی بخش معدن نیست، بلکه بخش‌های دیگر هم می‌توانند در این زمینه مداخله و مشارکت داشته باشند.

■ نهادهای معارض

بخش معدن برای حل و فصل امور خود همزمان با ۲۷ یا ۲۸ سازمان دیگر در ارتباط است. به‌عبارت‌دیگر، هر نهادی که ذیل ماده ۲۴ قانون معادن قرار گرفته است، به‌اصطلاح برای خود جزیره‌ای عمل می‌کند و هریک از اینها می‌توانند نقش بازدارنده‌ای برای توسعه بخش معدن داشته باشند و با یک نه گفتن و مخالفت با بخشی که به آنها مرتبط است، فعالیت معدن را با اختلال روبه‌رو می‌کنند. این نکته را هم باید ذکر کرد که اگر امروز نقش معدن در توسعه اقتصادی کشور ۱۳درصد در نظر گرفته شده است، تحمیلی به بخش معدن نیست، زیرا معدن ثروتی است که خداوند به این سرزمین اهدا کرده است و باید برای توسعه کشور از آن استفاده کرد.

الزامات رشد



ابراهیم علی ملابیگی، مدیر کل دفتر اکتشاف وزارت صمت: در برنامه هفتم ۱۳درصد رشد برای بخش معدن در نظر گرفته شده که به‌طبع الزاماتی دارد و ابزار و امکاناتی می‌خواهد که تامین آن سخت است و اگر پیش‌نیازها و امکانات تامین نشوند، رشد ۱۳درصدی اتفاقی بسیار دشوار خواهد بود. مهم‌ترین معضل از نظر من تعارض منافع است که دستگاه‌های مرتبط با بخش معدن دارند؛ محیط‌زیست، منابع‌طبیعی و سایر دستگاه‌هایی که ذیل ماده ۲۴ قانون معادن قرار دارند، هر یک تابع چارچوب‌های خاصی هستند و از قوانین خود پیروی می‌کنند. اما آنچه در این میان، بیشترین آسیب را می‌بیند و توسعه آن با چالش روبه‌رو می‌شود، بخش معدن است البته برخی معتقدند که تعارض منافعی وجود ندارد، اما به‌عقیده من، این موضوع بسیار جدی است. وقتی بخش زیادی از محدوده‌های کشور از سوی همین دستگاه‌ها بلوکه شده است، به‌طبع فعالیت در حوزه اقتصادی معدن بسیار دشوار خواهد شد.

بنابراین، فکر می‌کنم باید تغییر رویکردی جدی در نگاه مسئولانی که در رأس دستگاه‌های ذیل ماده ۲۴ قانون معادن قرار گرفته‌اند، صورت گیرد. به‌عبارت‌دیگر، نباید به‌صورت جزیره‌ای و صنفی به موضوع معدنکاری نگاه کرد. برای مثال، اینکه در فلان محدوده باید برخی گونه‌های گیاهی حفظ شود یا حیات جانوری از بین نرود، آسیب نبیند و... موضوعاتی هستند که همه به آن باور داریم، اما نکته اینجاست که باید موضوعات را در درجات مختلف اهمیت طبقه‌بندی کرد.

■ تغییر شیوه حکمرانی

نکته دیگر این است که شیوه حکمرانی در بخش معدن باید تغییر کند. معدن ظرفیتی اقتصادی است که می‌تواند جایگاه نفت را به‌خوبی پر کند و در سال‌های اخیر موردتاکید رهبر معظم انقلاب هم قرار گرفته است، پس باید در این راستا حرکت کنیم و نگاه نو و تازه‌ای به بخش معدن داشته باشیم. در واقع تا امروز، بخش معدن کشور با این ظرفیت فراوانی که در اختیار دارد، کاملا مغفول باقی مانده است. با همه تلاش‌هایی که تاکنون انجام گرفته، در بخش معدن ۱۲هزار پروانه بهره‌برداری صادر شده است که از میان آنها، شاید چیزی بین ۷ تا ۸ هزار معدن فعال باشند و بقیه غیرفعال باقی مانده‌اند. جمع تولیدات معدنی کشور چیزی در حدود ۶۵۰ میلیون تومان است که شاید به‌اندازه تولید سالانه تنها یک معدن در کشورهای معدن‌خیز باشد. به‌عنوان‌مثال، کشور شیلی به‌تنهایی در یک معدن خود چیزی حدود ۶۵۰ میلیون تن در سال تولید می‌کند که معادل کل تولید سالانه ما در ۱۲ هزار معدن کشور است و این میزان تولید در شأن مملکت و این کشور نیست. نقش معدن در اقتصاد ما باید بالای ۲۰ تا ۳۰ درصد باشد. باتوجه به ظرفیت معدنی که در این کشور داریم، جایی که به‌عنوان بهشت زمین‌شناسی کشور مطرح است، آیا باید نقش معدن در اقتصادش اینقدر ضعیف باشد؟!

توسعه فناوری در بخش معدن



صادق صادق‌زاده، دبیر ستاد توسعه فناوری‌های مواد و ساخت پیشرفته: در حوزه استخراج و فرآوری کمیت کشور لنگ می‌زند و می‌توان ساعت‌ها درباره موانع، مشکلات آن سخن گفت. شرکت‌های دانش‌بنیان برای حل این چالش‌ها تلاش‌هایی انجام داده‌اند، اما چون حجم کار بسیار بالا است، در عمل، هزینه‌های زیادی در توسعه فناوری نیاز دارد. به‌همین‌دلیل، عمده تلاش‌هایی که انجام گرفته، خیلی ابتدایی بوده است. برای مثال، اگر قرار باشد، رباتی ساخته شود، در نهایت با بودجه‌ای ۱۰میلیارد تومانی می‌توان آن را به‌نتیجه رساند، اما موضوع و مسئله‌ای در حوزه معدن نمی‌توان یافت که حل آن با زیر ۴۰ یا ۵۰ میلیارد تومان اعتبار امکان‌پذیر باشد. معدن مانند حوزه نفت بسیار هزینه‌بر است و به‌همین علت توسعه فناوری در این زمینه نیاز به سرمایه‌گذاری بسیار سنگین دارد و اکوسیستم نوآوری و فناوری و توسعه فناوری در کشور ما هم، برای چنین مسائلی برنامه‌ریزی نشده است. نگاه کلان مجموعه‌های دولتی تا امروز به‌سمت کارور نهایی بوده است که برای حل مشکل چاره‌یابی کنند. بنابر آنچه گفته شد، در این بخش‌ها با چالش‌های جدی روبه‌رو هستیم. امروزه در مجموعه معاونت علمی برنامه جدی را شروع کرده‌ایم و مواد را به ۳ دسته کلی مواد معدنی، حوزه نفت گاز پتروشیمی و نوظهور تقسیم‌بندی کرده‌ایم. مواد نوظهور عبارت است از موادی که دانشگاه‌ها روی آن تحقیق و بررسی می‌کنند و نگاه آن به آینده است. فعالیت حوزه نفت، گاز و پتروشیمی هم که از نام آن پیداست، اما ستاد توسعه فناوری‌های مواد و ساخت پیشرفته توسعه فناوری‌های، تمرکز ویژه‌ای بر حوزه معدن دارد.

■ حسابداری جریان مواد

در این حوزه، فناوری‌هایی در دنیا موردتوجه قرار گرفته‌اند که تمرکز بسیار زیادی روی موضوع توسعه پایدار دارند. به‌طور مثال NFA یا حسابداری جریان مواد، مفهومی است که در دنیا جاافتاده و کشورهای خاصی مانند اتریش، سوئد و آلمان این حوزه را وارد جریان عملیاتی کرده‌اند. حسابداری جریان مواد به‌طور ساده عبارت است از: آنکه مانند یک حسابدار بدانیم، خاک معدنی چقدر و از کجا برداشته شد و بعد به کجا می‌رود، کجا فرآوری می‌شود و در نهایت در کدام بخش بازار می‌نشیند. اگر بتوانیم نقشه مشخصی از این روند را تهیه کنیم، استانداردهایی دارد و پیش از این، در دنیا انجام شده و قرار نیست که ما برای نخستین‌بار آن را در کشور انجام دهیم، این کاری تجربه شده است. اگر این کار عملی شود، ۲ اتفاق بزرگ رخ خواهد داد؛ اول اینکه به‌دلیل ایجاد شفافیت در مسیر حرکت مواد معدنی، معضل تعارض منافع حل خواهد شد، زیرا تعارض منافع معمولا به این دلیل رخ می‌دهد که شفافیت وجود ندارد و دقیقا معلوم نیست چه کسی، چه کاری انجام داده است، مسئولیت آن برعهده کیست و نتیجه کار کجا رفت و چه اتفاقی برای آن افتاده است و معمولا واحدها مشکلات را به گردن همدیگر می‌اندازند. اگر در کشور مشخص کنیم که جریان مواد معدنی‌مان از کجا می‌آید و به کجا می‌رود و دلیل آن چیست، شاید بخش وسیعی از کویر یا مناطق کوهستانی را بتوانیم آزاد کنیم و در اختیار وزارت صمت قرار دهیم تا واگذار کند و در اختیار معدنکاری قرار دهد. این یکی از کارهایی است که ما به‌صورت جدی و به‌عنوان یک اصل در توسعه فناوری معدنی مدنظر قرار داده‌ایم و به‌نظرم می‌آید که خیلی به توسعه پایدار در بخش معدن کمک خواهد کرد.

■ تحقیق و توسعه

ما موظف هستیم در راستای وظیفه توسعه فناوری که برعهده ما گذاشته شده است، گام‌هایی در این مسیر برداریم. تمرکز ما در حال حاضر بر ارائه ابزار و امکاناتی است که زیر عنوان حمایت مستقیم قرار نمی‌گیرد. به‌عنوان‌مثال، شرکت‌های بزرگ می‌توانند در حوزه توسعه فناوری دانش‌بنیان موسسات تحقیقاتی، دانشگاهی و امثال آن سرمایه‌گذاری کنند و به همان میزان از تخفیف مالیاتی برخوردار شوند.

■ طرح‌های آتی

معاونت علمی یک‌سری وظایفی دارد و به‌عنوان نهادی که در حوزه توسعه فناوری سیاست‌گذاری می‌کند، تلاش می‌کند نگاهی رو به آینده داشته باشد. طرحی که امروز در این معاونت در دست بررسی است، پیش‌بینی و تمرکز بر فناوری‌هایی است که ممکن است ۱۰ سال دیگر موردنیاز باشند و امروز فکر می‌کنیم که چه کاری باید انجام دهیم که ۱۰ سال آینده، دچار این معضل نشویم، زیرا درباره معضلی خاص دست روی دست گذاشته‌ایم و سایر کشورها در این زمینه از ما پیشی گرفته‌اند. واقعیت این است که ما در حل مسئله و گره‌گشایی از مشکلاتی که ایجاد شده‌اند، تاکنون قدرت چندانی نداشته‌ایم، به‌ویژه اگر آن اتفاقات در حوزه توسعه فناوری باشند. برای روشن‌تر شدن موضوع، به مشکل کمبود سنگ‌آهن مگنتیت توجه کنید. فناوری‌های تبدیلی و فرآوری ما در کشور براساس سنگ‌آهن مگنتیت تعریف شده است و در حال حاضر که پیش‌بینی می‌کنند تا چند سال دیگر، ذخایر فعلی سنگ‌آهن مگنتیت به پایان می‌رسد، با چالش کمبود مواد اولیه فولادسازی‌ها روبه‌رو شده‌ایم. در حالی که اگر زودتر این معضل را پیش‌بینی کرده بودیم، می‌توانستیم راهکاری برای حل آن بیابیم. نکته اینجاست که وقتی ما منتظر بمانیم تا مشکلی مثل آنچه در بالا به آن اشاره شد، پیش بیاید و بعد فکر کنیم برای حل این مشکل چه باید کرد و توقع داشته باشیم که یک‌شبه این مسئله حل شود، غیرممکن است. ما باید از مدتی قبل، مشکلات را در کشور پیش‌بینی کنیم و راهکاری برای آن بیابیم. مشکلی که ما معمولا در کشور با آن روبه‌رو هستیم، این است که وقتی با معضلی روبه‌رو می‌شویم، تازه به این فکر می‌افتیم که چگونه باید آن را حل کنیم و فشار روی شرکت‌های دانش‌بنیان بیشتر می‌شود که راه‌حلی برای آن پیدا کنند، در حالی که این راه‌حل‌ها یک‌شبه به‌دست نمی‌آید و در نهایت، سر بزنگاه به واردات دانش متوسل می‌شویم و این نتیجه آن است که ما همواره به این موضوعات بی‌توجهی می‌کنیم. این معضلی بسیار بزرگ است که باید آن را پیش‌بینی کرد و برای آن چاره‌ای اندیشید.

سخن پایانی

رضا محتشمی‌پور، معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صمت در حاشیه هفدهمین نمایشگاه کان‌ماین وعده داد واردات ماشین‌آلات معدنی سرعت گیرد. به گزارش معدن ۲۴، وی افزود: حذف موانع مقرراتی از نیازمندی‌های اصلی تامین ماشین‌آلات از طریق واردات است که خوشبختانه انجام گرفته و خوشبختانه امروز به‌ویژه در بخش تجهیزات سنگین موانع سابق وجود ندارد؛ بنابراین شرکت‌ها می‌توانند بدون ممنوعیت و محدودیت، نیاز خود در حوزه ماشین‌آلات نو و سنگین را از طریق واردات تامین کنند. وی افزود: با در نظر داشتن این مهم که بخشی از ماشین‌آلات سبک در داخل تولید می‌شوند، انتظار داریم تناسب میان واردات و استفاده از ظرفیت بازار داخلی برقرار شود. معاون معدنی وزارت صمت افزود: در شرایط کنونی به‌دلیل عطش بازار، ماشین‌آلات تولید داخل به‌تنهایی پاسخگوی نیاز معدنکاران نیستند؛ بنابراین تلاش ما در حوزه واردات مانع‌زدایی است. البته باید توجه داشت که به توسعه و واردات ماشین‌آلات مستعمل تمایل نداریم؛ چراکه در حال حاضر نیاز است عمر ماشین‌آلات در کشور کاهش پیدا کند، اما در حوزه واردات ماشین‌آلات نو، محدودیتی وجود ندارد. وی ادامه داد: امروز به‌دلیل تورم، معادن برای تامین ماشین‌آلات خود نیازمند حجم سرمایه بسیار بالایی هستند که می‌تواند سرعت تامین ماشین‌آلات را کاهش دهد، اما در مجموع، تقاضا وجود دارد. امیدواریم این مسئله با هماهنگی میان بخش‌ها تسهیل شود. وی گفت: تمهیداتی برای افزایش ضرایب تامین ارز در نظر گرفته شده است؛ تلاش داریم ارز موردنیاز این بخش را از طریق ارز خود معادن تامین کنیم تا کمتر در نوبت ارز نیما و... باشند.

فعالیت معدنکاری هرگز تمام نمی‌شود و بعد از تعطیلی معدن هم می‌توان آن مکان را برای ژئوتوریسم مورداستفاده قرار داد و به ثروت دیگری تبدیل می‌شود

تعارض منافع معمولا به این دلیل رخ می‌دهد که شفافیت وجود ندارد و دقیقا معلوم نیست چه کسی، چه کاری انجام داده است، مسئولیت آن برعهده کیست و نتیجه کار کجا رفته کرد

سقوط صادرات فرش

۳ کشور عمده صادرکننده فرش دستباف

هند
۳۱۰ میلیون دلار
سهم از صادرات جهانی
۳۰.۳ درصد

سهم ایران از صادرات فرش دستباف در جهان
۷.۴ درصد
۵۰.۷ میلیون دلار

چین
۹۳.۱ میلیون دلار
سهم از صادرات جهانی
۹.۱ درصد

مصر
۸۹.۸ میلیون دلار
سهم از صادرات جهانی
۸.۸ درصد

اینفوگرافی: سامان شرف‌الدین

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان مطرح کرد

فولاد هرمزگان پیشتاز ارتباط با شرکت‌های دانش‌بنیان

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان گفت: حرکت در مسیر دانش‌بنیان و بومی‌سازی تکنولوژی در فولاد هرمزگان سرعت یافته و با ارتباط نزدیک با بیش از ۴۰ شرکت و مجموعه دانش‌بنیان و برگزاری کنفرانس‌های تخصصی، فولاد هرمزگان در صنعت فولاد پیشتاز است.

■ امضای تفاهمنامه همکاری فولاد هرمزگان با ۴۶ شرکت، مرکز دانشگاهی و مجموعه‌های دانش‌بنیان

عطاالله معروفخانی، مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان در حاشیه سمپوزیوم فولاد کیش در گفت‌وگو با خبرنگار روابط عمومی با اشاره به رویکرد حمایت از طرح‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان گفت: فولاد هرمزگان به‌صورت ویژه به دانش‌بنیان‌ها توجه دارد. این شرکت در حوزه فولاد سبز و ارتباط با شرکت‌های دانش‌بنیان، پیشتاز بوده و با ۴۶ شرکت، مرکز دانشگاهی و مجموعه‌های دانش‌بنیان تفاهم‌نامه و قرارداد همکاری به امضا رسانده و به‌صورت مستمر همکاری می‌کند. همچنین با دانشگاه‌های تراز اول کشور و استان هرمزگان همکاری‌های مؤثری دارد.

■ حمایت از ۱۰ طرح برتر خلاق و نوآور استان هرمزگان

وی افزود: چشم‌انداز فولاد هرمزگان در رسیدن به رتبه‌های بالای تولید فولاد در کشور و نیز افزایش رقابت‌پذیری در بازارهای داخلی و جهانی، ضرورت حرکت به سمت فعالیت‌های تکنولوژیک‌محور و دانش‌بنیان را در سال‌های اخیر صدچندان کرده است. ازاین‌رو، اعتقاد ما بر این است که باید در صنعت فولاد نوآوری و ابتکار داشته باشیم. آغوش فولاد هرمزگان همواره پذیرای نخبگان، مراکز دانشگاهی و دانش‌بنیان بوده و در این خصوص، حمایت از ۱۰ طرح برتر خلاق و نوآور استان هرمزگان را در دستور کار قرار داده‌ایم.

معروفخانی با اشاره به پیشرفت صنعت فولاد کشور طی چند دهه گذشته، عنوان کرد: صنعت فولاد کشور طی چند سال اخیر نوآوری‌های قابل‌توجهی داشته و دیگر مصرف‌کننده



تکنولوژی‌های وارداتی نیست و به‌طور ویژه، برخی محصولات حساس دانش‌بنیان وارداتی، تنها با تکیه بر توان داخلی کاملا بومی‌سازی شده‌اند. این یعنی در حوزه فولادسازی، صنایع کشور ما عملکرد خیره‌کننده‌ای داشتند و به همین دلیل کشور ما به رتبه دهم برترین تولیدکنندگان فولاد دنیا رسیده است.

این عملکرد در حوزه تکنولوژی نیز چشمگیر بوده؛ اما باید به نوآوری‌ها و ابتکارات در حوزه تکنولوژی سرعت ببخشیم و در دنیا حرفی برای گفتن داشته باشیم.

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان تاکید کرد: امروزه اغلب فناوری‌ها به سمت صنعت سبز سوق یافته و یکی از اهداف فولاد هرمزگان نیز همین موضوع بوده و با روش‌های گوناگون مشوق نخبگان صنعت و دانشگاه بوده‌ایم. در این خصوص، با برگزاری همایش‌ها و کنفرانس‌های علمی، می‌توانیم گام‌های سریع‌تری در راه رسیدن به هدف یادشده برداریم. این رویکرد موجب ثبت ۴۴ رکورد تولیدی در فولاد هرمزگان مانند رکوردهای روزانه، ماهانه و سالانه شده است.

■ استقبال بسیار خوب نخبگان و صنعتگران از سومین کنفرانس فولادسازی فولاد هرمزگان

معروفخانی با بیان اینکه برگزاری همایش‌های تخصصی، به‌ویژه در حوزه تکنولوژی و فولاد سبز، می‌تواند صنعت فولاد را یک گام بلند به جلو ببرد، تاکید کرد: فولاد هرمزگان نخستین شرکت فولادی در ایران است که کنفرانس علمی فولادسازی و ریخته‌گری مداوم را به‌صورت تخصصی برگزار کرده است. در سال جاری نیز اوایل بهمن‌ماه سومین کنفرانس بین‌المللی فولادسازی و ریخته‌گری مداوم را در استان هرمزگان برگزار خواهیم کرد.

گفتنی است طی دو دوره برگزاری کنفرانس فولادسازی، شاهد استقبال بسیار خوبی از این کنفرانس در میان نخبگان، دانشگاهیان و صنعتگران کشور بودیم.

مدیرعامل فولاد هرمزگان در خصوص دستاوردهای این شرکت از دو دوره برگزاری کنفرانس فولادسازی، گفت: برگزاری این دو کنفرانس نه‌تنها برای فولاد هرمزگان، بلکه برای کل صنعت فولاد کشور دستاوردهای خوبی به همراه داشت؛ زیرا این کنفرانس به‌صورت کاملا علمی برگزار می‌شود و تمام مقالات به‌صورت دقیق با هیات‌علمی مورد بررسی قرار می‌گیرد و در صورت دارا بودن صلاحیت، برای ارائه به کنفرانس معرفی می‌گردد. بنابراین تنها مقالاتی پذیرش می‌شوند که هم از نظر علمی و هم عملی قابلیت اجرایی داشته باشند.

■ برخی از مباحث مطرح‌شده در کنفرانس‌های قبلی از ایده به عمل تبدیل شدند

وی با بیان اینکه برخی از مباحث مطرح‌شده در کنفرانس‌های قبلی از ایده به عمل تبدیل شدند، خاطرنشان کرد: بسیاری از رکوردهای ثبت‌شده در فولاد هرمزگان طی یکی‌دو سال اخیر به‌دلیل استفاده از نوآوری‌ها و ابتکارات بود. همچنین برخی از طرح‌های ارائه‌شده توسط نخبگان صنعت بومی‌سازی شد. در همین حال طرح‌هایی را نیز مهندسی معکوس کردیم. ماحصل این موارد موجب شد فولاد هرمزگان نه‌تنها از ظرفیت اسمی خود عبور کند، بلکه ۴۴ رکورد کمّی و کیفی در حوزه بهره‌برداری و تولیدی از خود برجای بگذارد که به‌نوعی در صنعت فولاد کشور بی‌نظیر است و دستاورد قابل‌توجهی با توجه به محدودیت‌های انرژی در کشور به شمار می‌رود.

لازم به ذکر است که دوم تا چهارم آبان ماه سال ۱۴۰۲ بیست‌وپنجمین همایش پژوهشگران صنعت فولاد کشور با عنوان «سمپوزیوم فولاد ۴۰۲» با موضوع «مراحل عبور از تکنولوژی‌های موجود به فناوری‌های فولاد سبز در کشور» با حضور شرکت‌های بزرگ فولادی و معدنی در جزیره کیش برگزار شد که در این همایش و نمایشگاه، صنعتگران آخرین دستاوردهای علمی و پژوهشی خود را به متقاضیان معرفی کردند.

در این کنفرانس ۱۱ نفر از مدیران و کارشناسان فولاد هرمزگان مقالات خود را در زمینه‌های مطرح‌شده ارائه دادند.

این مقالات شامل کاهش زمان power on کوره‌های قوس الکتریک (محمدشریف شریفیان، عباسعلی براهیمی)، from Direct Reduction Iron Sludge as a Source of Iron using Calotropis Procera Leaf Extract (صفیه بهمن‌زاده، سمیره انتشاری)، مطالعه و پژوهش در راستای تدوین دستورالعمل نمونه‌برداری اکسیژن کل از تاندیش (مهدی حسنی، مهدی ابراهیمی)، کاهش زمان تخلیه تا تخلیه کوره قوس الکتریک (ایوب گودرزی، محمدجواد قراگوزلو)، مطالعه و پژوهش جهت شناسایی و انتخاب آلیاژ مناسب برای ساخت کاورهای محافظ تاپ فریم‌های سگمنت‌های ریخته‌گری مداوم (محسن خجسته‌نژاد، هیمن چوگلی) و افزایش خواص شیمیایی و فیزیکی بریکت تولیدی در جهت کاهش نرخ مصارف و بهبود پارامترهای تولیدی در کوره‌های قوس در راستای تولید فولاد سبز در شرکت فولاد هرمزگان (حمید نظرنژاد) بودند. به این ترتیب فولاد هرمزگان در بیست‌وپنجمین سمپوزیوم و نمایشگاه فولاد کیش هم از نظر تعداد مقالات و هم از نظر تعداد ارائه‌دهندگان در رتبه‌های نخست قرار گرفت و این موضوع رویکرد دانش‌بنیان فولاد هرمزگان و حمایت بی‌قیدوشرط آن از طرح‌های پژوهشی را نشان می‌دهد.

نوبت دوم
شناسه ۱۵۹۰۰۲۴

آگهی رای هیات قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر آرای صادره هیات تعیین تکلیف مستقر در ثبت اسناد و املاک شهرستان سنندج تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضیان ذیل تایید گردیده لذا بدین‌وسیله مشخصات املاک در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز جهت اطلاع عموم آگهی می گردد در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضیان اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق در محل تا مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم نمایند و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مرجع قضایی تقدیم و گواهی اخذ و تحویل اداره ثبت نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول و گواهی اخذ تحویل اداره ثبت نمایند.

بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض سند مالکیت طبق مقررات صادر خواهد شد صدور سند مالکیت مانع مراجعه متضرر به دادگاه نیست.

۱. ششدانگ یک‌باب خانه به نام بدیعه‌غلامی فرزند محمدامین صادره مریوان به مساحت ششدانگ ۱۶۰ مترمربع تحت پلاک ۵۹۶۴ فرعی از ٤ اصلی بخش ده منطقه ۲ سنندج جزء نسق زارعانه شماره ۱٤۲۲۳ مورخ ۱۳٤٤/۱/۱٦ تنظیمی دفتر اسناد رسمی شماره ۱۰ سنندج

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۸/۰۱
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۸/۱۶
اداره کل ثبت اسناد و املاک استان کردستان

گپ‌وگفت

گمرک یا انبردار ارزان؟

کیمیا ملکی: رسوب کالا در گمرک هزاران بار اتفاق افتاده و تمام تذکرات و ضرب‌الاجل‌های ترخیص نیز تا امروز راه به جایی نبرده است. عده‌ای معتقدند در موضوع رسوب کالا، مشکل اصلی به تخصیص ارز و عدم همکاری بانک مرکزی با تجار و گمرک بازمی‌گردد، اما برخی سناریو را از نگاهی دیگر دنبال و دلیل را در عملکرد مافیایی جست‌وجو می‌کنند که برای کسب سود بالاتر، ترجیح را در ماندگاری کالا در انبار و توزیع قطره‌چکانی به بازار می‌داند. اساسا مسائل متعددی در زمینه دپو، ایستایی، کندی انجام تشریفات گمرکی و رسوب و انباشته شدن کالاها اثرگذار است. در مجموع میزان رسوب کالا در گمرکات کشور زیاد است، اما به‌عقیده برخی از کارشناسان انباشت برخی از کالاهای وارداتی در بنادر و گمرکات، باتوجه به ماهیت فرآیندهای واردات امری طبیعی است. این در حالی است که افزایش غیرمنطقی انباشت کالا در مبادی ورودی می‌تواند به اختلال در زنجیره تامین کالاهای وارداتی منجر شود.



صمت به‌منظور بررسی بیشتر موضوع رسوب کالا در گمرک به گپ‌وگفت با آنوش رهام، کارشناس حوزه گمرک پرداخته که در ادامه می‌خوانید.

◉ دلایل رسوب کالا در گمرک چیست؟

در کل ۳ عامل مهم در زمینه رسوب کالا در گمرک وجود دارد؛ روند طولانی تشریفات گمرکی و اخذ مجوزهای مختلف، روند طولانی تخصیص و تامین ارز و متناسب نبودن هزینه‌های انبارداری با استانداردهای جهانی. البته رسوب کالا در گمرک گاهی شامل رسوب عملیاتی است که اساسا مفهوم آن ماندگاری بلندمدت کالا در فرآیند ترخیص است و در بسیاری از مواقع روند ترخیص کالاها حدود یک تا ۲ ماه زمان می‌برد.

◉ عامل اساسی در ماندگاری‌های طولانی کالا در بنادر و گمرکات ناشی از چیست؟

بخشی از ماندگاری‌های طولانی کالا در بنادر و گمرکات از این مسئله نشأت می‌گیرد که هزینه نگهداری کالاها در گمرکات کشور بسیار پایین است و حدود ۳۰ روز انبارداری در گمرک ایران هزینه‌ای برابر هزینه ۵ روز انبارداری در بنادر سایر کشورها مانند امارات دارد. در نتیجه انبار گمرک محیط مناسبی برای دپو و ذخیره‌سازی کالا است. همچنین به‌دلیل اینکه قوانین مبارزه با احتکار در بنادر و مناطق ویژه و آزاد اجرایی نمی‌شود، برخی از واردکنندگان کالاهای خود را در بنادر دپو می‌کنند تا در تورمی‌ترین بازه زمانی آن را به‌صورت قطره‌چکانی وارد بازار کنند که در نتیجه این روند نرخ کالا افزایش می‌یابد.

دولت باید هزینه‌های انبارداری در بنادر ما را با هزینه‌های انبارداری در کشورهای دیگر متناسب کند تا به این واسطه بنادر محیط نگهداری کالا نشوند. در واقع باید هزینه‌های انبارداری به‌گونه‌ای تعیین شود که صاحبان کالا نتوانند بازار را با دپو کالا در گمرک، مدیریت کنند. در دنیا هر روز توقف کالا معادل یک درصد ارزش کالا هزینه دارد.

◉ بروکراسی‌های اداری چه مقدار در مسیر ترخیص کالا مانع می‌شود؟

در گذشته یک واردکننده می‌توانست چندین بار در سال کالا وارد کند، اما اکنون به‌دلیل بروکراسی بالا در بخش تخصیص ارز و عملکرد سازمان‌هایی که مجوز می‌دهند، این امکان به ۲ تا ۳ بار در سال تقلیل یافته است. در روند واردات در اصل برخی مشکلات ناشی از پیچ‌وخم‌های اداری و تعلل دستگاه‌های اجرایی است و در این زمینه باید همه حوزه‌های مربوطه پای کار بیایند. وقتی زمان ترخیص کالا از گمرک طولانی می‌شود، نه‌تنها هزینه‌های آن برای مصرف‌کننده افزایش می‌یابد، بلکه سایر هزینه‌های مربوطه مانند حمل‌ونقل نیز رو به صعود می‌رود.

◉ تعلل بانک مرکزی در تامین ارز کالا چه مقدار در موضوع رسوب کالا در گمرک تاثیرگذار است؟

متاسفانه بانک‌های عامل در تامین ارز تعلل می‌کنند و صاحبان کالا عموما مجبورند برای سفارش کالا پیش‌پرداخت بدهند. در نقطه مقابل زمانی فروشنده اسناد کالا را آزاد می‌کند که وجه کالا به‌صورت کامل پرداخت شده باشد؛ بنابراین فرآیند طولانی ۳ تا ۴ماهه تخصیص و تامین ارز توسط بانک مرکزی و محدودیت‌های ارزی ناشی از تحریم نیز عامل مهمی در رسوب کالا در گمرک است.

◉ از لایحه پیشگیری و مقابله با رسوب کالاها چه خبر؟

در سال ۱۴۰۱ لایحه رسوب کالا با نگاه کارشناسی تدوین شد. قبل از تدوین این لایحه نظر کارشناسی فعالان گمرکی، تجار و بازرگانان اخذ و در نهایت لایحه‌ای کامل و کارشناسی‌شده تدوین شد، اما در جریان تدوین نهایی نظر بر این شد که این لایحه در ۲ یا ۳ ماده خلاصه شود و همین لایحه خلاصه‌شده نیز هنوز موفق به اخذ مصوبه دولت نشده است. به این ترتیب لایحه پیشگیری و مقابله با رسوب کالاها همچنان بلاتکلیف مانده و در صورت تصویب و ابلاغ نهایی آن می‌توان نسبت به رفع بسیاری از مشکلات موجود امیدوار بود.

صمت تبعات حذف اصناف از جلسات تنظیم بازار را بررسی کرد

تصمیم‌گیران پشت‌میزنشین!

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir



عکس: آیدا فریدی

اصناف جزئی از مردم هستند و بی‌شک تغییرات قیمت و کمبودهای بازار و تاثیر آن در زندگی روزمره را به‌خوبی حس می‌کنند. بر همین اساس از نگاه کارشناسان، نظرات کارشناسی اصناف می‌تواند تاثیرات مثبتی در تصمیم‌گیری‌های دولت، به‌ویژه در وضعیت بد اقتصادی داشته باشد. بیشتر صاحب‌نظران معتقدند مسئولان به‌دلیل پشت‌میزنشینی و عدم حضور در بازار نمی‌توانند مشکلاتی چون کمبود، نوسانات قیمت و ... را به‌خوبی درک کنند. با این حال اخیرا مجتبی صفایی، رئیس اتاق اصناف ایران با اشاره به حذف اتاق اصناف از جلسات تنظیم بازار، تصریح کرد: در گذشته اصناف در جلسات تنظیم بازار حاضر می‌شدند، اما اکنون حذف شدند و تنها دستورات جلسه این ستاد برای اجرا به اصناف اعلام می‌شود که خواهان تجدیدنظر وزیر صنعت، معدن و تجارت در این باره هستیم. در حالی صفایی چنین خبری را اعلام کرده که چندی پیش حسین فرهیدزاده، رئیس سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان گفت: در تلاشیم در ستاد تنظیم بازار کشور از توان اتاق‌های سه‌گانه استفاده کنیم؛ بنابراین در کارگروه تنظیم بازار، از نمایندگان اتاق اصناف بهره می‌بریم و نمایندگان اتاق اصناف با حضور در نشست‌های کارگروه تنظیم بازار نقش موثر و پررنگی دارند و سعی داریم از ظرفیت بخش خصوصی در حوزه تنظیم بازار استفاده کنیم. با این شرایط باید دید حذف اصناف از ستاد تنظیم بازار چه تاثیراتی بر تصمیمات اتخاذشده، دارد؟

تکرار تجربه تلخ

اصناف تشکلی مردمی است که بیش از ۳۰ میلیون نفر از افراد جامعه را در بر می‌گیرد. اصناف بیش از ۱۸ درصد در اقتصاد کشور نقش دارند، اما به اندازه ۲ درصد نیز به آنها توجه نشده است. اصناف به‌ویژه صنوف خدماتی به‌طور مستقیم با بخش زیادی از افراد جامعه در ارتباط هستند و کیفیت و نوع عملکرد آنها می‌تواند دیدگاه، نگرش، باور و قضاوت مردم درباره حاکمیت به‌طور کل و دولت به‌طور خاص را شکل دهد. تشکل‌های صنفی به‌عنوان بزرگ‌ترین جزء بخش خصوصی با حدود ۳ میلیون و ۲۰۰ هزار واحد صنفی، ۴۰۰ اتاق اصناف و ۷۶۳۰ اتحادیه صنفی که بالغ بر یک‌سوم جمعیت کشور است، نقش بسزایی را در امور اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور ایفا می‌کنند؛ بر همین اساس به‌عقیده کارشناسان، اتحادیه‌ها و اصناف بازوان اجرایی دولت هستند و در شرایطی که آسیب‌های ناشی از تحریم و افزایش نرخ تورم و قیمت‌ها، بازار فعالان صنفی را با رکود و کسادی مواجه کرده، وضع قوانین بی‌پایه و کارشناسی‌نشده می‌تواند نتایجی جبران‌ناپذیر داشته باشد. تجربه ثابت کرده اگر دولت به بخش خصوصی اهمیت ندهد، مشکلات اقتصادی نه‌تنها رفع نمی‌شود، بلکه ریشه این مشکلات مستحکم می‌شود. بر همین اساس بی‌توجهی به نقش و جایگاه اصناف هم می‌تواند پیامدهای جبران‌ناپذیری برای جامعه داشته باشد.

در راستای این بی‌توجهی‌ها و در نهایت اخذ تصمیمات دردسرساز، تیر سال گذشته شاهد انتقاد انجمن واردکنندگان برنج از سیاست‌های تنظیم بازاری دولت در نامه‌ای به معاون اول رئیس‌جمهوری بوده‌ایم. به‌گزارش فارس، در این نامه انجمن واردکنندگان برنج با انتقاد از سیاست‌گذاری‌ها و تصمیمات نادرست در تنظیم بازار این کالا، خواستار دخالت دادن بخش خصوصی در تصمیم‌گیری‌ها به‌منظور حفظ آرامش بازار شد. در بخشی از متن این نامه آمده بود: به‌نظر می‌رسد تشکیل جلسات ستاد تنظیم بازار کشور توسط اعضای محترم هیات دولت به‌صورت کاملا ستادی که متاسفانه مشکلات صنفی کشور بدون حضور تشکل‌ها در آن مطرح می‌شود؛ آن هم به‌استناد گزارشات مقطعی و با تاخیر دوایر دولتی که کاملا به‌صورت غیرمتمرکز بررسی و تنظیم شده، راهگشا نیست. مشکلات عمده در اجرا و تصمیم‌گیری‌ها و روش‌های موازی انجام کار در سازمان‌های ذی‌ربط می‌تواند در تنظیم بازار جهاد کشاورزی به‌عنوان نماینده ستاد محترم تنظیم بازار کشور و تفویض اختیار به آن با حضور بخش خصوصی حل شود. این مشکلات به‌صورتی است که هر کدام می‌توانند مشکلات جدی‌تری را در واردات کشور رقم بزنند و امنیت غذایی را تهدید کنند.

در کل صاحبان صنوف بیشترین سطح تماس را با مردم دارند؛ بنابراین بهترین گزینه برای شناسایی مشکلات مردم در بازار به‌شمار می‌روند.

مدیران دولتی از اتفاقات بازار اطلاعی ندارند

مدیران دولتی حاضر در ستاد تنظیم بازار از اتفاقات روزانه بازار اطلاعی ندارند

قاسم نوده فراهانی، نماینده وزیر صمت در اتاق اصناف ایران درباره حذف اتاق اصناف از جلسات ستاد تنظیم بازار به صمت گفت: در گذشته اتاق اصناف ایران عضو ستاد تنظیم بازار کشور بود، اما چند سالی می‌شود که نماینده اتاق اصناف ایران را از ستاد تنظیم بازار حذف کردند که این موضوع با مخالفت‌های بسیاری ازسوی اصناف روبه‌رو شد. در نهایت با ارسال نامه‌ای به محمد مخبر، معاون اول رئیس‌جمهوری این موضوع حل و دوباره شاهد حضور اصناف در جلسات تنظیم بازار بودیم، اما متاسفانه اخیرا باز هم این اتفاق رخ داد و شاهد حذف نماینده اتاق اصناف از ستاد تنظیم بازار هستیم.

وی با اشاره به نقش مهم اصناف در تصمیم‌گیری‌ها اظهار کرد: مدیران دولتی حاضر در ستاد تنظیم بازار از اتفاقات روزانه بازار اطلاعی ندارند؛ در نتیجه باید شخصی باشد که اخبار روز را به‌منظور تصمیم‌گیری بهتر در اختیار اعضای کمیسیون بگذارد که این نقش مهم توسط اصناف ایفا می‌شود.

■ چالش در اجرای تصمیمات

نماینده وزیر صمت در اتاق اصناف ایران با اشاره به اثرات عدم حضور نماینده اصناف در ستاد تنظیم بازار گفت: اگر اصناف نماینده‌ای در این جلسه نداشته باشند، در جریان تصمیم‌گیری‌ها قرار نمی‌گیرند؛ در نتیجه در اجرای تصمیمات اتخاذشده با چالش‌هایی مواجه خواهند شد. از سوی دیگر اصناف برای آگاهی از روند تعیین قیمت‌ها و دستورالعمل‌های در نظر گرفته شده باید در این جلسات حضور داشته باشند. وی با بیان اینکه درخواست اصناف از وزیر صمت فراهم‌شدن امکان حضور مجدد آنها در جلسه ستاد تنظیم بازار است، افزود: باتوجه به سابقه و نحوه برخورد وزیر صنعت، معدن و تجارت پیش‌بینی می‌شود به درخواست اصناف پاسخ مثبتی داده شود، زیرا یکی از ارکان اصلی ستاد تنظیم بازار، وزارت صمت است و بی‌شک اصناف نیز رابطه بسیار مستقیمی با وزارت صمت دارند. در مجموع حضور اصناف در جلسه ستاد تنظیم بازار به نفع دولت، ملت و اصناف است. در کل امیدواریم با درخواست ما موافقت شود و در جلسات ستاد تنظیم بازار شاهد حضور اصناف باشیم.



■ گوش شنوای مسئولان

نوده فراهانی با اشاره به استفاده اعضای ستاد تنظیم بازار از نظرات کارشناسی اصناف بیان کرد: همیشه در جلسات ستاد تنظیم بازار، نظرات نماینده اصناف موردتوجه و ارزیابی قرار می‌گرفت، چراکه خوشبختانه دولت سیزدهم گوش شنوا دارد و این رویکرد برای کسبه و اصناف بسیار ارزشمند است و امیدواریم با شنیدن مطالبات صنوف برای تامین آنها نیز اقدام کنند.

صدای اصناف به گوش مسئولان نمی‌رسد

در صورتی که جلسات ستاد تنظیم بازار با حذف اتاق اصناف برگزار شود، بیشتر حالت تشریفاتی و اداری دارد و عملیاتی و کاربردی نخواهد بود

علی توسطی، مشاور عالی اتاق اصناف ایران درباره حذف اتاق اصناف از جلسات ستاد تنظیم بازار به صمت گفت: اینکه تصویب این قانون چه زمانی بوده، به‌واسطه سیستم کند بروکراسی که متاثر از آن تصمیم‌گیری‌ها با تاخیر اعلام می‌شود، مشخص نیست، اما تا ۳ ماه پیش که مسئولیت اتاق اصناف تهران را برعهده داشتم به‌صورت ماهانه در جلسات ستاد تنظیم حضور داشتیم.

وی با انتقاد از حذف اصناف از جلسه ستاد تنظیم بازار بیان کرد: وقتی بخش اساسی مسائل مطرح‌شده در ستاد تنظیم بازار به اصناف مربوط می‌شود، منطقی نیست که نماینده بازار و اصناف در این ستاد حضور نداشته باشد. در نتیجه این موضوع نه‌تنها موردتایید نیست، بلکه تصمیمات و خروجی‌های ضعیف مجموعه را نشان می‌دهد.

■ از نظرات اصناف استفاده کنید

مشاور عالی اتاق اصناف ایران با اشاره به تجربیات اصناف و نظرات کارشناسی آنها بیان کرد: اصناف مجموعه بزرگی است که رضایت یا نارضایتی اعضای آن می‌تواند روی حوزه‌های مختلف اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی جامعه اثرگذار باشد. همچنین فعالان این حوزه تجربیات زیادی دارند که قطعا استفاده از آنها نتیجه خوبی خواهد داشت، اما متاسفانه به‌ندرت امکان دارد در تدوین قوانین صنفی از نظر فعالان این حوزه استفاده شود. حتی در صورت برگزاری جلسات مشترک و مشورتی نیز نظرات فعالان این حوزه در روند تصمیم‌گیری تاثیر قابل‌ملاحظه‌ای ندارد.

■ جلسات تشریفاتی!

توسطی با اشاره به تاثیر منفی این تصمیم، اظهار کرد: اگر جلسات ستاد تنظیم بازار با حذف نماینده اتاق اصناف برگزار شود، بیشتر حالت تشریفاتی و اداری دارد و عملیاتی و کاربردی نیست. با این اقدام صدای اصناف به گوش مسئولان نمی‌رسد و احتمال خطا در تصمیم‌گیری‌ها بیشتر خواهد شد. ازسوی دیگر اینکه به هر علتی نماینده اصناف از ستاد تنظیم بازار حذف شود، نشان‌دهنده تفکر دولتی است که به بخش خصوصی اعتنایی نمی‌شود.

■ رصد بازار به‌طور روزانه

مشاور عالی اتاق اصناف ایران ضمن تاکید بر اینکه افراد دولتی باید از حضور اصناف در این ستاد استقبال کنند، افزود: بخش بازرسی اتاق اصناف به‌طور روزانه قیمت کالا در بازار را رصد می‌کند و موارد مختلف گزارش‌شده ازسوی اصناف در جلسات ستاد تنظیم بازار موردبررسی قرار می‌گرفت. در ارائه این گزارش‌ها کمبود کالا، عدم توازن عرضه و تقاضا اعلام و مجموع این موارد موجب تصمیم‌گیری بهتر دولت می‌شد؛ در نتیجه اصرار بر حضور اصناف در ستاد تنظیم بازار نباید ازسوی اتاق اصناف باشد، بلکه باید ازسوی ستاد تنظیم بازار به‌منظور جبران خلأهای موجود باشد.



سخن پایانی

باوجود انتقادهای فراوان در زمینه حذف اصناف از جلسات ستاد تنظیم بازار، باز هم باید در انتظار تصمیم وزارت صنعت، معدن و تجارت در این زمینه ماند. در هر حال تاثیر مثبت حضور نماینده اصناف در جلسات ستاد تنظیم بازار غیرقابل‌انکار است، زیرا اصناف به‌طور روزانه بازار را رصد می‌کنند که انجام چنین کاری ازسوی مسئولان کاملا بعید به‌نظر می‌رسد.

رکورد عملکرد ترانزیتی کشور در سال جاری شکسته شد

خیز تراز تجاری برای رشد



براساس آمار موجود در وزارت راه و شهرسازی، در هفت‌ماهه نخست امسال، در مجموع ۷ میلیون و ۹۱۷هزار و ۱۳تن کالا از کشور ترانزیت شده که این میزان نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۲۲درصد افزایش داشته است. همچنین، در این مدت هفت‌ماهه، ترانزیت کالای نفتی و غیرنفتی به‌ترتیب با عملکرد ۲ میلیون و ۳۸۷ هزار تن و ۵ میلیون و ۵۳۰ هزار و ۱۳ تن، افزایش ۳۴.۱۲ و ۱۷.۴۹ درصدی را نسبت به هفت‌ماهه نخست سال ۱۴۰۱ رقم زده است. از مجموع عملکرد فوق، سهم حمل‌ونقل جاده‌ای حدود ۹۰ درصد و برابر با ۷ میلیون و ۱۲۱ هزار و ۱۳ تن و سهم حمل‌ونقل ریلی، ۷۹۶ هزار تن بوده که در بخش جاده‌ای، با رشد ۲۵.۷۶ درصدی نسبت به مدت مشابه سال‌قبل روبه‌رو بوده‌ایم. در مهر امسال، عملکرد ترانزیت با ثبت یک میلیون و ۳۷۷ هزار و ۶۳۹ تن، رشد نقطه به نقطه ۷۴ درصدی را نسبت به مهر سال قبل داشته است. در این ماه، ترانزیت جاده‌ای کالاهای نفتی و غیرنفتی به‌ترتیب با عملکرد ۴۱۳ هزار و ۸۶۴ تن و ۸۲۱ هزار و ۷۷۵ تن، افزایش ۱۸۲.۷ و ۴۸.۱ درصدی را نسبت به مهر سال‌گذشته داشته و ترانزیت ریلی مجموع کالاهای نفتی و غیرنفتی با عملکرد ۱۴۲ هزار تن، رشد ۵۷.۰۶ درصدی داشته است.

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

اعتراض به افزایش ۲۰ میلیون تنی اهداف ترانزیتی

در مهر جاری، با تلاش بی‌وقفه کلیه دست‌اندرکاران، رکوردهای امیدوارکننده‌ای از حیث عملکرد ماهانه و مقایسه آن با عملکرد ماه‌های قبل امسال و نیز میانگین عملکرد ماهانه سال گذشته ثبت شده است؛ از جمله به‌ترتیب افزایش ۱۰۰ و ۲۰ درصدی ترانزیت کالاهای نفتی و غیرنفتی در این ماه نسبت به میانگین عملکرد ماهانه ۱۲ماهه سال گذشته و همچنین، به‌ترتیب افزایش ۶۰ و ۲۰ درصدی ترانزیت جاده‌ای و ریلی در این ماه نسبت به میانگین عملکرد ماهانه ۱۲ماهه سال‌گذشته. به‌علاوه، عملکرد ترانزیت جاده‌ای و ریلی در ماه مهر، بیش از مقادیر ثبت‌شده مشابه ماهانه در ۶ ماه نخست سال بوده است.

به‌گفته افندی‌زاده، معاون حمل‌ونقل وزیر راه و شهرسازی، تثبیت و تداوم رشد ترانزیت کشور در چارچوب پیگیری مجموعه اقدامات مدیریتی، فنی و دیپلماسی موثر و هوشمندانه دوجانبه و چندجانبه حمل‌ونقلی محقق می‌شود که عملکردهای ثبت‌شده مذکور در امسال، بیانگر آشکار شدن جنبه‌های عینی و ملموس آثار این اقدامات است.

در این راستا، باتوجه به اولویت‌بخشی دولت سیزدهم به‌مقوله تحول و جهش در ترانزیت کشور و راهبری فرصت‌شناسانه و مبتکرانه سیاست‌ها و اقدامات در بعد ملی و بین‌المللی از سوی وزیر راه و شهرسازی و هم‌افزایی و هماهنگی روزافزون بین واحدهای تابعه وزارت راه و شهرسازی و سایر بخش‌ها و دستگاه‌های ذی‌مدخل، انتظار می‌رود حتی در بازه‌های کوتاه‌مدت، هرچه بیشتر شاهد پررنگ شدن این آثار و تاثیر مستقیم آن‌ها بر میزان و کیفیت عملکرد ترانزیت کشور باشیم.

وضعیت نامطلوب ترانزیت در کشور

محمدعلی سروستانی، کارشناس حوزه اقتصاد حمل‌ونقل به صمت می‌گوید: باتوجه به بررسی‌های انجام‌شده، دلیل اصلی وضعیت نامطلوب ترانزیت در کشور، ناکامل بودن زیرساخت‌های ریلی است و توجه مجلس به این موضوع، مسیر توسعه کشور را باز می‌کند. به‌همین‌دلیل، برای رسیدن به موقعیت برتر در حمل‌ونقل ریلی منطقه، این‌گونه هدف‌گذاری شده است که در آینده نزدیک ۱۵هزارکیلومتر خطوط ریلی ساخته شود.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: استفاده نامناسب و عدم‌بهره‌برداری مناسب از زیرساخت‌های موجود، باعث کاهش قابل‌توجهی در بهره‌وری خطوط ریلی شده است.

در حال حاضر، در برخی نقاط، باوجود معرفی فناوری‌های مختلف برای کنترل و هدایت قطارها روی ریل، بهره‌برداری از خطوط ریلی کشور به‌صورت دستی انجام می‌شود. قطارها باید پس از طی کردن بلوک‌های بلند در ایستگاه‌ها، منتظر مجوز ورود به بلوک بعدی از مسئول ایستگاه شوند.

این موضوع باعث می‌شود که بخش قابل‌توجهی از ظرفیت خطوط ریلی کشور، بدون استفاده باقی بماند. علاوه بر این، در برخی خطوط ریلی، باوجود استفاده از ریل‌های سنگین که توانایی تحمل بار محوری تا ۳۰ تن را دارند، بار محوری حداکثر در این خطوط ۲۵ تن است.

این کارشناس اقتصادی، مسائل حوزه خارجی را نیز در این بخش موثر دانست و گفت: از سوی دیگر، در فرآیند اجرا نیز مشکلات جانبی بسیاری وجود دارد. آذربایجان از طریق دریای خزر خدمات حمل‌ونقل به کامیون‌های ترکیه‌ای ارائه می‌دهد. کامیون‌های ترک از طریق دریای خزر وارد گرجستان می‌شوند و این مسیر کوتاه‌تر و ارزان‌تر و به‌خوبی پذیرفته‌شده است.

اقدامات کشورهای همسایه برای کاهش نقش ایران در ترانزیت کالا نیز تاثیرگذار بوده؛ ترکمنستان تعرفه گمرکی برای کالاها از مرز ایران را افزایش داده تا ترانزیت کالا از ایران کاهش یابد. در ایران، ترانزیت کالا تحت‌نظارت ۲۷ نهاد و سازمان انجام می‌گیرد که این موضوع مشکلات متعددی را برای فعالان این حوزه ایجاد کرده؛ زمان و هزینه‌های ترانزیت را افزایش داده است و تعداد مشتریان را کاهش می‌دهد.



اهمیت کریدور شمال ـ جنوب برای ایجاد محور ترانزیتی

سروستانی با بیان اینکه کریدور شمال ـ جنوب بهترین موقعیت برای ایجاد یک محور ترانزیتی در کشور محسوب می‌شود، افزود: این کریدور از ۴ جنبه برای ما اهمیت دارد که بخش مهم‌تر آن، درآمدزایی است. با تکمیل توسعه زیرساخت‌ها، تسهیل امور و ساده‌سازی قوانین، می‌توان هزینه‌ها را کاهش و سهم ایران در این کریدور را افزایش داد. با این حال، باید به سایر امور نیز اهمیت داده شود و از آنها نیز مراقبت کرد. ایران در منطقه از ثبات و امنیت زیادی برخوردار است و مسیری اطمینان‌بخش برای ترانزیت کالا ارائه می‌دهد.

وی در پایان گفت: ایجاد هماهنگی و همکاری بین نهادها و سازمان‌های مسئول در زمینه ترانزیت کالا، به بهبود فرآیندهای اجرایی و کاهش اشکالات منجر می‌شود. همچنین، ایجاد سامانه‌های آنلاین و پلتفرم‌های الکترونیک برای ثبت و پیگیری اطلاعات مربوط به ترانزیت کالا، سهولت و شفافیت بیشتری را در فرآیند فراهم می‌کند. این اقدامات می‌توانند بهبود و ساده‌سازی فرآیند ترانزیت کالا را به‌همراه داشته باشند و در نهایت، منجر به افزایش کارآمدی و جذابیت ترانزیت در کشور شوند.

ایجاد هماهنگی و همکاری بین نهادها و سازمان‌های مسئول در زمینه ترانزیت کالا، به بهبود فرآیندهای اجرایی و کاهش اشکالات منجر می‌شود

ضرورت افزایش همکاری‌ها برای توسعه توان ترانزیتی

حمید شیخی‌زاده، کارشناس راه و شهرسازی به صمت گفت: موضوع افزایش توان ترانزیتی ایران بسیار حائزاهمیت است. ترانزیت به‌معنای عبور کالاها و مسافران از یک کشور به کشور دیگر بوده و توان ترانزیتی یعنی قدرت و ظرفیت یک کشور برای انجام این عملیات است. برای افزایش توان ترانزیتی ایران، می‌توان از راهکارهای متعددی استفاده کرد. ساخت و بهبود بنادر، فرودگاه‌ها و جاده‌های ترانزیتی مهم است. بهبود این زیرساخت‌ها باعث سهولت و سرعت بیشتر در عبور کالاها و مسافران می‌شود. ساماندهی و سرعت بخشیدن به فرآیند گمرکی برای صادرات و واردات از طریق ایران می‌تواند ترانزیت را تسهیل کند. افزایش اتوماسیون در فرآیند گمرکی و کاهش مراحل بی‌مورد می‌تواند زمان عبور را کاهش دهد.

وی در ادامه بیان کرد: بهبود خدمات حمل‌ونقل مانند حمل‌ونقل ریلی، هوایی و جاده‌ای می‌تواند توان ترانزیتی را افزایش دهد. تسهیلات مناسب برای انتقال کالاها و افزایش کیفیت خدمات حمل‌ونقل مهم است. از طرفی، برقراری روابط و همکاری با کشورهای دیگر و اعمال توافقات ترانزیتی می‌تواند به افزایش توان ترانزیتی کمک کند.

وی گفت: این همکاری‌ها می‌توانند شامل توافقات ترانزیتی، تسهیلات گمرکی مشترک و استفاده از مسیرهای ترانزیتی باشد. با اجرای این راهکارها، قدرت ترانزیتی ایران می‌تواند بهبود یابد و به عبور سریع‌تر و سهولت بیشتر کالاها و مسافران کمک کند. این امر نه‌تنها به اقتصاد کشورمان سود می‌رساند، بلکه کشور را به یک مرکز ترانزیتی بین‌المللی تبدیل می‌کند و جایگاه بین‌المللی بیشتری را در حوزه ترانزیت به‌دست می‌آورد.



افزایش توان ترانزیتی نیازمند توجه به زیرساخت‌ها

این کارشناس با بیان اینکه با افزایش توان ترانزیتی، ایران می‌تواند به یک پل ترانزیتی مهم برای مناطق مختلف جهان تبدیل شود و این امر به توسعه اقتصادی، ایجاد فرصت‌های شغلی و افزایش تبادل تجاری با کشورهای دیگر کمک می‌کند، خاطرنشان کرد: به‌طورکلی، افزایش توان ترانزیتی نیازمند توجه به زیرساخت‌ها، فرآیندها و همکاری‌های بین‌المللی است. بانظر به منابع و قابلیت‌های ایران، این هدف قابل‌دستیابی است و می‌تواند به رشد و توسعه کشور کمک کند.

وی در خاتمه افزود: ما در کشور نیاز معطلی در زمینه زیرساخت‌های موجود نداریم و زمینه توسعه در کریدور مذکور فراهم است.

از معاونت حمل‌ونقل وزارت راه انتظار می‌رود که جریان تبادلات بحث جریان بار را به‌صورت مدام و نه مقطعی و موردی راه‌اندازی کند. دولت‌ها باید با پروتکل‌ها و هماهنگی‌های همه‌جانبه، تمام قوانین و تبصره‌های موجود را بین خود حل و اسناد و اتصالات سیستمی و گمرکی را تسریع کنند تا هرچه زودتر متصدیان حمل بیشتر و نرخ و زمان استانداردی برای صاحبان کالا فراهم شود.

ترانزیت به‌معنای عبور و جابه‌جایی کالاها و مسافران از یک کشور به کشور دیگر است و توان ترانزیتی یعنی قدرت و ظرفیت یک کشور برای انجام این عملیات

سخن پایانی

پیش‌بینی راه‌آهن تا سال ۱۴۰۴ رسیدن به سهم ترانزیت ۱۰۰ میلیون تن است. باتوجه به اینکه ترانزیت هر تن کالا برای کشور ۲۸۵ دلار درآمد مستقیم و غیرمستقیم دارد، در صورت دستیابی به اهداف چشم‌انداز ۱۴۰۴ در حوزه ترانزیت می‌توان سالانه ۵.۲۸ میلیارد دلار درآمد کسب کرد، اما آمارها حکایت از این دارد که در حوزه ترانزیت خارجی کالا در سال ۹۶ با حدود ۹ میلیون تن کالا، سهم کمی از این حوزه در اختیار صنعت ریلی کشور و بیش از ۱.۶ میلیون تن از این ترانزیت برعهده صنعت ریلی کشور است. درآمد حاصل از ترانزیت کالا، ۲ میلیارد دلار برای کشورمان برآورد شده و ترانزیت بین‌المللی بار از خاک ایران به‌دلیل ایجاد ارتباط بین کشورهای مرتبط اقتصادی می‌تواند منافع متعدد اقتصادی در کنار ایجاد اشتغال پایدار و افزایش درآمدهای غیرنفتی برای کشورمان به‌ارمغان آورد. باتوجه به وضعیت جدید اقتصادی و موقعیت‌های ژئوپلتیکی در شرق و شمال‌شرق کشور به‌ویژه وجود راه‌آهن سرخس ـ مشهد و مشهد ـ بافق ـ بندرعباس و همچنین امکانات و زیربناهای مهیاشده برای سرمایه‌گذاری در معادن سنگ‌آهن سنگان «راه‌آهن تربت حیدریه ـ سنگان ـ هرات» به بهره‌برداری رسیده و در حال استفاده است. با فعال‌سازی مسیر راهگذر شمال ـ جنوب و معرفی مزایای قابل‌توجه حمل بار از این مسیر به صاحبان کالا، می‌توان به توسعه راهبردی برای ترانزیت کالا دست یافت. در بیشتر کشورهای در حال توسعه، سرمایه‌گذاری در بخش حمل‌ونقل تا حدود ۵۰ درصد سرمایه‌گذاری ثابت ملی را تشکیل می‌دهد.

همچنین، در کشورهای توسعه‌یافته به‌طورمعمول حدود ۱۰ درصد شاغلان جامعه به سهم اشتغال حمل‌ونقل اختصاص دارد. با اجرای اقدامات مناسب و افزایش بهره‌وری خطوط ریلی به‌راحتی امکان دستیابی به اهداف برنامه‌ای راه‌آهن وجود خواهد داشت.

این شرایط، اقتصادی شدن مسیر ایران را هم به‌دنبال خواهد داشت و می‌توان با جذب بارهای ترانزیتی به اهداف ترانزیت در اقتصاد مقاومتی نیز دست یافت. ترانزیت بار از خاک ایران که به‌واسطه موقعیت جغرافیایی کشور از گذشته تاکنون موردتوجه تجار و بازرگانان بوده، به‌دلیل ایجاد وابستگی در منافع اقتصادی صاحبان کالا و امنیت ایران، همچنین ایجاد اشتغال و افزایش درآمدهای کشور، راهکاری مناسب برای اهداف اقتصاد مقاومتی است.

نظرگاه

ایجاد فرصت‌های شغلی با توسعه شبکه ریلی



حمزه مستوفی
کارشناس حمل‌ونقل

کریدور شمال به جنوب ایران به مجموعه‌ای از راه‌آهن، جاده‌ها و ارتباطات حمل‌ونقل دیگر اشاره دارد که از شمال کشور تا جنوب آن امتداد دارد. این کریدور، علاوه بر مهم بودن در حوزه حمل‌ونقل و ارتباطات، اهمیت بسیاری در جنبه‌های اقتصادی و اجتماعی دارد.

کریدور شمال ـ جنوب ایران به‌عنوان یک ارتباط مستقیم و موثر بین مناطق شمال و جنوب کشور، نقش بسیار مهمی را در حمل‌ونقل بار و مسافران ایفا می‌کند. این کریدور با اتصال شبکه‌های جاده‌ای و راه‌آهنی، به‌شکلی موثر و سریع، امکان انتقال کالاها و مسافران را ارائه می‌دهد. این اتصالات بین نواحی شمالی و جنوبی کشور، باعث کاهش هزینه‌ها، زمان و انرژی می‌شود و در نتیجه، تجارت و توسعه اقتصادی را تسهیل می‌کند.

این کریدور به‌عنوان یک محور حمل‌ونقل اصلی، این امکان را برای سرمایه‌گذاران و کارآفرینان فراهم می‌کند تا در مناطق مختلف کشور سرمایه‌گذاری کنند و تجارت را گسترش دهند. این موضوع سریع و موثر، به‌ویژه برای صنایع و کارخانجات، امکان دسترسی به بازارهای جدید را فراهم و به توسعه اقتصادی مناطق عقب‌مانده کمک می‌کند.

همچنین کریدور شمال ـ جنوب، نقش مهمی در تعادل و توازن مناطق شمال و جنوب کشور دارد. با توسعه و سرمایه‌گذاری در مناطق جنوبی، این کریدور به ایجاد فرصت‌های شغلی و رونق اقتصادی در این مناطق کمک می‌کند. به‌علاوه، اتصال مناطق شمالی و جنوبی کشور، باعث کاهش فقر و برقراری عدالت‌اجتماعی می‌شود و به توسعه پایدار و متوازن بین مناطق کشور کمک می‌کند.

موقعیت استراتژیک و بین‌المللی کشور ما به‌عنوان یک مسیر حمل‌ونقل قاره‌ای، از اهمیت بسیاری در تسهیل تجارت بین‌المللی برخوردار است. با اتصال مناطق شمال ایران به بنادر جنوبی و امکان صادرات و واردات از طریق آنها، تجارت با کشورهای همسایه و سایر کشورها بهبود می‌یابد. این کریدور، به‌عنوان یک پل ارتباطی بین خاورمیانه و آسیای مرکزی، نقش استراتژیکی را در تسهیل تجارت بین‌المللی ایفا می‌کند.

از طرفی، این اقدام با اتصال مناطق طبیعی و تاریخی متنوع، از جمله کوهستان‌ها، دریاچه‌ها، شهرهای تاریخی و مکان‌های گردشگری، به توسعه صنعت گردشگری کشور کمک می‌کند و به گردشگران امکان می‌دهد تا به‌سرعت و به‌راحتی از مناطق شمالی به جنوبی کشور سفر کنند و از زیبایی‌ها و جاذبه‌های گوناگون ایران لذت ببرند.

وی در پایان گفت: به‌طورکلی، به‌منظور بهره‌برداری کامل از این کریدور، نیاز است تا سرمایه‌گذاری‌های لازم در زمینه حمل‌ونقل و ارتباطات انجام و زیرساخت‌های لازم برای توسعه آن فراهم شود.

همزمان با انعقاد قرارداد ساخت راه‌آهن رشت ـ آستارا بین ایران و روسیه که مسیر ریلی غربی کریدور شمال ـ جنوب را کامل می‌کند، در مسیر ریلی کشورهای شرق دریای خزر نیز تکاپو برای رونق حمل کالا مشهود است.

پیشنهاد راه‌اندازی قطارهای باری پرسرعت در مسیر روسیه ـ قزاقستان ـ ایران از سوی رئیس‌جمهوری قزاقستان، اراده تهران و مسقط برای فعال‌سازی موافقت‌نامه عشق‌آباد برای کریدور حمل کالا در مسیر عمان، ایران، ترکمنستان و ازبکستان و همچنین رایزنی‌های مقامات ترکمنستان در تهران با موضوع همکاری‌های ترانزیتی و اختصاص یارانه حمل از سوی روسیه به کالاهای این کشور، گویای آخرین تلاش‌هایی است که برای رونق بخش شرقی کریدور شمال ـ جنوب در دستور کار است.

مسیرهای متداول برای ارسال کالا از هند به‌سمت سن‌پترزبورگ روسیه حدود ۱۴هزار و ۵۰۰ کیلومتر طول دارد، اما کریدور ایران در این مسیر تنها ۷ هزار و ۲۰۰ کیلومتر است که بهره‌گیری از این ظرفیت، ۴۰ درصد زمان ترانزیت و ۳۰ درصد هزینه‌های حمل‌ونقل را کاهش می‌دهد. این کریدور ۳ مسیر شامل ۲ مسیر زمینی و ریلی شرق و غرب دریای خزر و نیز مسیر ترکیبی زمینی ـ دریایی: روسیه ـ دریای خزر ـ ایران را شامل می‌شود. در بخش ریلی شرق دریای خزر، کریدور شمال ـ جنوب هم‌اینک فعال است.

کالاها در این مسیر با گذر از روسیه و قزاقستان از یکی از ۲ مرز ریلی ایران در سرخس و اینچه‌برون وارد کشورمان می‌شوند و از طریق خط‌آهن به بندرعباس می‌رسند. در این شرایط و به‌دنبال گام‌های مشترک ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا برای تجارت آزاد و همچنین اراده دیگر کشورها برای مشارکت در حلقه‌های تکمیلی کریدور شمال ـ جنوب به‌سمت جنوب‌شرق آسیا و نیز افریقا، چشم‌انداز خوبی برای این مسیر حمل کالا ترسیم شده است که کشورهای منطقه از منافع این همکاری مشترک بهره‌مند خواهند شد و در این میان، کشور ما نقش کلیدی را در این سازکار ترانزیت ایفا خواهد کرد.

یادداشت

بخش مسکن، نیازمند اصلاحات



حسین قلی‌زاده
کارشناس بازار مسکن

در طول زمان، افزایش روزافزون جمعیت و توسعه شهرنشـینی به گسترش فعالیت سـاختمانی منجر شـد. تا جایی که بخش مهمی از اشـتغال کشور به این صنعت معطوف شـد و به‌عنوان یک بازار فعال، بخش اعظمی از سـرمایه به این بخش راه پیدا کرد؛ اتفاقاتـی که در طول سـال‌های گذشـته بر هزینه خانـه‌دار شـدن در تهران و شـهرهای دیگـر تاثیر گذاشـته، گاهی مطابق و گاهی نیز خلاف انتظارات پیش‌بینی نرخ مسکن بوده است.

شهریور هر سال به‌عنوان آخرین ماه فصل تابستان، اوج تحرکات در بازار مسکن است و قیمت‌ها معمولا در این مـاه افزایش می‌یابد، اما در فاصله دوماهه از شـهریور، افزایش رکود بخش مسـکن ادامه دارد و بازار را با یک سـکته طولانی مواجه کرده اسـت. از سـوی دیگر، تورم همچنان رشد نسبی خود را دارد و خبری از کاهش قیمت‌ها نیست.

مسـکن در تابستان سـال قبل با تورم همراه بود، اما به این شـدت رکود نداشت. رکود بازار مسکن بر نرخ اجاره نیز موثر بوده و موجب افزایش نسبی نرخ اجاره‌ها شده است. البته این مورد نیاز به پیش‌بینی خاصی نداشـت، زیرا زمانی که بـازار خریدوفروش کساد می‌شـود، بازار اجاره جان می‌گیرد و اجاره‌ها افزایش پیدا می‌کند.

کاهـش نرخ و تخفیفـی که برخی مالـکان برای فـروش ملک خود در نظـر گرفته‌انـد، ارتباطی به توقف تورم بخش مسـکن نـدارد؛ بلکه رکود حاکم بر بازار باعث شـده اسـت تا افرادی که برای فروش عجله دارند، مجبور بـه تخفیف ۱۰ تا ۲۵ درصدی برای فروش شـوند. از طرفی، چنیـن تخفیف‌هایی بـرای خانه‌هـای کوچک‌متـراژ و در مناطق جنوب شهر نیست، بلکه به واحدهایی تعلق دارد که ارزش زیادی دارند و از متراژ بالایی برخوردار هستند.

اکنـون تقاضا بـرای خرید ملک به‌شـدت کاهش پیدا کرده اسـت و قـدرت خرید بخـش زیادی از مردم جوابگوی هزینه‌های این بخش نیست. مسکن به‌عنوان یک نمونه از سـبد خدمات ضروری خانوار موردبررسـی قرار می‌گیرد. در نتیجه، بازار مسـکن در بخـش خریدوفـروش دچار یک رکود سـنگین شده اسـت و جامعه تحمل قیمت‌های بیش از این را ندارد.

راه‌حل مهم برای ساماندهی بازار مسکن این است که دولت به‌جای اینکه بر موضوع سـاخت مسـکن برای اقشـار هـدف تمرکز کند و کلـی هزینه برای اجرایی شـدن ایـن موضوع اختصـاص دهد، طرح اجاره‌نشینی بلندمدت را ایجاد کند؛ چراکه در حال حاضر کلید حل مشـکل مسکن، عرضه نیست، زیرا طبق آمارهای منتشرشده، تعداد زیادی از واحدهای خالی در کشور شناسایی شده‌اند که تقاضای موجود را در حـد زیـادی جوابگو هسـتند. موضوع عرضه مسکن ممکن اسـت در بلندمدت و باتوجه به رشد جمعیت در سال‌های آینده ضرورت داشته باشد،اما در وضعیـت فعلی آن چیزی که اهمیت دارد، بحث تقاضا برای این بازار حیاتی است.

از طـرف دیگر، باید تولید را با اعطای تسـهیلات بانکی افزایش دهیم، اما این موضوع نیز با کارشکنی روبه‌رو شـده اسـت. در بحث مشـارکت در ساخت نیز تاکید می‌شـود که از سـرمایه بخش خصوصی اسـتفاده کنیم، اما این موضوع هم تاکنون به‌کندی پیش رفته و اینها مشـکلات اساسی بخش مسکن بوده که خیلی نگران‌کننده است.

حوزه سیاست‌های خرد و کلان بخش مسکن نیاز بـه اصلاحات بسـیار دارد. هزینه تولید مسـکن در ایـران به‌هیچ‌عنوان اقتصادی نیسـت، این امر باعث می‌شـود بهای تمام‌شـده مسکن به‌صرفه و اقتصادی نباشـد، بنابرایـن محصـول نهایی که همـان خانه باشـد، گران درمی‌آید، این در حالی اسـت که باید از فناوری‌های نوین در ساخت مسکن استفاده شود تا بهای تمام‌شـده کاهش یابـد، در غیر این صورت نمی‌توان بهای ملک را متعادل کرد.

شاید رشد قیمتی مسـکن در چند سال گذشته، ایـن باور را برای افـراد به‌وجـود آورده که هرگونه معامله در این بازار، کاملا به‌نفع سرمایه‌هاسـت. اگر چنین تصوری وجود داشـته باشـد و بدون داشتن تجربه، فردی بخواهد پول خود را به این بخش وارد کند، باید دسـت نگه دارد، چراکه این بازار عریض و طویل، چندان هم ساده نیست. خریدوفروش مسکن در طول زمان، به پیچیدگی زمان حال نبوده اسـت. در واقع، پیشـرفت بازارهای مـوازی و تاثیرپذیری مسـکن از آنها، پیچیده‌تر شـدن روابط سیاسـی و گردش پول در معاملات، به‌مرور بر تعداد متغیرهای موثر بر پیش‌بینی نرخ مسکن افزوده است.

دولت باید تقاضای بازار مسکن را به‌سمتی ببرد که حمایت‌های هدفمند برای اجاره‌داری حرفه‌ای، جای ساخت مسـکن را بگیرد. ارائه نسخه‌های تکراری و بی‌اثر، آینده بازار مسـکن را با خطر بیشتری مواجه می‌کنـد؛ اتفاقی که هرسـاله تکرار می‌شـود و بازار مسـکن را با رکود یا با تـورم غیرقابل‌کنترل روبه‌رو می‌کند.

نرخ ملک در تهران سر به فلک کشید

آبرفت معاملات مسکن

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir



عکس: صمت

گزارش تحولات بازار مسـکن تهران بعد از توقف ۱۰ماهه توسـط بانک مرکزی اعلام شـد و حالا می‌دانیم متوسـط نـرخ هر متر خانـه در تهران بـه حدود ۷۶ میلیـون و ۶۰ هزار تومان رسـیده اسـت. برای اینکه درک بهتری از این عدد داشـته باشید، لازم اسـت بدانید نرخ خانه ۱۰۰متری در تهران به‌شـکل میانگین حدود ۷ میلیارد و ۶۰۰ میلیون تخمین زده می‌شـود، اما طبق گزارش بانک مرکزی؛ ارزش همیـن متراژ خانـه در منطقه یک کـه گران‌ترین محدوده بازار مسکن پایتخت اسـت، به حدود ۱۵میلیارد می‌رسد.

نـرخ مسـکن در تهـران از زمان توقـف انتشـار آمارهای رسـمی یعنـی در حد فاصل آذر پارسـال تا مهر امسـال، نزدیـک ۶۰ درصـد افزایـش پیـدا کرده اسـت و بـا کنار هم گذاشـتن داده‌های بانـک مرکزی، متوجـه ریزش ۴۲ درصدی حجم معاملات بازار مسکن طی یک سال گذشته می‌شویم.

بانک مرکزی این عدد را براساس واحدهایی که در بستر سـامانه املاک و مسـتغلات کشـور خریدوفروش شدند، به‌دسـت آورده و اعـلام کرده اسـت نسـبت به شـهریور امسال، ارزش واحدهای مسـکونی حدود یک درصد ارتقا پیـدا کـرده و از متری ۷۵ میلیـون و ۳۰۰ هـزار تومان به مرز ۷۶میلیون تومان رسـیده اسـت. همین عدد به‌نوعی میانگین نرخ در بازار مسـکن پایتخت است و به‌زبان ساده مشـخص می‌کند کـه خرید یک خانه ۱۰۰متـری در تهران بـدون در نظر گرفتن فاکتورهایی مثـل عمربنا و امکانات، ۷ میلیارد و ۶۰۰ میلیون آب می‌خورد.

صمت در ایـن گزارش آمارهـای مربوط به نرخ و معاملات ملکی را موردبررسی قرار داده است.

سلیقه خریداران در بازار مسکن

قیمت مسـکن در تهـران در حالی از متـری ۷۶ میلیون عبور کرده که میزان خریدوفروش‌های این بازار در مقایسـه با یک سال قبل، ۴۲ درصد آب رفته اسـت. گزارش جدید بانک مرکزی نشان می‌دهـد کـه در مناطق ۲۲ گانه تهران،در طول ماه مهر امسـال، فقط ۳ هزار و ۱۳۳ واحد مسکونی معامله شده است، در حالی که مهر پارسـال، شاهد خریدوفروش ۵ هزار و ۴۱۶ واحد مسکونی در پایتخت بودیم. اگر به ۲ سـال قبل هم نگاه کنیم، میزان معاملات بازار مسکن تهران کمابیش به همین میزان تحلیل رفته است.

منطقه ۵ تهران، پرمعامله‌ترین نقطه بازار مسـکن پایتخت است و ظرف شـهریور امسـال به‌تنهایی ۱۳درصد از خریدوفروش‌ها در این بخش از شـهر انجام شده اسـت. گزارش جدید بانک مرکزی مشـخص می‌کند که ۴۰۴ آپارتمان مسـکونی در منطقه ۵ تهران ظرف مهر امسـال معامله شـدند که این عدد بیشتر از هر منطقه دیگری است؛ جایی که محله‌هایی مثل پونک، شهرک اکباتان و... واقع شده‌اند و بعد از آن، بیشترین حجم معاملات را در مناطق ۱۰ و ۲ شاهد بودیم که به‌ترتیب در مرکز و شمال شهر قرار دارند. در طرف مقابل، کمترین میـزان معاملات در مناطق ۱۹ و ۲۰ انجام گرفتـه که در هر کدام از این مناطق به‌ترتیب ۳۴ و ۴۲ خانه رد و بدل شده‌اند و بخشی از جنوب شهر محسوب می‌شوند.

آپارتمان‌های ۵۰ تا ۶۰ متری در خریدوفروش‌های ماه مهر بازار مسکن تهران، بیشـترین سهم را داشـته‌اند. به‌شکلی‌که براساس داده‌هـای بانک مرکزی، ۱۵.۴درصـد از کل خانه‌هایی که در ماه گذشـته معامله شـدند، متراژی بین ۵۰ تا ۶۰ متر داشتند. از این حیـث، رتبه دوم و سـوم در اختیار گزینه‌هایی قـرار می‌گیرد که متراژشـان به‌ترتیب بیـن ۴۰ تا ۵۰ و ۶۰ تا ۷۰ متر بوده اسـت. گـزارش بانک مرکزی از تحولات بازار مسـکن تهران، نکات ریز و درشـت زیادی دارد و به‌عنوان‌مثال، نشـان می‌دهد که خانه‌هایی که نرخ هر مترشـان بین ۵۰ تا ۶۰ میلیون بوده اسـت، با سـهم ۱۵.۱درصـدی بیشـترین فراوانـی را بین معاملات بازار مسـکن پایتخت داشتند. از طرف دیگر، طبق این گزارش متوجه می‌شویم خانه‌هایی که عمر بنای آنها در نهایت ۵ سال است، نسبت به بقیه گزینه‌ها و خانه‌هایی قدیمی‌ساز، سهم بیشتری در خریدوفروش‌ها داشته‌اند.

تاثیر شرایط اقتصادی بر بازار مسکن



فرهـاد باقرنیا، کارشـناس مسـکن به صمت گفت: نرخ مسـکن تحت‌تاثیر عواملی مانند عرضه و تقاضا، شـرایط اقتصادی، تغییرات قوانین و مقررات مسـکن، سیاسـت‌های دولـت و عوامل دیگر قرار می‌گیرد. در سال‌های اخیر، نرخ مسکن در تهران تحت‌تاثیر عوامل متعـددی قرار گرفته اسـت. تهـران به‌عنوان پایتخت و شـهری با جمعیـت بالا، تقاضای بسـیار زیادی برای مسـکن دارد؛ اما عرضه محدود و کمبود واحدهای مسکونی باعث افزایش قیمت‌ها می‌شود.

وی در ادامـه افزود: شـرایط اقتصادی کشـور و تاثیر آن بر تورم و نرخ ارز می‌تواند تاثیر زیادی بر رشـد نرخ مسـکن داشـته باشد. تغییرات در قوانین و مقررات مسکن، مانند تغییر در محدودیت‌های ساخت‌وساز، برنامه‌های مسـکن دولتی و سیاست‌های تنظیم بازار مسکن، می‌توانند تاثیر قابل‌توجهی در قیمت‌ها داشته باشند.

معاملات مسکن چندان رونق ندارد

این کارشـناس تاکید کرد: اگرچه گزارش بانک مرکزی، وضعیت کـف بـازار مسـکن را به‌خوبـی نشـان نمی‌دهـد و از یک روش متوسـط‌گیری کمک گرفته، اما به‌خوبی نمایانگر این است که نرخ مسـکن نیز همانند سـایر کالاها در طول سـال می‌تواند دچار یک تورم شود؛ اما این رشد نرخ از آن‌رو تاحدودی تعجب‌آور بود که این روزها معاملات مسکن چندان رونق ندارند، اما گزارش بانک مرکزی نشـان می‌دهد که معاملات مسـکن هم روند خوبی نسـبت به ماه گذشته و سال قبل داشته است، اما اگر به عقب‌تر و روزهای آغازین امسـال برگردیم، متوجه خواهیم شـد که بارها و بارها کارشناسان و انبوه‌سـازان مسـکن به دولت توصیه می‌کردنـد که اگر راهکاری برای جلوگیری از رشد نرخ نهاده‌های تولید مسکن اندیشیده نشود، قطعا افزایش نرخ مسـکن در طول امسـال دور از دسترس نخواهد بود.

وی خاطرنشـان کرد: نوسان انتظارات تورمی طی چندساله اخیر، مهم‌ترین موتور رشد نرخ مسکن بوده است. با رشد انتظارات تورمی، نرخ مسکن نیز افزایش یافته و با کاهش انتظارات تورمی، نرخ ملک نیز آرام گرفته اسـت. اتفاقی که در بازار مسکن رخ داده، یک اتفاق نادر اسـت، البته در گذشته بازار مسکن برای سرمایه‌گذاری بوده و اینکه در یک دهه بحران‌زایی مسکن این اتفاق گرانی در فصلی غیر از جابه‌جایی تعجب‌آور نیست. در حال حاضر مردم به خرید مسکن فکـر نمی‌کنند، چراکه این بازار با مشـکلات زیادی روبه‌رو اسـت. وقتـی بازار ثبات ندارد، هرکسـی نـرخ خود را می‌گوید. این واقعیت را بایـد در نظر گرفت که عرضه و تقاضا از یک‌سـو و از سوی دیگر، نرخ ارز اسـت که بر این بازار تاثیر خواهد گذاشت.

باقرنیا در پایان گفت: گرچه سـوددهی بالای مسکن در چندساله اخیر به خروج بازار مسـکن از حالت مصرفی دامن زده، اما در طول زمان تمایل افراد نسبت به سرمایه‌گذاری در این بازار، با فراز و فرود همراه بوده است.

وضعیـت اقتصادی، مقدار درآمد، حجم ساخت‌وسـاز، نرخ تورم و نرخ دلار به همراه مسـائل دیگر، بر رکود و رونق بازار مسـکن تاثیر می‌گذارد. ازاین‌رو، مردم مشـتاق هسـتند تا درباره پیش‌بینی نرخ مسـکن در ماه‌های آینده بیشـتر بدانند تا بهتـر بتوانند برای پول و سـرمایه خود برنامه‌ریزی کنند. برای داشـتن دیـد بهتر از بازار مسـکن، باید با جوانب مختلف این بازار آشـنایی بیشـتری داشته باشیم.

بارشد انتظارات تورمی، نرخ مسکن افزایش یافته و باکاهش انتظارات تورمی نرخ ملک آرام گرفته است

بازار مسکن در سراشیبی سقوط



علی فرامرزی، کارشناس بازار مسکن به صمت گفت: موضوع اصلی که باید به آن توجه شـود، حل موانع اقتصادی اسـت. اگر این اتفاق رخ دهد، بازار مسـکن نیز در سمت‌وسـوی درسـتی قرار می‌گیرد. اینکه هیچ سیاست مناسبی برای نجات بازار مسکن در پیش گرفته نشـود و دائم از کاهش تورم سـخن به‌میان آورده شـود، چاره کار نیسـت و همه‌چیز را بدتر می‌کنـد؛ بنابراین زمانی که حرف و عمل با هم تناسـب نداشته باشـند؛ وضعیت بازار مسـکن در سراشیبی سـقوط قرار می‌گیرد و شـرایط خریدوفروش و رهـن و اجاره برای شـهروندان دشـوارتر از قبل می‌شـود. وی در ادامه توضیح داد: در شرایطی که ۶ برنامه توسعه گذشته به‌طورکامل محقق نشده‌اند، چه انتظاری می‌شود از اجرایی شدن برنامه توسعه هفتم داشت؟ کاهش تورم موجود اگر می‌خواهد به زیر ۱۰ درصد برسـد، باید همسـو با برنامه‌ریزی‌های کاملا دقیق و موثر باشد تا رنگ واقعیت بگیرد وگرنه در حرف و روی کاغذ، رساندن تورم حتی به زیر صفر هم کار راحتی است و هزینه‌ای ندارد.

رویکردهای مختلفی برای بهبود اوضاع بازار مسـکن مطرح شـده که در عمل تاکنون نتیجه‌ای نداشـته است. اینکه چند سال یک‌بار طرح یا برنامه‌های مختلفی برای توسـعه بخش‌های مختلف مطرح شود و در نهایت به‌جایی نرسد، جز تاثیر معکوس و نابسامانی شرایط اقتصادی، نتیجه دیگری ندارد.

مسکن، بازاری مطمئن برای سرمایه‌گذاری

فرامـرزی تاکید کرد: ملک در کشـور ما به‌علـت عدم‌رونق تولید و مشـکلاتی کـه در صنعت و تجارت خارجی وجـود دارد از کالای مصرفی به کالای سرمایه‌ای تبدیل شده است و به‌عنوان مطمئن‌ترین کالا برای سـرمایه‌گذاری در بین مردم شناخته می‌شود. بعد از رشد افسارگسیخته مسکن در چند سال گذشته و رویا شدن مسکن برای خانه‌اولی‌هـا و در کنار آن، بی‌اثر بودن وام خرید ملک، عمده هزینه مسـکن صرف زمین می‌شود. سیاست‌گذار باید به فکر راه‌حل جدید برای خانه‌دار کردن مردم باشد که در این زمینه، اهدای زمین رایگان به مردم و کارآمدتر کردن صندوق مسکن ادارات و شرکت‌ها می‌تواند بسیار موثر باشد. برنامه توسعه قرار است بخش زیادی از تمرکز خود را روی بازسـازی و مقاوم‌سـازی بافت فرسوده بگذارد. از آنجایی که ایـن بافت به یک تهدید بزرگ برای جان و مال شـهروندان تبدیل شـده اسـت، باید هرچه سـریع‌تر اقدامات مقتضی درباره آن انجام بگیرد. از سوی دیگر، دولت منابع مالی کافی برای ورود به نوسـازی را در اختیار ندارد و به‌همین‌دلیل، تلاش می‌کند که با تسـهیل امور، مردم و سـازندگان را برای ورود به این حیطه ترغیب کند.

این کارشـناس در پایان گفت: شاخص‌های کلان اقتصاد، وضعیت هشـدارآمیز به خـود گرفته و بـازار مصالح سـاختمانی و خدمات سـاختمان آشفته است. با این شـرایط، صحبت از کاهش نرخ تورم بخش مسکن ، غیرواقعی است؛ مگر اینکه گشایش واقعی در اقتصاد ایجاد شـود و رشد قابل‌ملاحظه سرمایه‌گذاری در ایران اتفاق بیفتد که البته درصد این احتمال بسیار کم است.

شرایط اقتصادی کشور و تاثیر آن بر تورم و نرخ ارز می‌تواند تاثیر زیادی بر نرخ مسکن داشته باشد

سخن پایانی

در ۲ سـال اخیر، بازار مسکن درگیر رشـد تورمی بوده و باوجود کاهش تعداد معاملات، رشـد نرخ را تجربه کرده؛ یعنی این بازار در اثر عاملی غیر از رابطه عرضه و تقاضا رشد کرده است که این عامل می‌تواند باعث افزایش مداوم نرخ نهاده‌های ساختمانی و سفته‌بازی در نرخ زمین باشد. حال باید دید مسئولان چه برنامه‌ای برای کاهش نرخ کنونی مسـکن دارند. باید مدیـران توانمند اجرایی با نظارت و پیگیری‌های مسـتمر، به تولید مسکن در کشور سرعت ببخشند تا شـاهد اعتمادسازی عمومی نسبت به بازار مسکن در جامعه باشیم. همچنین، با ایجاد سیاست‌های پولی و مالی مناسب، اقشار مختلف جامعه را برای خرید مسـکن توانمند کنند. مشکلات بخش مسکن باعث ایجاد رکود در بازار می‌شود و با این اتفاق، انباشت تقاضا انجام می‌گیرد که تعادل بازار را بر هم می‌زند. در نتیجه، توان خرید مردم از بین رفته و بازار اجاره نیز که متاثر از نرخ مسـکن اسـت، ملتهب شده و همین امر باعث نارضایتی‌های عمومی می‌شود.

تحلیل صمت از پایش وضعیت کسب‌وکارهای کشور نشان می‌دهد

بهبود شاخص امنیت سرمایه‌گذاری در بهار



امیرعباس آذرم‌وند: محاسبات انجام‌گرفته درباره شاخص کل امنیت سرمایه‌گذاری در ایران، برای فصل بهار امسال به ۵.۷۳ از ۱۰ (بدترین نمره ۱۰) سنجیده شده و این شاخص در زمستان سال گذشته، ۶.۱ بوده است. ضمن اینکه مقدار عددی این شاخص در مطالعه پاییز، تابستان و بهار ۱۴۰۱ به‌ترتیب ۶.۸۲، ۶.۸۲ و ۶.۵۱ ارزیابی شده بود که نشان می‌دهد امنیت سرمایه‌گذاری باوجود آنکه در بازه بهار تا پاییز پارسال، در روند نامناسب شدن قرار گرفته بوده، اما با تثبیت برخی متغیرها و مثبت‌تر ارزیابی شدن برخی مولفه‌ها، روند نامناسب شدن آن متوقف و به‌مقدار قابل‌توجهی در ۲ فصل اخیر به‌سمت بهتر شدن حرکت کرده است.

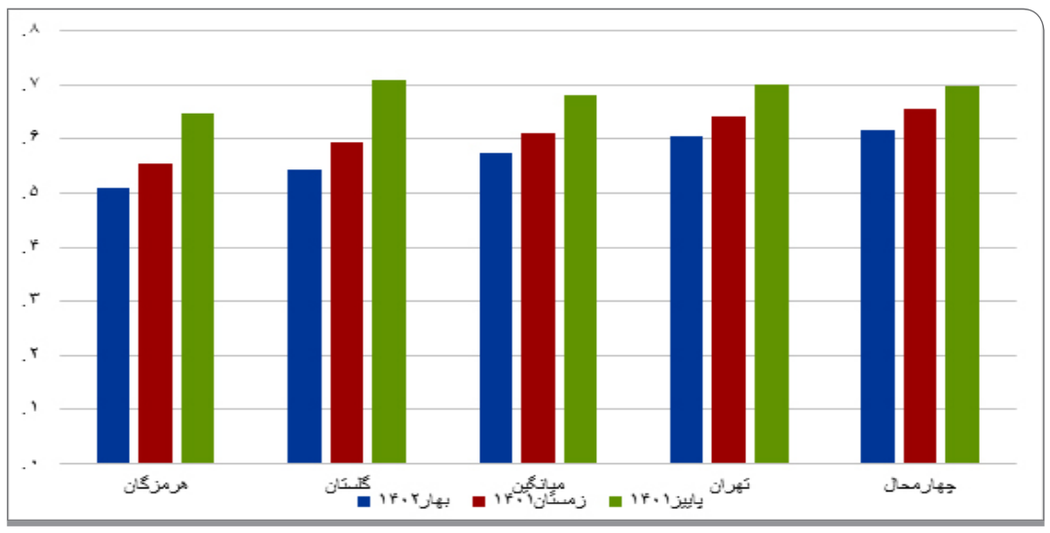
پس از استخراج مولفه‌های پیمایشی و آماری، اکنون با تلفیق این مولفه‌ها، شاخص ملی امنیت سرمایه‌گذاری در بهار امسال به‌دست آمده است.

بر این اساس، شاخص کل امنیت سرمایه‌گذاری برای بهار امسال با کمیت ۵.۷۳، از مناسب‌تر شدن وضعیت شاخص امنیت سرمایه‌گذاری در ادامه روند زمستان ۱۴۰۱ حکایت می‌کند.

به‌گزارش صمت، در زمستان سال گذشته با کمیت ۶.۱ از مناسب‌تر شدن وضعیت آن اطلاع می‌دهد.

در صورتی که برای پاییز پارسال همانند تابستان ۱۴۰۱، با کمیت ۶.۸۲ به‌دست آمده و برای بهار ۱۴۰۱ با کمیت عددی ۶.۵۱ محاسبه شده بود.

به‌عبارتی، وضعیت شاخص امنیت سرمایه‌گذاری پس از پاییز ۱۴۰۱ تاکنون فصل به فصل به‌سمت مناسب شدن، تغییر وضعیت داده و شاخص امنیت سرمایه‌گذاری به‌میزان قابل‌توجهی مناسب‌تر شده است.



مناسب‌ترین استان‌ها از نظر فعالان کسب‌وکار درباره امنیت سرمایه‌گذاری برای پایش بهار ۱۴۰۲ به‌ترتیب استان‌های هرمزگان، گلستان و خراسان‌شمالی بوده‌اند، در حالی که در پایش زمستان سال گذشته به‌ترتیب استان‌های هرمزگان، سمنان و مازندران در جایگاه مناسب‌ترین استان‌ها قرار داشته‌اند.

در این میان، برای پایش بهار ۱۴۰۲ به‌ترتیب استان‌های چهارمحال‌وبختیاری، کهگیلویه و بویراحمد، خوزستان و تهران به‌عنوان نامناسب‌ترین استان‌ها از نظر امنیت سرمایه‌گذاری شناسایی شده، در حالی‌که در پایش مربوط به زمستان سال گذشته به‌ترتیب استان‌های چهارمحال و بختیاری، خوزستان و تهران در این جایگاه قرار داشته‌اند.

بررسی‌های بیشتر نشان می‌دهد که تکرارشوندگی برخی استان‌ها از نظر مناسب یا نامناسب بودن وضعیت امنیت سرمایه‌گذاری حائزاهمیت بوده است و می‌تواند دلالت‌هایی برای مقامات استانی داشته باشد.

به‌عبارتی، در صورتی که کفایت آماری لازم در پایش‌ها از نظر تعداد مشارکت‌کننده حاصل شود، اگر استان‌هایی به‌تناوب و باتکرار از مناسب‌ترین‌ها یا نامناسب‌ترین استان‌ها از حیث شاخص امنیت سرمایه‌گذاری در رتبه‌بندی استانی قرار بگیرند، به بررسی و مطالعات درون‌استانی ویژه نیاز خواهند داشت.

از سویی، برای مقامات استانی تغییر رتبه استان موردنظر از بابت شاخص امنیت سرمایه‌گذاری می‌تواند این پیام را داشته باشد که به چه علتی و با تغییر چه مولفه‌هایی در آن استان، وضعیت شاخص امنیت سرمایه‌گذاری استان تغییر کرده است.

بنابراین، تکرار متناوب استان‌های چهارمحال‌وبختیاری، تهران، خوزستان و کهگیلویه‌وبویراحمد به‌عنوان نامناسب‌ترین استان‌ها از منظر شاخص امنیت سرمایه‌گذاری، بیانگر وضعیت نامناسب این استان‌ها از منظر مولفه‌های مربوطه است و نیازمند انجام اقدام‌های عاجل اصلاح‌کننده روندهای مربوط به افزایش امنیت سرمایه‌گذاری در استان‌های موردنظر از سوی مقامات مسئول و استانی است.

«عملکرد دولت» بدترین نمره را گرفت

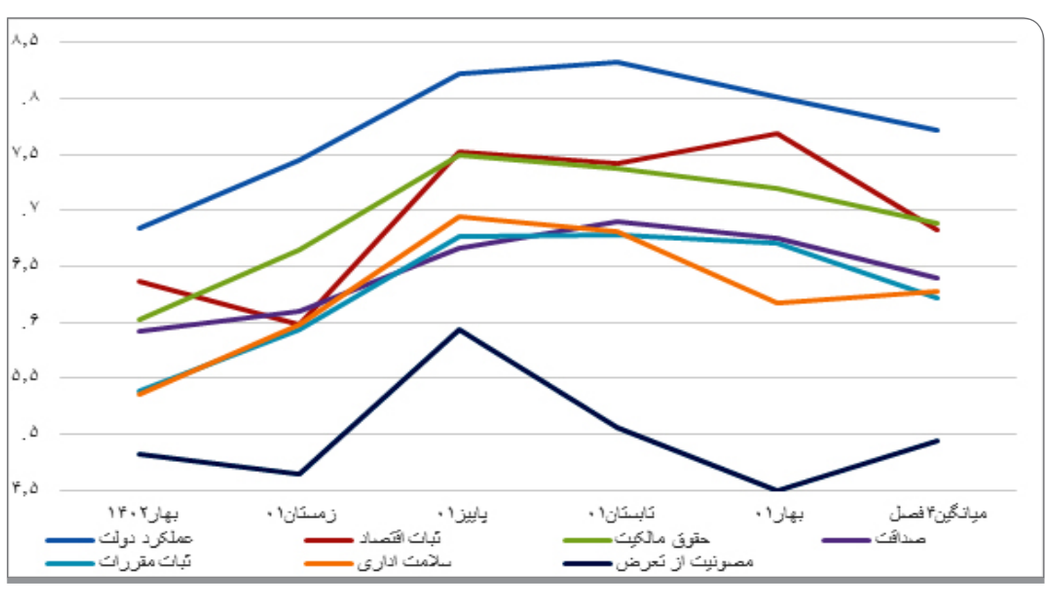
پرواضح است که در بخش‌های پیشین اشاره شد، هر شاخص از تعدادی نماگر و هر نماگر از تعدادی مولفه تشکیل شده است. در بخش پیش، نتایج پژوهش براساس مولفه‌های آماری و پیمایشی ارائه شد.

مقایسه وضعیت مولفه‌های مختلف این شاخص نشان می‌دهد که نامناسب‌ترین نماگر در چند پایش اخیر همچنان نماگر «مصونیت جان و مال شهروندان از تعرض» است.

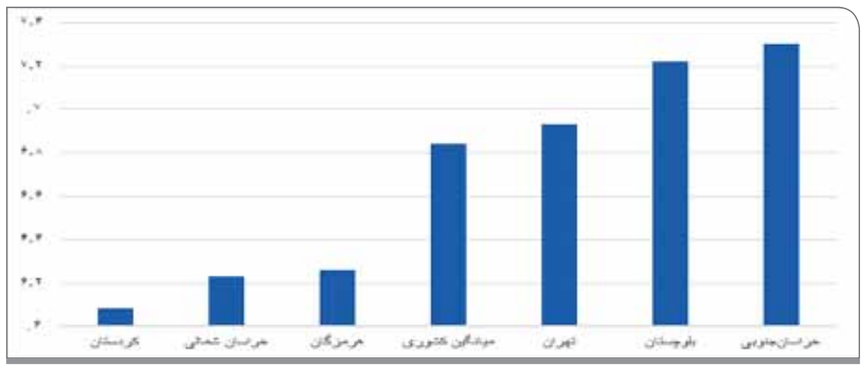
با دقت در ارزیابی‌های انجام‌گرفته، متوجه می‌شویم که در بهار امسال وضعیت نماگر «ثبات اقتصاد کلان» نامناسب‌تر شده و در جایگاه دومین نماگر نامناسب قرار گرفته است.

نکته قابل‌توجه این است که وضعیت این نماگر در پایش پاییز ۱۴۰۱ در جایگاه دومین نماگر نامناسب قرار داشته، در پایش زمستان گذشته به جایگاه چهارم نامناسب‌ترین‌ها رسیده بوده و دوباره در این پایش به همان جایگاه دوم نماگرهای نامناسب بازگشته است.

به‌عبارتی، وضعیت کلی این نماگر نسبت به سایر نماگرها نیز نامناسب‌تر شده است.



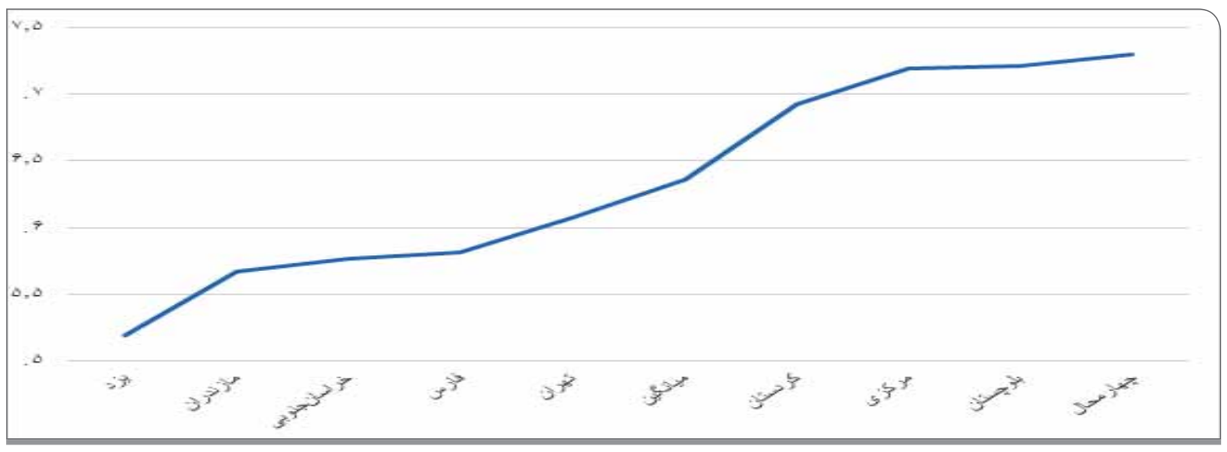
افت «اقتصاد کلان»



در بخش نماگر «عملکرد دولت» حاکی از آن است که مقدار عددی این نماگر در ابتدای امسال بهتر از وضعیت آن در پایش‌های گذشته شده است.

با این وجود، در میان همه نماگرها، همچنان نامناسب‌ترین نماگر در میان ۷ نماگر اصلی پایش امنیت سرمایه‌گذاری است.

در نماگر ثبات اقتصاد کلان در بهار امسال، حاکی از آن است که استان‌های یزد، مازندران و خراسان‌جنوبی نسبت به سایر استان‌ها بهتر و مناسب‌تر ارزیابی شده و استان‌های چهارمحال و بختیاری، سیستان‌وبلوچستان و مرکزی نامناسب‌تر از بقیه استان‌ها بوده‌اند. نکته قابل‌توجه این است که کمیت این نماگر نسبت به پایش قبلی و هم نسبت به سایر نماگرها نامناسب‌ترین ارزیابی شده، به‌عبارتی وضعیت ثبات اقتصاد کلان در بهار ۱۴۰۲ نسبت به زمستان ۱۴۰۱ از نظر فعالان مشارکت‌کننده در این پایش به‌قدری نامناسب‌تر ارزیابی شده که در جایگاه دومین نماگر نامناسب قرار گرفته است.



در بهار امسال، نماگر «تعریف و تضمین حقوق مالکیت» با عدد ۶.۰۳ از ۱۰، در جایگاه سومین نماگر نامناسب قرار گرفته است. استان‌های خراسان‌شمالی، هرمزگان و کرمانشاه مناسب‌ترین وضعیت و استان‌های تهران، خوزستان و چهارمحال‌وبختیاری نامناسب‌ترین وضعیت را داشته‌اند. در نماگر «ثبات و پیش‌بینی‌پذیری مقررات و رویه‌های اجرایی»، فعالان اقتصادی استان‌های گلستان، مازندران و اصفهان مناسب‌ترین ارزیابی و استان‌های چهارمحال‌وبختیاری، سیستان‌وبلوچستان و خراسان‌جنوبی نامناسب‌ترین ارزیابی در نماگر موردبحث را داشته‌اند. نماگر شفافیت و سلامت اداری شامل ۴ مولفه است که همه آنها به‌شکل پیمایشی محاسبه شده‌اند، می‌شود. به‌همین‌دلیل، گفته می‌شود دقت در وضعیت آن می‌تواند بسیار قابل‌توجه باشد. در بهار ۱۴۰۲ این نماگر در جایگاه پنجم نامناسب‌ترین نماگرها قرار گرفته و بهترین عملکرد استانی را هرمزگان و بدترین را تهران داشته است.

جایگاه بهتر مولفه‌های آماری نسبت به پرسشنامه‌ای

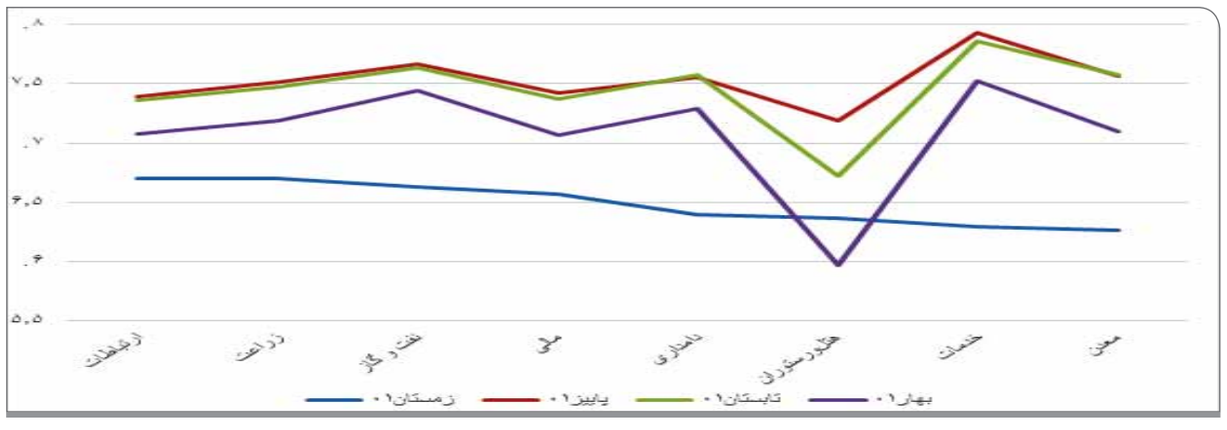
مطالعات انجام‌گرفته درباره امنیت سرمایه‌گذاری نشان می‌دهد که شاخص امنیت سرمایه‌گذاری از نظر مولفه‌های آماری برای بهار امسال به رقم ۴.۱۹ از ۱۰ رسیده که نسبت به زمستان به مقدار زیادی مناسب‌تر شده است. علت اصلی آن نیز، مناسب شدن مولفه ثبات نرخ ارز در فصل مذکور است. به‌عبارت‌دیگر، نوسانات نرخ ارز از جمله عوامل اصلی اثرگذار مولفه‌های آماری بر محاسبات شاخص امنیت سرمایه‌گذاری است که به‌وضوح بر وضعیت مولفه‌های آماری در فصل‌های مختلف اثر می‌گذارد.

بررسی امنیت سرمایه‌گذاری در ایران برحسب ۲۱ مولفه پیمایشی از طریق مقایسه ارزیابی بهار امسال با زمستان سال گذشته و همچنین فصول گذشته نشان می‌دهد که همچنان مولفه «عمل مسئولان ملی به وعده‌های داده‌شده» در میان ۲ مولفه نامناسب ارزیابی شده است. در عین حال، با بررسی ارزیابی فعالان اقتصادی از مولفه‌های پیمایشی در پایش بهار ۱۴۰۲ درمی‌یابیم که برای نخستین‌بار در چند پایش گذشته به ناگهان مولفه «میزان حمایت مسئولان استانی از داوطلبان سرمایه‌گذاری» با ارزیابی نامناسب‌تری نسبت به سایر موارد مواجه شده و در جایگاه نخستین مولفه نامناسب قرار گرفته است.

از طرفی، مولفه «عمل مسئولان استانی و محلی به وعده‌های اقتصادی داده‌شده» که همواره در ۳ مولفه نامناسب پایش‌های گوناگون قرار می‌گرفته، در پایش بهار ۱۴۰۲ برای نخستین‌بار مناسب ارزیابی شدن وضعیت آن با ۸ رتبه بهبود، به شانزدهمین مولفه نامناسب ارتقا یافته است.

دقت در تغییرات رتبه‌ای بیان‌شده، درباره مولفه‌های پیمایشی نشان می‌دهد که در پایش بهار امسال نسبت به زمستان ۱۴۰۱ ، مولفه «ثبات قوانین و مقررات» به مقدار قابل‌توجهی مناسب‌تر ارزیابی شده و در جایگاه اول رتبه‌بندی قرار گرفته و از طرف دیگر، مولفه «قیمت‌گذاری دستوری» که در پایش زمستان ۱۴۰۱ در جایگاه نخستین مولفه مناسب قرار گرفته بود، در پایش بهار ۱۴۰۲ به‌شدت نامناسب‌تر ارزیابی شده و از ۴.۳۳ به ۵.۹۹ رسیده است.

از دیگر اطلاعات قابل‌ارائه در این پایش، ارزیابی فعالان اقتصادی مشارکت‌کننده در این پژوهش از امنیت سرمایه‌گذاری به تفکیک حوزه‌های کاری بوده است. بررسی وضعیت حوزه کاری در پایش امنیت سرمایه‌گذاری در بهار امسال نشان می‌دهد که از نگاه فعالان اقتصادی مشارکت‌کننده در این مطالعه، حوزه کاری «ارتباطات، توزیع و... (حمل‌ونقل، انبارداری، عمده‌فروشی و خرده‌فروشی)» نامناسب‌ترین وضعیت را در میان تمام حوزه‌های کاری به خود اختصاص داده‌اند و حوزه کاری «زراعت، باغداری و جنگل‌داری» برای دومین فصل متوالی در جایگاه دومین حوزه نامناسب قرار گرفته، در حالی که در پایش فصل زمستان سال گذشته این حوزه کاری «صنعت (شامل همه صنایع و موارد مرتبط با ساختمان)» و حوزه کاری «زراعت، باغداری و جنگل‌داری» بود که نامناسب‌ترین وضعیت را در میان تمام حوزه‌های کاری به خود اختصاص داده بودند. در این زمینه، بررسی نامناسب بودن حوزه کاری «زراعت، باغداری و جنگل‌داری» که در ۲ فصل پی در پی از سوی فعالان مشارکت‌کننده در این حوزه اعلام شده و قطعا نیازمند تحلیل‌های دقیق‌تری است. قابل‌ذکر است که حوزه کاری «معدن جز نفت و گاز» مناسب‌ترین وضعیت را در میان حوزه‌های کاری در بهار ۱۴۰۲ دارا است.



نکاتی درباره پیمایش

لازم به ذکر است که گزارش حاضر، ۲۲ گزارش مستمر فصلی است که با ابزار پرسشنامه و براساس ترکیبی از «ادراک‌سنجی» فعالان اقتصادی سراسر کشور از وضعیت ۲۴ مولفه پیمایشی و نیز ۱۷ داده آماری امنیت سرمایه‌گذاری ایران در دوره سه‌ماهه بهار ۱۴۰۲ تهیه شده است.

این گزارش با روش‌های پیمایشی و آماری، نماگرها و مولفه‌های موثر در سرمایه‌گذاری را در استان‌ها و بخش‌های اقتصادی ایران ارزیابی کرده و با تلفیق آنها به روش عملی، «شاخص ملی امنیت سرمایه‌گذاری در ایران» مربوط به بهار ۱۴۰۲ را ارائه داده است.

یکی از مهم‌ترین محدودیت‌های این پژوهش، دسترسی به فهرست اعضای نمونه آماری تعیین‌شده و نیز قانع و راضی کردن آنها به تکمیل پرسشنامه این پژوهش بوده است.

گفتنی است که باید از هر استان ۲۶۰ پرسشنامه تکمیل و تحویل داده شود.

قابل ذکر است که برای پایش بهار ۱۴۰۱ بالغ بر ۶هزار و۱۳۲ پرسشنامه قابل‌قبول واصل شده بود.

هرچند خوشبختانه برای پایش بهار، دوباره روند افزایش نمونه‌ها تاحدودی حاصل شد، اما باوجود تمام تلاش‌های تیم پایش، با استانداردها و انتظارات ایده‌آل قدری فاصله وجود دارد، به‌نحوی‌که برای بهار ۱۴۰۲ تنها در استان‌های اصفهان، تهران، خراسان‌رضوی، آذربایجان‌شرقی، خراسان‌شمالی و فارس این موضوع صددرصد محقق و در استان‌های مرکزی، آذربایجان‌غربی، البرز، خوزستان، زنجان و کرمانشاه تکمیل بیش از ۵۰ درصدی پرسشنامه‌ها حاصل شد.

بنابراین، براساس روش آماری مورداستفاده، برای تعمیم نتایج پژوهش در سایر استان‌ها به کل جامعه، باید با احتیاط عمل کرد.

یک استاد دانشگاه در گفت‌و گو با صمت:

دیر بجنبیم از پاکستان عقب می‌افتیم

اقتصاد ایران



امیرعباس آذرمونـد: عضـو هیـات علمی دانشـگاه خوارزمـی با ابـراز نگرانی از عقب‌ماندگـی اقتصاد ایران در مقابـل رقبـای منطقه‌ای، دربـاره تغییر مـدل تولید صنعتـی تصریح می‌کند: «مهم‌ترین تغییر این اسـت که امروز تولیدکنندگان اصلی نفت جهان که به‌شدت هم به درآمدهای حاصل از فروش نفت وابسته هستند، به‌دنبال افزایش قیمت انرژی هستند. روسیه و عربستان سعودی ایـن روزها همه تلاش خـود را برای گران‌تر شـدن نفت می‌کننـد، زیرا به‌خوبی می‌دانند منابـع فراوانی از طلای سـیاه دارند که با تحـول قریب‌الوقوع در حـوزه انرژی، قیمت‌شـان به حداقـل خواهد رسـید و اگر آنهـا امروز گران نفروشند، دیگر فرصتی برای گرانفروشی نخواهند داشت.»

وحید شقاقی خاطرنشـان می‌کند: «موج سوم صنعتی یـک نظام ثروت و ارزش‌افزایی متفاوت از موج دوم دارد و بیشـتر برمبنای اقتصاد هوشـمند، کوانتـوم، مجازی و انرژی‌های مبتنی بر هیدروژن بنا شـده اسـت. همچنین در این موج تلاش شـده تکنولوژی و الکترونیک ترکیب شـوند و در زمینه بایوتکنولوژی هم توسـعه چشمگیری نیاز است تا بتواند عناصر دگرگون‌کننده را فراهم آورد.»

آنچـه در ادامه می‌خوانید مشـروح گفت‌وگوی صمت با این کارشناس اقتصاد است.

◉ این روزها در حالی که کشـور در آسـتانه رسیدن به پایان سند چشـم‌انداز ۲۰سـاله قرار گرفته، به‌نظر می‌رسد توفیقی از این سـند بلندمدت حاصل نشـده است. ایران تا رسیدن به جایگاه کشور اول منطقه، چقدر فاصله دارد؟

متاسـفانه بایـد به‌صراحـت گفت ما در رسـیدن به اهداف سـند چشـم‌انداز ۲۰سـاله ناکام مانده‌ایم. این امر بیش از هر چیز ناشی از شـرایطی اسـت که کشور ما پس از سـال ۹۰ و در ۱۲ سال گذشته تجربه کرده و به‌طور مشـخص موجب شده ایران در مقایسه با رقبای منطقه‌ای خود دچار عقب‌ماندگی شـود. براسـاس آخرین ارقامی که مـن مطالعه کردم، از زاویه قدرت خرید، ارزش تولید ناخالص داخلی سـالانه در ایران به حدود ۱۳۰۰ میلیارد دلار در سـال رسیده، این در حالی اسـت که نرخ فوق برای همسـایه غربی ما ترکیه به ۲۸۰۰ میلیارد دلار و برای عربستان به ۱۸۰۰ میلیارد دلار بالغ می‌شود.

◉ دربـاره تولیـد ناخالـص داخلـی، محاسـبه این شـاخص براساس حسـاب جاری از شکاف بزرگ‌تری میان ایران و رقبا خبر می‌دهد. چرا شـما روش برابری قـدرت خرید را بهینه‌تر می‌دانید؟

درست می‌گویید و حتی رئیس اتاق بازرگانی هم با اتکا به روش‌های محاسبه تولید ناخالص داخلی برمبنای حساب جاری ارقامی را مطرح کرد که شـکاف بزرگ‌تری را نشـان می‌داد. به هر روی در محاسـبه تولید ناخالص داخلی برمبنای قدرت خرید، تولید سـالانه را با میزان برابری خرید یک سـبد کالایی محاسـبه می‌کنند. بـر این مبنا هم همان‌طور که گفتم حجم تولید ایران نسـبت به ترکیه نصف و نسبت به عربستان سعودی ۶۰ درصد است.

◉ تولید ناخالص داخلی ایران برمبنای حساب جاری، نیمی از رقم تولید برمبنای قدرت خرید است؟

بله؛ اگر حساب جاری را ملاک محاسبه قرار دهیم، مجموع تولید در اقتصاد ایران حدود ۶۰۰ میلیارد دلار است.

◉ این عقب‌ماندگی به نظر شما جای نگرانی دارد؟

بسـیار زیاد؛ به‌ویـژه اینکه بدانیم در آسـتانه عصر تغییر مدل‌هـای اقتصادی قرار داریـم و می‌رود که وارد مدل‌های دانش‌بنیـان و اقتصـاد نو شـویم. ایـن را حتـی حاکمان عربستان سعودی هم متوجه شـدند و با سروصدای فراوان اعلام کردند در حال حرکت به سمت مدل اقتصاد غیرنفتی هسـتند؛ بنابراین هدف‌گذاری از آینده‌ای بسیار جاه‌طلبانه هم سخن می‌گویند. در این شرایط اگر نتوانیم سرعت رشد اقتصادی کشور را به‌نحو محسوسی افزایش دهیم، که به‌نظر می‌رسد فعلا برای تحقق آن دچار مشکلات بزرگی هستیم، در سـال‌های آینده شـکاف میان ما و کشـورهای همسایه بیشتر هم می‌شود.

بنابراین چالش شخصی من هم این موضوع است و من نیز بابت این عقب‌ماندگی ایجادشده ناراحت و نگرانم. از آنجایی که افزایش درآمد بدون افزایش رشـد اقتصادی محقق نمی‌شـود، من فکر می‌کنم اگر نتوانیم رشـد باکیفیتی در کشور ایجاد کنیم، فاصله موجود می‌تواند چند برابر شود.

◉ در قیاس با کشورهای دیگر همسایه شرایط تولید در ایران چگونه است؟

همان‌گونه که گفتم عربسـتان سـعودی به‌وضوح اعلام کرده مسیر آینده خود را اقتصاد علم قرار داده و به‌نظر می‌رسـد در این زمینه و حوزه دانش‌بنیان فعالیت‌هایی را آغاز کرده اسـت. ترکیه با اینکه در سال‌های گذشته با مشـکل تورم مواجه بوده، موفق شده تولید خود را همچنان در سطح مناسبی حفظ کند. با این همه این کشور نیز با وسواس عمل می‌کند و تلاش دارد گام به گام پیش برود.

درباره کشـورهای دیگر همسـایه هم باید بدانیـم اگر دیر بجنبیم به‌زودی از پاکسـتان هم عقب خواهیم افتاد. سال گذشته تولید ایران تنها ۷۰ میلیارد دلار بیش از این کشـور بود، این در حالی اسـت که پاکستان نفت ندارد و به‌نوعی خودش واردکننده انرژی است.

◉ برای دسـتیابی به یک رشـد باکیفیت چه پیش‌زمینه‌هایی نیاز است؟

همان‌طـور که گفتم بـرای اینکه بیش از ایـن از رقبای خود عقب نمانیم باید نرخ رشـد اقتصادی و تولیـد ناخالص داخلی را به ارقامی به‌مراتب بیشتر از چیزی که امروز هست، افزایش بدهیم. دست یافتن به رشدی مستمر و پایدار نیازمند انجام اصلاحات اساسی در ساختار اقتصاد ایران اسـت. متاسـفانه باوجود وعده‌هـای مختلف، هنوز این حرکت در اقتصاد ما شروع نشده است.

عربستان سعودی در تلاش است مدل اقتصاد غیرنفتی را تمرین کند و آماده ورود به این عصر شـود و به‌طور عملی وارد حوزه دانش‌بنیان شده و ترکیه‌ای‌ها نیز در حوزه اقتصاد صادرات‌محور بهترین عملکرد را در میان کشـورهای منطقه از خود نشان داده‌اند. ترکیه سـالانه ۳۸۰ میلیـارد دلار صـادرات غیرنفتی انجام می‌دهد، اما مجموع صادرات غیرنفتی ایران حدود ۴۰ تا ۵۰ میلیارد دلار است. توجه به این نکته ضروری است که گرچه گفته می‌شـود صادرات غیرنفتی، اما وقتی در این بخش هم مشـاهده می‌کنیم بیشـتر حجم صادرات را مشتقات نفتی و پتروشیمی‌ها تشکیل می‌دهند.

◉ گاهـی افرادی از تـداوم وضع موجود ابـراز نگرانی می‌کننـد. تغییـر جهـت در سیاسـت‌گذاری‌ها، به چه معناست؟

پیش از هر چیز این‌طور معنی می‌دهد که باید مدل اقتصادی فعلی را کنار بگذاریم و به این بیندیشـیم که با تغییراتی که در سـطح جهانی شـکل گرفته، اقتصاد نفتی در انتهای کار خود قرار گرفته و کشورهایی که نتوانند وارد عصر دانش‌بنیان شوند، به‌طور حتم دچار مشکلاتی خواهند شد که عقب‌ماندگی اساسی‌ترین آن خواهـد بود. به همین دلیل من نیز خودم را با کسـانی که نگران هستند شریک می‌بینم و فکر می‌کنم این نگرانی واقعی است.

در جهانی که امروز تمرکز خود را بر توسـعه انرژی‌های تجدیدپذیر گذاشـته و به‌نظر می‌رسد به‌سـرعت و تا چند دهه دیگر، انرژی‌های فسـیلی دیگر نقش امروز خود را نخواهند داشت، ما در شرایطی قرار داریم که از رقبای خودمان هم عقب افتادیم. حتی در کشـوری چون چین که فعلا سهم زغال‌سنگ در تولیدشان زیاد است هم حرکت به سمت انرژی‌های سبز و تجدیدپذیر آغاز شده است.

◉ این تغییر رویکرد در عالـم واقعی چه تغییراتی را به‌وجود آورده است؟

مهم‌ترین تغییر این است که امروز تولیدکنندگان اصلی نفت جهان که به‌شـدت هم به درآمدهای حاصل از فروش نفت وابسته هستند، به‌دنبال افزایش قیمت انرژی هسـتند. روسـیه و عربسـتان سعودی این روزها همه تلاش خود را برای گران‌تر شـدن نفت می‌کنند، زیرا به‌خوبـی می‌داننـد منابع فراوانی از طلای سـیاه دارنـد که با تحول قریب‌الوقوع در حوزه انرژی، قیمت‌شـان به حداقل خواهد رسـید و اگر آنها امروز گران نفروشند، دیگر فرصتی برای گرانفروشی نخواهند داشت.

بـه‌زودی انرژی هیدروژن‌محور و تجدیدپذیر توسـعه چشـمگیری خواهد یافت و در کنار خودروهای برقی، به یک جایگزین جدی برای انرژی‌ها و خودروهای رایج تبدیل می‌شـوند. اینکه حاکمان سعودی با جدیت می‌خواهند به سـمت یک اقتصـاد غیرنفتی گام بردارند، از همین مسئله نشأت می‌گیرد.

این در حالی اسـت که اقتصاد ما همچنان درگیر موج دوم صنعتی شدن یا همان تولید انبوه است؛ هرچند در زمینه تولید انبوه هم دچار مشـکلات زیادی هستیم و دیگر کشـورها به‌دنبال گذر از موج سوم و ورود به عصر دانش‌بنیان هسـتند. این امر به‌شـدت جای نگرانی و تامل دارد.

امروز اگر عقب بیفتیم، جبران عقب‌ماندگی در آینده دشوار خواهد بود. ما و تایوان همزمان وارد تولید فولاد شدیم و الان یک شـرکت تایوانی بازار ۶۰۰ میلیارد دلاری دارد و صنعت فـولاد ایران تنهـا ۱۰ میلیارد دلار بـازار دارد؛ این در حالی اسـت که یک شـرکت کوچک هوش مصنوعی با تنها ۱۲۰ کارمنـد ارزش بـازار ۳۰ میلیارد دلاری دارد و تنها ۶ سـال زمان صرف کرده تا به اینجا برسد.

◉ ویژگی موج سوم صنعتی را چه می‌دانید؟

این موج یـک نظام ثروت و ارزش‌افزایـی متفاوت از موج دوم دارد و بیشـتر برمبنـای اقتصـاد هوشـمند، کوانتـوم، مجـازی و انرژی‌هـای مبتنی بر هیدروژن بنا شـده اسـت. همچنین در این موج تلاش شـده تکنولـوژی و الکترونیک ترکیـب شـوند و در زمینـه بایوتکنولـوژی هـم توسـعه چشـمگیری نیاز اسـت تـا بتواند عناصـر دگرگون‌کننـده را فراهم آورد.

◉ کشـورهای منطقه جز عربستان سعودی در این حوزه گام مهمی برداشته‌اند؟

بله؛ به‌طور مشـخص اکنون ۳ سال اسـت که امارات متحده عربی سـازمانی بزرگ برای توسعه هوش مصنوعی ایجاد و برای آن وزیری انتخـاب کرده که وظیفه دارد با شـرکت‌های فراملیتی یا چندملیتی مذاکره و آنها را برای ورود به این کشـور توجیه کند. ضمن اینکه در حوزه اقتصاد کوانتوم هم اقدامات زیادی در این سال‌ها انجام داده‌اند.

بـا این همه عربسـتان جاه‌طلبانه‌ترین برنامـه را در پیش گرفته و همان‌طور که شـنیدید مبنای موج سـوم را اقتصاد زیستی گذاشته اسـت. حتما شـنیده‌اید کـه آنها قصـد دارند در میانـه کویر بزرگ کشورشان شهری نئونی با سرمایه‌گذاری ۵۰۰ میلیارد دلاری بسازند؛ شهری که یکسره هوشمند و تکنولوژی‌محور است و همزمان با اینکه شـهری سه‌بعدی به‌وجود می‌آید، بایوتکنولوژی در آن محوریت دارد. این در حالی اسـت که در کشـور ما هنوز هم به‌شـدت بر ادامه موج دوم و تولیـد انبـوه تاکید می‌شـود و حتی به‌نظر می‌رسـد برخی از سیاست‌گذاران ایرانی درکی از موج سوم صنعت ندارند.

◉ چرا ادعا می‌کنید که مسئولان ایرانی درکی صحیح از موج سوم صنعتی ندارند؟

به این دلیل واضح که وقتی به لایحه برنامه هفتم توسـعه مراجعه می‌کنیم، مشـاهده می‌کنیـم ادبیات حاکم بر این سـند میان‌مدت، همـان ادبیات موج دوم صنعتی اسـت و به‌طور کلـی پارادایم حاکم همان پارادایم سـابق اسـت، این در حالی اسـت که بنا بود تاکنون اقتصاد کشـور ما وارد عصر دیجیتال شده باشد که نشده و این نیز به سال‌های قبل برمی‌گردد.

متاسفانه درک جلوتر از زمان خود ازسوی سیاست‌گذاران جدی گرفته نشـده و حالا مشـاهده می‌کنیم که تبدیل به مانعی بزرگ شـده است. کشـوری که می‌خواهد یک مدل جدید اقتصادی را پیاده‌سازی کند، باید قبل از آن، ضروریات و پیش‌نیازهای آن را درک و فهم کند و با شـناخت درست وارد پیاده‌سـازی آن شـود. از آنجایی که هنوز این مسـائل در کشـور ما آن‌طور که باید و شـاید فهم نشده، نباید امید چندانی داشته باشیم که خیلی زود حرکت به سمت اقتصاد نو و موج جدید صنعتی آغاز شود.

گفتنی اسـت در کشـور ما بحث‌های فراوانی در این باره شـده که باید به سـمت اقتصاد دانش‌بنیـان حرکت کنیم، اما اقدامات صورت گرفته چنان نبوده که نشـان‌دهنده یک حرکت درسـت و اصولی به این سـمت باشـد. جالب اینکه در بحث‌های مربوط به اقتصاد دانش‌محور تاکید شـده نظام ثـروت در ایـن مدل صنعتـی چنان دگرگون می‌شـود که می‌تواند به‌سـرعت کشوری در حال توسعه را به توسعه‌یافته تبدیـل کنـد، اما در مقام عمـل هیچ‌گاه به این رویکـرد جامه عمل نپوشانده‌اند.

> اگر حساب جاری را ملاک محاسبه قرار دهیم، مجموع تولید در اقتصاد ایران حدود ۶۰۰ میلیارد دلار است

> در جهانی که امروز تمرکز خود را بر توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر گذاشته ما از رقبای خودمان هم عقب افتادیم

با همت معاونت طرح و توسعه در ناحیه پروژه‌های احیا انجام شد:

تکمیل آخرین تجهیز از پازل مسیر انتقال گندله به کوره زمزم ۳ فولاد خوزستان



میثـم شـهنیانی، معاون طـرح و توسـعه در مصاحبه بـا خبرنگار روابط‌عمومـی گفت: مجموعه گالری CV۰۸ پـروژه زمزم ۳ با وزنی بالـغ بر ۸۰ تن در تاریـخ ۲۱ مهرماه ۱۴۰۲ با موفقیت در محل خود نصب شـد. این گالری آخرین بخش از مسیر انتقال گندله از دی‌بین زمزم ۳ تا کوره زمزم ۳ می‌باشد.

وی افـزود: ایـن گالری یکـی از مهم‌ترین سـازه‌ها و از اصلی‌ترین گلوگاه‌هـای پروژه زمـزم ۳ بوده که برای نصب آن بـا مدیریت آقای مهندس ربـی مدیر پروژه‌های ناحیه احیا و همـت کلیه ارکان پروژه در یک عملیات حسـاس، سخت و طاقت‌فرسـا، دو جرثقیل ۲۵۰ تن و ۲۰۵ تن به صـورت هم زمان اقدام به باربرداری و نصب این گالری نموده‌اند.

شـهنیانی اظهار داشت: سازه مورد نظر با زاویه ۴۳ درجه نصب شده کـه نوک سـازه در ارتفـاع ۷۶ متری در محل کوره و محل نشـیمن تکیه‌گاه آن در ارتفاع ۶۷ متری بر روی تاور ۰۷ استقرار یافته است.

فقدان استاندارد در پایش منابع آبی کشور

نظارت قطره‌چکانی به درد آب نمی‌خورد

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

کمبود منابع آب در ایران به‌لحاظ قرارگیری در نواحی خشک و نیمه‌خشک جهان بر کسی پوشیده نیست. رخداد جریانات سیلابی و آنی از ویژگی‌های اساسی این نواحی محسوب می‌شود. این در حالی است که میزان متوسط بارش و تبخیر کشور به‌ترتیب یک‌سوم و ۳ برابر متوسط جهانی است. از نظر پراکنش مکانی، ۷۰ درصد بارش‌ها در ۲۵ درصد اراضی و ۳۰ درصد آن در ۷۵ درصد اراضی رخ می‌دهد. از نظر پراکنش زمانی نیز، ۷۵درصد بارش‌ها در فصول غیرزراعی و ۲۵درصد بارش‌ها در فصول زراعی انجام می‌شود. به‌گفته بسیاری از کارشناسان، نظام سیاست‌گذاری در مدیریت آب کشور از دانش اصولی پیروی نمی‌کند و همین امر روزبه‌روز موجب پررنگ‌تر شدن بحران آب در کشور می‌شود.

صمت در گزارش پیش‌رو به بررسی چالش‌های مدیریت منابع آب در کشور پرداخته است.



عکس: صمت

پایش منابع آبی به کمک ماهواره‌ها

تاثیر ماهواره‌ها بر بهبود کیفیت زندگی انسان بر هیچ‌کس پوشیده نیست و ماهواره‌های مختلف سنجشی، مخابراتی و... که در مدارات مختلف کره زمین هستند، در بسیاری از زمینه‌ها کاربرد دارند؛ از جمله این تاثیرات می‌توان به حوزه‌های پیش‌بینی آب‌وهوا، مشاهده منابع زمین، ارتباطات مبتنی بر ماهواره و عکس‌برداری‌های هوایی و... اشاره کرد. تسنیم در این‌باره نوشته است؛ به‌گفته علی صادقی نائینی، نماینده سازمان فضایی ایران در ستاد ملی مقابله با پدیده گردوغبار، سازمان فضایی ایران تصاویر ماهواره‌ای را که از منابع آب‌بند کجکی افغانستان تهیه شده بود، به رایگان در اختیار ستاد ملی قرار داده است تا نمایندگان ایران در کمیساری آب هیرمند با استناد به این تصاویر بتوانند با هیات افغانستان مذاکره کنند.

همچنین، تهیه نقشه‌های گردوغبار نیز به کمک این تصاویر تهیه شده است که براساس آن، کانون‌های گردوغبار داخلی و خارجی شناسایی و کنترل این کانون‌ها براساس این تصاویر ماهواره‌ای دنبال می‌شود. این موضوع باتوجه به اختلافات آبی میان ایران و افغانستان، کمک بزرگی برای نمایندگان کشور ما محسوب می‌شود و می‌توانند با دست پر در مذاکرات حقابه شرکت کنند.

پروژه‌های بی‌اثر در مدیریت بحران آب

حجت میان‌آبادی، کارشناس در حوزه دیپلماسی آب و استاد دانشکده کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس، در گفت‌وگو با صمت بااشاره به سازکار موجود در کشور برای حل بحران آب گفت: نظام سیاست‌گذاری آب در کشور از یک سازکار مشخص و مدون با اصول اولیه دانش سیاست‌گذاری پیروی نمی‌کند و دارای ضعف‌های جدی است. گفتنی است، این ضعف به ۶ دهه اخیر بر می‌گردد. امروز نبود آن سازکار مشخص علمی در شرایط فعلی برای بیشتر کارشناسان و حتی مردم مشهود شده است.

وی افزود: متاسفانه در بحث سیاست‌گذاری منابع آبی، مکانیسمی حول محور پایش و ارزیابی سازکارها وجود ندارد. برای مثال، هیچ گزارشی درباره عملکرد و نتایج پروژه‌ها، همچنین در حوزه اثربخشی طرح‌های کلان که بودجه بسیار بالایی هم برای آنها تخصیص داده شده ، به‌گونه‌ای که برای جامعه گویا باشد، منتشر نشده است و حتی خود مسئولان هم بی‌خبر از نتایج و دستاوردها هستند. در واقع، بودجه‌هایی که برای حل بحران آب در استان‌ها به‌ویژه سیستان و بلوچستان و خوزستان تخصیص داده می‌شود، فاقد گزارشی بر نظارت عملکرد هستند.

میان‌آبادی گفت: تاکنون بیش از ۱۱میلیارد دلار به نام پروژه‌های آب، خاک و کشاورزی اعتبار از صندوق ملی برداشت شده است. حال این سوال مطرح است که اثربخشی این بودجه چه معضلی را در این زمینه از کشور درمان کرده است؟ موضوع اصلی، میزان بودجه‌ای که هزینه شده نیست، بلکه اثربخشی آن مهم است که در برخی پروژه‌ها تنها شاهد وعده‌های عمل‌نشده مسئولان پیش از انجام پروژه‌ها هستیم.

■ نظارت بر اعتبارات

این کارشناس تاکید کرد: دستگاه‌های نظارتی باید میزان سودبخشی پروژه در تناسب با اعتبارات ریالی و ارزی هزینه‌شده را موردارزیابی قرار دهند.

به‌گفته وی، برای مثال، طرح آبرسانی ۴۶هزار هکتاری استان سیستان‌وبلوچستان (بخش سیستان) که با صرف هزینه‌ای بیش از ۸۵۰ میلیون دلار انجام شد، چه سودی داشته و چرا بعد از یک سال به‌طورکامل کنار گذاشته شده است و در نهایت، هنوز شهروندان منطقه با کمبود آب دست‌وپنجه نرم می‌کنند.

وی گفت: متاسفانه پروژه‌های بسیاری برای حل بحران آب در سیستان‌وبلوچستان تصویب و برخی اجرایی شده، اما امروز مشکل آب این منطقه حل نشده است. در مثالی دیگر، طرح ۵۵۰ هزار هکتاری کشاورزی خوزستان و ایلام با صرف هزینه‌های بالا اجرایی شد که این پروژه‌ها نیز در عمل تاثیری در توسعه کشاورزی منطقه نداشته‌اند.

میان‌آبادی بااشاره به ایرادات مکانیسم موجود گفت: به‌نظر می‌رسد در فرآیند ارزیابی و پایش طرح‌ها و پروژه‌های آبی، استاندارد قابل‌قبولی وجود ندارد. در واقع، مهم‌تر از نوع پروژه‌ها و هزینه‌های اجرای آن، مشکل اصلی در نبود سازکار ارزیابی و پاسخگویی است. به‌طوری‌که اگر برای حل مشکل آب، بودجه‌ای تخصیص می‌یابد، باید بعد از اجرای هر پروژه و در بازه‌های زمانی مشخص و میان‌دوره‌ای، فرآیند اجرا و تاثیر سودبخشی آن در نگاه کلان ملی موردارزیابی قرار بگیرد و متولیان در دستگاه‌های عمومی و نظارتی پاسخگو باشند.



■ وعده‌هایی شبیه رویا

میان‌آبادی بااشاره به بهره‌برداری از آب‌های ژرف گفت: درباره آب‌های ژرف باید گفت که گاهی برخی وعده‌هایی که مسئولان می‌دهند، بیشتر شبیه رویا است که احتمال وقوع آن کمابیش صفر است. پروژه بهره‌برداری از آب‌های ژرف نیز به‌طورتقریبی شبیه همان پروژه‌های قبلی است که آورده‌ای برای مردم ندارد و گرهی از بحران آب باز نمی‌کند.

■ استاندارد تدوین پروژه‌های آبی

وی بااشاره به مدل استاندارد چینش سازکار برای تدوین پروژه‌های آبی کشور گفت: باتوجه به تنوع اقلیمی کشور و به فراخور موجودی و امکاناتی که طبیعت در هر منطقه و اقلیم در اختیار بشر می‌گذارد، باید پروژه‌های متناسب با آن را طراحی کرد. در واقع، تجویز یک نسخه برای همه اقلیم‌ها در کشور امکان‌پذیر نیست. در اصل، هر نوع اقلیم در کشور شرایط ویژه‌ای دارد که به موجب آن تامین زیرساخت‌ها و آب هر منطقه نیز باید منحصربه‌فرد و مشخص باشد. بنابراین، پیش از تدوین پروژه باید سازکار و نگرش موجود را تغییر داد و با تکیه بر ویژگی‌های منطقه و آمایش سرزمین گام برداشت. در حقیقت، برای تحقق اهداف باید به‌جای تغییر پروژه و اجرای پروژه جدید، به اصلاح فرآیند پرداخت.

به‌نظر می‌رسد در فرآیند ارزیابی و پایش طرح‌ها و پروژه‌های آبی، استاندارد قابل‌قبولی وجود ندارد

تغییرات اقلیمی و کم‌آبی

محمدجواد طباطبایی، رئیس انجمن سیستم‌های سطوح آبگیر در گفت‌وگو با صمت و بااشاره به بارش‌های نیمه دوم سال کشور و ارتباط آن با پر شدن مخازن سدها گفت: میزان آب مصرفی از سدهای بزرگ طوری محاسبه می‌شوند که معمولا می‌توانند تغییرات آب‌وهوایی را در طی چند سال تنظیم کنند. به‌عبارت‌دیگر، مخازن سدها به‌نوعی تعبیه شده‌اند که بارش‌ها و رواناب‌ها را برای چند سال نگه می‌دارند تا طی چند سال بعدی، پاسخگوی نیاز آبی باشند، بنابراین بارش‌ها در عملکرد سدها تاثیرگذار نیستند. چه‌بسا آبی که مصرف می‌کنیم، حاصل بارندگی‌های چند سال اخیر است. بنابراین، گفتنی است، در ساخت سدها برآورد اولیه آب ورودی در نظر گرفته شده است و عملکرد جداگانه‌ای از بارش‌ها در تامین آب دارند.

وی افزود: اما آن فرآیندی که اکنون شاهدش هستیم و در تامین آب مخازن هم اثرگذار است، این است که متوسط بارندگی در درازمدت مقداری کاهش پیدا کرده، در واقع ۲۵۰ میلیمتری که کشور سالانه باید آب دریافت می‌کرد، چند سالی است که به ۲۲۰ میلیمتر رسیده است. به‌اعتقادمن، کاهش متوسط بارندگی‌ها ناشی از تغییرات اقلیمی است که برنامه‌ریزان باید آن را در نظر بگیرند و الگویی صحیح در مدیریت مصرف آب ارائه کنند.

طباطبایی گفت: علاوه بر کاهش متوسط بارندگی با افزایش سطح زیرکشت که به‌تناسب آن میزان مصرف آب در حوزه کشاورزی زیاد شده؛ مجموع این دو عامل شرایط را برای بحرانی‌تر کردن آب فراهم کرده است. همچنین، صنایع آب‌بر زیادی هم نقش جدی در مصرف آب دارند. باوجود افزایش مصارف آب شهری که کیفیت بالایی هم می‌طلبد و تغییر اساسی استانداردهای زندگی انسان‌ها، هزینه‌های آب بالا نرفته است و مایه حیات از ارزش واقعی خود برخوردار نیست. بنابراین، بیشتر از اینها باید مدیریت مصرف آب را در بخش‌های کشاورزی، شهری و صنعتی تعدیل کنیم.

■ رواناب‌هایی که دزدیده می‌شوند

وی بااشاره به کاهش رواناب‌های سطحی و باوجود بارندگی‌ها که ناشی از برداشت‌های غیرقانونی است، گفت: چند سالی می‌شود که میزان رواناب‌های سطحی از کاهش محسوسی برخوردار شده‌اند. در حقیقت، باوجود بارندگی‌های فراوانی که در برخی از سال‌ها رخ می‌دهد، رواناب‌ها کاهش پیدا کرده‌اند. احتمال می‌رود که برداشت غیرمجاز از آنها انجام می‌شود که علت آن، برداشت مستقیم و غیرقانونی از رودخانه‌هایی است که آب سدها را تامین می‌کنند. در حقیقت، رواناب‌ها وارد سد نمی‌شوند و به‌منظور مصرف، از رودخانه‌ها پمپاژ می‌شوند. ناگفته نماند که این پدیده هنوز به اثبات کامل نرسیده و در حال بررسی است.

این کارشناس ادامه داد: افزایش رسوبات هم، بحرانی دیگر است به این شکل که سالانه حجم زیادی از رسوبات وارد سدها می‌شود. علت آن هم به چرای بی‌رویه دام برمی‌گردد که پوشش گیاهی مراتع را از بین می‌برند. این فرآیند باعث می‌شود که هم حوضه آبخیز تخریب و هم حجم مخازن سدها با رسوبات اشغال شود.

به‌گفته وی، متهم اصلی، حضور دام زیاد در مراتع است. در حال حاضر ۱۰ الی ۱۵برابر ظرفیت مراتع و پوشش گیاهی آنها از بین رفته است که با بارندگی در این مناطق، رسوبات زیادی وارد آب سدها می‌شوند.

■ جمع‌آوری آب در سطح زمین

طباطبایی درباره اهمیت توسعه روش‌های غیرمتمرکز برای تامین آب کشور نظیر سطوح آبگیر گفت: در روش سطوح آبگیر معمولا کنترل رواناب از مبدأ مطرح است و با روش‌هایی متمرکز نظیر سدسازی در تضاد است. به‌عبارت‌دیگر، آب از همان ابتدا جمع‌آوری می‌شود، در حالی که روش‌های متمرکز نظیر سدسازی، اجازه جریان آب را تا پایین‌دست می‌دهند و با جمع شدن در مخزنی، آن را به مصرف می‌رسانند. گفتنی است، جاری شدن آب در مسیرهای طولانی، معایبی نیز دارد از جمله؛ تبخیر در طول جریان، افزایش رسوبات سطح و ... .



وی ادامه داد: اگر بخواهیم روزی از روش‌های دیگری جز سدسازی به‌تامین آب بپردازیم، توسعه سیستم‌های سطوح برای تامین آب روش قابل‌اتکاتری است. در این روش، آب در محل بارش و مبدأ بهره‌برداری می‌شود و می‌توانیم با استفاده از آن، آب بارندگی را مهار کنیم و به‌طورمستقیم به مصرف برسانیم. برای مثال، همان‌گونه که تفکیک زباله در مبدأ روش درستی برای استفاده مجدد است و عدم‌تفکیک آن، تبدیل به معضلی برای محیط‌زیست شده است، استفاده از آب باران در مبدأ هم از آلوده شدن آن در طول مسیر و هدررفت زیاد جلوگیری می‌کند.

وی در پاسخ به این پرسش که آیا برای بکارگیری این روش نیاز است که هر خانه مخزنی برای جمع‌آوری آب داشته باشد، گفت: برای راه‌اندازی این سیستم در کشور، تمام خانه‌ها نیازمند مخزن برای جمع‌آوری آب نیستند. معمولا چنین خانه‌هایی باید در استان‌های شمالی که بیشتر روزهای سال بارندگی است، ساخته شوند که برای مصرف آب شرب، روش‌های ساده‌تری را می‌طلبد. آب باران، پاک‌ترین آب در طبیعت است. در این نوع سیستم‌ها، آب ابتدای بارندگی مورداستفاده شرب قرار نمی‌گیرد و معمولا اجازه داده می‌شود که ۱۰ تا ۱۵دقیقه از بارندگی بگذرد و بعد شروع به جمع‌آوری آب می‌کنند. بهره‌برداری از سطوح آبگیر، ماهیت سازگارانه دارد که آسیبی برای تامین آب به طبیعت وارد نمی‌کند.

اگر بخواهیم روزی از روش‌های دیگری جز سدسازی به تامین آب بپردازیم، توسعه سیستم‌های سطوح برای تامین آب روش قابل‌اتکاتری است

سخن پایانی

در گذشته روش‌های آبیاری کشاورزی متکی به این روش بوده که به آبیاری سیلابی معروف است، البته در هر استانی به زبان محلی آن منطقه با نامی خاص شناخته می‌شود؛ اما بعدها بهره‌برداری از آب‌های زیرزمینی و سدها، جایگزین آن و این روش‌ها کنار گذاشته شد.

در حال حاضر که آب‌های زیرزمینی ما در معرض خطر است، این روش‌ها می‌تواند جایگزین استانداردی باشد. متاسفانه سیاست‌گذاری تامین آب در کشور متمرکز است و هنوز وارد روش‌های غیرمتمرکز نشده‌ایم و همچنان راهکارهای سنتی ادامه دارند.

یادداشت

ضعف کیفیت تفکیک زباله در ایران



سعید مرادی کیا، کارشناس مدیریت پسماندهای شهری در شهرداری تهران

باتوجه به آخرین آمار منتشرشده از سوی وزارت کشور، در حال حاضر بیش از ۷۰ درصد کل پسماندهای تولیدی کشور در زمین دفن می‌شوند که از این مقدار، تنها حدود ۷ درصد به‌صورت مهندسی و بهداشتی مدیریت و کنترل می‌شوند. در حالی که مقدار میانگین دفن پسماندها در سطح جهانی براساس گزارش بانک جهانی در حدود ۴۰ درصد است.

این بدان معنی است که علاوه بر هدررفت منابع (در قالب دفن در زمین)، کشور با مشکلات زیست‌محیطی و بهداشتی متعددی همچون تولید و انتشار گازهای گلخانه‌ای، تولید و رهاسازی شیرابه حاصل از مراکز دفن، پاندمی بیماری‌های پوستی، گوارشی و... به‌واسطه دفن پسماندها مواجه خواهد شد.

در این میان، کیسه‌های پلاستیکی حدود ۲۰ درصد از پسماندهای دفنی را در کلانشهرهایی چون تهران به خود اختصاص داده‌اند. باتوجه به تمامی موارد اشاره‌شده و گزارش‌های بین‌المللی می‌توان مدیریت پسماند را در حد متوسط رو به بالا در نظر گرفت؛ هرچند مدیریت پسماند کشور از دیدگاه کمی (مانند مقدار رفت و روب و مکانیزاسیون خدمات شهری) در مقایسه با سایر کشورهای در حال توسعه در وضعیت مطلوب‌تری قرار دارد، اما با این وجود و از لحاظ کیفی (تفکیک در مبدأ، آموزش‌های شهروندی و...) فاصله زیادی میان وضعیت فعلی ایران و متوسط‌های جهانی قرار دارد.

متاسفانه در حال حاضر بخش عمده‌ای از ظروف یک‌بارمصرف و انواع پلاستیک‌هایی که در بازارهای داخلی تحت‌عنوان گیاهی یا زیست‌تخریب به‌فروش می‌رسند، در عمل جزء پلاستیک‌های اکسازیست تخریب‌پذیر محسوب می‌شوند. این بدان معنی است که محصولات موردنظر همان مواد پلیمری نفتی معمول بوده که با مقداری از مواد افزودنی ترکیب شده و به‌علت عدم‌آگاهی شهروندان و عدم‌اطلاع‌رسانی مسئولان امر، تحت‌عنوان محصولات گیاهی با چندین برابر نرخ پلاستیک‌های معمولی به‌فروش می‌رسند.

پلاستیک‌هایی که در صورت رهاسازی در طبیعت و به‌دلیل دریافت اشعه خورشید به هزاران، میلیون‌ها و حتی میلیاردها ذره ریز تحت‌عنوان میکروپلاستیک‌ها تبدیل می‌شوند و ردپای آنها را می‌توان در ماهی‌های صیدشده، آب معدنی بسته‌بندی، کنسروهای گوشت، جفت جنین و حتی برف باریده‌شده در قطب شمال دنبال کرد.

باتوجه به سردرگمی موجود در میان مسئولان امر در این حوزه زیست‌محیطی، ارائه آمار دقیق درباره درصد و مقدار پلاستیک‌های گیاهی، اکسازیست تخریب‌پذیر و نفتی معمولی تولید در کشور در حال حاضر امکان‌پذیر نیست؛ اما با این وجود، می‌توان بر این نکته پافشاری کرد که براساس تجربیات کشورهای امریکای‌شمالی و همچنین اتحادیه اروپا، نتایجی دال بر مفید بودن کیسه‌های پلاستیکی و ظروف پلاستیکی اکسازیست تخریب‌پذیر مشاهده نشده است و حتی اتحادیه اروپا و شهرهایی همچون تورنتو کانادا استفاده از این نوع پلاستیک‌ها را محدود و حتی ممنوع کرده‌اند.

از دیدگاه فناوری، می‌توان مدیریت پسماند کشور را با فناوری‌های مورداستفاده در دهه‌های ۱۹۷۰ الی ۱۹۹۰ اروپا و امریکای‌شمالی مقایسه کرد. جمع‌آوری نیمه‌مکانیزه پسماندها، رفت و روب سنتی و دستی، دفن حداکثری پسماندها به‌صورت تلنبارشده و غیربهداشتی و بهره‌گیری از پایین‌ترین سطح فناوری در واحدهای پردازش و جداسازی پسماندها را می‌توان به‌عنوان نمونه‌ای از دلایل ادعای نامبرده در بالا برشمرد، اما با این وجود، ریشه اصلی عقب‌افتادگی مدیریت پسماند در کشور را نه در فناوری‌های جدید، بلکه باید ریشه آن را در کیفیت پایین نیروی انسانی و سیستم معیوب مدیریت پسماندها یافت. برای مثال، سیستم مدیریت مناسب و کارآمد پسماندها در شهرهایی چون اصفهان و مشهد باعث شده است تا این ۲ کلانشهر نسبت به وضعیت متوسط کشور در سطح فراتری قرار داشته باشند.

طولانی بودن عمر مدیریت، استفاده از نیروهای متخصص و جذب آنها، اعتماد به بخش خصوصی و شرکت‌های دانش‌بنیان و کمرنگ بودن نگاه صرف اقتصادی به مقوله پسماند را می‌توان از مهم‌ترین دلایل این روند رو به پیشرفت در این ۲ شهر بزرگ کشور برشمرد. در کل، می‌توان بر این حقیقت تاکید کرد که باوجود پایین بودن سطح کیفی و کمی فناوری‌های موجود در حوزه مدیریت پسماندها در کشور، می‌توان با بهبود کیفی و کمی نیروی انسانی و مدیریت این حوزه، علاوه بر مدیریت بهینه پسماندها، بر میزان بازیافت، اشتغالزایی و تامین مواد اولیه موردنیاز صنایع از پسماندها افزود و از فشارهای واردشده بر منابع‌طبیعی، از میزان انتشار آلودگی‌های مختلف آب، خاک و هوا در حوزه مدیریت پسماندها در کشور کاست. جمع‌آوری، دفع، بازیافت و مدیریت پسماند در ایران باتوجه به نوع و کیفیت پسماند با سایر کشورهای جهان تفاوت دارد و بکارگیری هرگونه روش و فناوری بدون بررسی و شناخت مواد و سازگاری عوامل محلی، کار ارزنده‌ای نیست. طبق پژوهش‌های اخیر، ترکیب تولید پسماند در ایران با سایر کشورهای اروپایی متفاوت است، چنانچه در ایران حدود ۷۰ درصد پسماندهای تولیدی، تر و ۳۰ درصد خشک، اما در اروپا ۳۰ درصد تر و ۷۰ درصد پسماندها، خشک است. در حال حاضر، مدیریت پسماند شهری در ایران، از مسائل اصلی شهرداری‌های سراسر کشور محسوب می‌شود و هزینه قابل‌توجهی را بر مدیریت شهری تحمیل می‌کند. در این مقاله خلاصه‌ای از مشکلات و چالش‌های بازیافت پسماندها ارائه شده است.

با اجرای «تغییر مسئولیت، اهداف، ساختار و وظایف بانک مرکزی»

نهاد پولی به رویای استقلال نزدیک می‌شود؟



عکس: ایسنا

چندی پیش، رئیس‌کل بانک مرکزی از اجرای الگوی جدید نظارتی این بانک در نظام بانکی خبر داد و تاکید کرد که با اجرای قانون بانک مرکزی، اختیارات این بانک برای ایجاد انضباط پولی و بانکی مطلوب افزایش یافته است و شرایط مناسب‌تری برای مهار تورم، کاهش مستمر نقدینگی و در نهایت ایجاد ثبات اقتصادی به‌وجود می‌آید. رئیس کل بانک مرکزی با برشمردن مشخصه‌های قانون جدید بانک مرکزی گفت: نخستین مسئله در این قانون، استقلال بانک مرکزی است. استقلال به‌معنای استقلال ابزاری بانک مرکزی است و نه استقلال در اهداف؛ بانک‌های مرکزی همواره استقلال در سیاست‌گذاری دارند. بانک مرکزی باید در سیاست‌گذاری پولی و ارزی دارای استقلال لازم باشد که بتواند سیاست‌گذاری کند و البته این نگاه در قانون بانک مرکزی حاکم است. بسیاری از کارشناسان معتقدند که اجرای قانون بانک مرکزی می‌تواند گامی موثر در راستای استقلال این نهاد پولی تلقی شود.

گروه بانک و بیمه
editor@smtnews.ir

جزئیات طرح استقلال بانک مرکزی

نمایندگان مجلس شورای اسلامی در ۲۶ اردیبهشت ۱۴۰۰، کلیات طرحی را تصویب کردند که با عنوان قانون بانک مرکزی شناخته می‌شود. نمایندگان ضمن موافقت با پیشنهاد بررسی جزئیات طرح مزبور به‌صورت دو شوری، موضوع را به کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی ارجاع دادند. پس از بررسی طرح «مسئولیت، اهداف، ساختار و وظایف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران» در کمیسیون اقتصادی مجلس، گزارش نهایی شور دوم برای بررسی به صحن علنی ارسال شد که از موضوعات مهم موردبحث در شور دوم، میزان استقلال قانونی داده‌شده به بانک مرکزی در شور اول طرح بود.

عده‌ای از متخصصان معتقد بودند که میزان استقلال قانونی اعطاشده به بانک مرکزی در شور اول بسیار فراتر از میزان استقلال مرسوم بانک‌های مرکزی در کشورهای مختلف و حتی برخی کشورهای توسعه‌یافته است. در مقابل، عده‌ای دیگر از صاحب‌نظران، این میزان را فاقد حداقل‌های لازم برای تامین استقلال بانک مرکزی و حتی از منظر استقلال بانک مرکزی دارای احکامی نامطلوب‌تر از قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۳۵۱ می‌دانستند. در نهایت، طرح «مسئولیت، اهداف، ساختار و وظایف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران» به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است و حالا رئیس کل بانک مرکزی از اجرای آن خبر می‌دهد؛ طرحی که در صورت اجرا، بانک مرکزی را به تحقق رویای استقلال نزدیک خواهد کرد.

از سوی دیگر، به‌نظر می‌رسد که تصویب لایحه قانون بانک مرکزی در مجمع تشخیص مصلحت نظام و رأی مثبت مجمع عمومی بانک برای افزایش اختیارات رئیس کل بانک مرکزی، دست سیاست‌گذار پولی را برای کنترل تحولات آتی پولی گشوده‌تر از همیشه خواهد کرد.

طرح جدید استقلال را به بانک‌مرکزی باز می‌گرداند



رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی گفت: بانک مرکزی براساس قانون فعلی تحت‌سیطره دولت قرار دارد و طرح قانون بانک مرکزی استقلال را به این بانک بازمی‌گرداند و مسیر حرکت را برای افزایش منافع ملی و سیاست‌های پولی و ارزی مشخص خواهد کرد.

به‌گزارش خانه‌ملت ،محمدرضا پورابراهیمی‌داورانی بااشاره به اهمیت بررسی طرح قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در مجلس گفت: یکی از مهم‌ترین محورها و امتیاز این طرح نسبت به قانون فعلی بانک مرکزی، تغییر جایگاه شورای پول و اعتبار در کشور است و جایگاه تخصصی آن را به یک جایگاه بسیار تخصصی ارتقا خواهد داد. وی با بیان اینکه ایجاد شفافیت اطلاعات و تصمیم‌گیری در حوزه بانک مرکزی یکی دیگر از ویژگی‌های بسیار مهم این طرح است، افزود: طرح قانون بانک مرکزی می‌تواند، رویکرد جدیدی را نسبت به نظارت در مجموعه فعالیت‌های نظام بانکی از طریق بانک مرکزی با تغییر مکانیسم ایجاد کند، نظارت فعلی بانک مرکزی فاقد سیستم بازدارنده در حوزه اجرای ضوابط و مقررات این بانک و وزارت امور اقتصادی و دارایی است. نماینده مردم کرمان و راور در مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: ویژگی مهم دیگر این طرح، شفافیت و تدوین نقش و ارتباط دولت با بانک مرکزی است، در شرایط کنونی بانک مرکزی تحت‌سیطره و تصمیم عملیات اجرایی دولت قرار دارد، در صورتی که بانک مرکزی در دنیا مستقل از دولت‌ها عمل می‌کند و سیاست‌های پولی و ارزی آنها براساس منافع ملی تصمیم‌گیری و مسیر حرکت‌شان مشخص می‌شود.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس تاکید کرد: بانک مرکزی براساس قانون فعلی تحت‌سیطره دولت است و این طرح جدید استقلال را به بانک مرکزی بازمی‌گرداند و مسیر حرکت را برای افزایش منافع ملی و سیاست‌های پولی و ارزی مشخص خواهد کرد.

افزایش اختیارات به‌نفع تمامیت اقتصاد کشور است



سیدکمال سیدعلی، اقتصاددان و معاون پیشین بانک مرکزی با تاکید بر اینکه هر میزان افزایش اختیارات بانک مرکزی به‌نفع تمامیت اقتصاد ایران خواهد بود، گفت: این بدان معنا نخواهد بود که استقلال بانک مرکزی به‌شکل صددرصدی حفظ شود، بلکه به این معناست که بانک مرکزی می‌تواند با شفافیت و اراده بیشتری، نظر کارشناسی خودش را اعمال کند و این نظر کارشناسی، هنگامی که اعمال می‌شود، چه در معاونت اقتصادی، چه در معاونت ارزی و چه در سایر بخش‌ها، پاسخگوی تمام مسائل پیش‌آمده در حوزه تخصصی‌شان خواهد بود.

به‌گزارش ایسنا، سیدعلی ضمن بیان این مطلب افزود: زمان‌هایی وجود داشته است که بانک مرکزی به‌صورت مداوم به مجلس، کابینه و نهادهای دیگر مراجعه می‌کرد که مجوزهای لازمه برای برخی امور الزامی را اتخاذ کند که این فرآیند میزان آسیب‌پذیری بانک مرکزی را افزایش می‌دهد. بنابراین، به هر میزانی که اختیارات بانک مرکزی افزایش پیدا کند، کشور از اقتصاد دستوری فاصله بیشتری خواهد گرفت.

به‌گفته این کارشناس اقتصادی، مسئله در تمام دنیا متعارف است که تمامی سیاست‌های پولی یک کشور را بانک مرکزی تدوین کند و در قبال نتایج این سیاست‌ها نیز پاسخگو باشد. بنابراین این یک موضوع روتین است که در قبال مسئولیت‌های مترتب بر این نهاد، باید اختیاراتش افزایش یابد. سایر اشکال مدیریت اقتصاد کلان در کشور نیز که شامل سیاست‌های مالی و برنامه‌ریزی‌های دیگر می‌شود، در وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه اعمال شود. به‌هرترتیب در برخی اوقات، سیاست‌های مالی بر سیاست‌های پولی سوار می‌شوند و کنش‌های متفاوتی را در اقتصاد به‌نمایش می‌گذارند.

وی در عین حال تاکید دارد که این استقلال باید معطوف به تمام اضلاع سیاست‌گذاری باشد و این نهادها باید از استقلال کافی برای اتخاذ تصمیمات کارشناسی‌شده برخوردار باشند و به‌میزان افزایش سطح اختیارات، باید پاسخگویی خود را در قبال نهادهای ناظر و افکار عمومی افزایش دهند. اینکه بخواهند کسری بودجه را از سوی بانک مرکزی یا شبکه بانکی تامین کنند یا برای تسویه‌حساب بدهی‌های دولت، به سیستم بانکی یا بانک مرکزی فشار بیاورند، نقطه عطفی است که باید یک تعادل نهادی حاکم باشد و به هر میزان که اختیارات نهادی بانک مرکزی افزایش پیدا کند، این مسائل نیز کمتر ظهور و بروز خواهند داشت.

معاون پیشین بانک مرکزی افزود: در چنین شرایطی به استناد اختیاراتی که بانک مرکزی از مجلس و مجمع تشخیص مصلحت دریافت کرده است، می‌تواند از شئون و حدود خود دفاع کند و در برابر فشارهای بیجا ایستادگی نشان دهد.

موافقان و مخالفان استقلال چه می‌گویند؟

در ادبیات اقتصادی، تحلیل‌های متفاوتی درباره ابعاد استقلال بانک مرکزی ارائه شده است. رشد نقدینگی به‌عنوان مهم‌ترین عامل تورم در بازه بلندمدت، همواره موردتوجه اقتصاددانان قرار گرفته و این موضوع منجر به بیان استدلال در زمینه استقلال‌بخشی به بانک مرکزی از دولت شده است. مطابق این دیدگاه، مهم‌ترین عاملی که می‌تواند منجر به رشد نقدینگی و تورم شود، وجود ناترازی‌هایی در اقتصاد است که تداوم حیات برخی سیاست‌های اقتصادی را در گرو خلق نقدینگی یا پایه پولی قرار می‌دهد و به رشد بالای متغیرهای پولی منتهی می‌شود. برخی معتقدند که اگر بانک‌های مرکزی از دولت مستقل باشند، احتمال سرایت ناترازی ایجادشده در بخش دولتی به بانک مرکزی و پولی شدن آن کاهش می‌یابد؛ البته لزوما از بین نمی‌رود. در واقع، در صورتی که درآمدها و مخارج دولت متعادل نباشد و منجر به ناترازی مزمن در بودجه شود، دولت‌ها برای جبران کسری بودجه ایجادشده به‌سمت منابع بانک مرکزی و پایه پولی حرکت می‌کنند.

همچنین، اگر شرکت‌ها و موسسات وابسته به دولت امکان دریافت تسهیلات مستمر و عدم‌بازپرداخت آن را داشته باشند، در مجموع عملیات یادشده منجر به افزایش حجم پایه پولی و رشد نقدینگی خواهد شد. اگر بانک مرکزی در ابعاد مختلف از استقلال کافی برخوردار باشد، می‌تواند به‌نحو موثرتری در مقابل ایجاد پایه پولی و تسهیلات بیش از حد مقاومت و از سرایت ناترازی بخش دولتی به متغیرهای پولی و تورم جلوگیری کند. البته برای جلوگیری از پولی شدن ناترازی علاوه بر استقلال بانک مرکزی از دولت، موارد دیگری نظیر استقلال بانک مرکزی از شبکه بانکی، کاهش ناترازی بودجه و قاعده‌مند کردن بدهی‌های دولت، وجود قوانین مناسب برای ورشکستگی بانک‌ها و دیگر شرکت‌ها نیز لازم است.

از سوی دیگر، موافقان استقلال بانک مرکزی می‌گویند که استقلال بانک مرکزی سودمندی فراوانی در ارتقای قوانین و شفافیت داشته و همچنین واجد مزایای جدی درباره ساختار تصمیم‌گیری بانک مرکزی، پاسخگویی و شفافیت، اصلاح تعارض منافع و تقویت قدرت نظارتی بانک مرکزی است که می‌تواند منجر به بهبود وضعیت فعلی قوانین پولی و بانکی در کشور شود.

▣ شاخص‌های اندازه‌گیری استقلال

به‌موازات شکل‌گیری پایه‌های نظری استقلال بانک مرکزی، برخی پژوهشگران علم اقتصاد تلاش کردند که میزان استقلال بانک‌های مرکزی کشورهای مختلف را اندازه‌گیری و اثر افزایش استقلال بانک مرکزی بر عملکرد اقتصادی کشورها را بررسی کنند. در ابتدای تحقیقات، اغلب استقلال بانک مرکزی را برمبنای احکام قانونی ذکرشده در قوانین بانک مرکزی کشورها اندازه‌گیری می‌کردند. اما به‌مرور مشخص شد در بسیاری از موارد، بانک‌های مرکزی باوجود داشتن استقلال قانونی، درعمل و به‌صورت غیررسمی فاقد استقلال از دولت‌های کشور خود هستند و نمی‌توانند وظایف خود را به‌دور از دخالت‌های دولت انجام دهند. بر این اساس، باید گفت که استقلال قانونی، شرط لازم و نه کافی برای استقلال بانک مرکزی به‌شمار می‌رود. در بحث اندازه‌گیری میزان استقلال بانک‌های مرکزی شاخص‌های متنوعی وجود دارد؛ اما در ادبیات استقلال بانک مرکزی، ۲ شاخص بسیار مهم وجود دارد که می‌توان به آنها استناد کرد؛ شاخص اول که توسط گریلی، ماسیاندارو و تابلینی معرفی شده، استقلال سیاسی و اقتصادی بانک‌های مرکزی را بررسی می‌کند. این شاخص برای هرکدام از این‌دو زیرشاخص، معیارهایی دارد که در نهایت میزان استقلال سیاسی و اقتصادی بانک‌های مرکزی را اندازه می‌گیرد. شاخص دوم توسط کارکرمن، وب و نیاپتی ارائه شده است که ۴ زیرشاخص مربوط به رئیس کل، تعیین سیاست، اهداف و محدودیت وام‌دهی به دولت را بررسی می‌کند.

سخن پایانی

استقلال بانک مرکزی امری ضروری است که با تحقق این مهم، بانک مرکزی می‌تواند نظم مطلوبی را در نظام پولی کشور ایجاد کند و کارآمدی سیستم اقتصادی کشور را افزایش دهد. استقلال بانک مرکزی به‌معنای جدایی سیاست‌های پولی از سیاست‌های مالی در نظام اقتصادی کشور است که بانک مرکزی را از حوزه تسلط مطلق دولت رها می‌کند و در نتیجه، دولت نمی‌تواند به میل خود و به هر میزانی که تشخیص می‌دهد به استقراض از بانک مرکزی و انتشار پول به‌منظور تامین کسری بودجه روی آورد. در چنین نظامی، بانک مرکزی مسئول حفظ ارزش داخلی پول ملی از طریق مقابله با تورم تلقی می‌شود، در حالی که انتظار می‌رود تعیین ارزش خارجی پول، یعنی نرخ برابری آن در مقابل ارزهای خارجی، به عوامل بازار واگذار شود. از سوی دیگر، باتوجه به اینکه عامل اصلی تورم، فشار تقاضا و نقدینگی است، این استقلال باعث خواهد شد که سیاست‌های پولی بانک مرکزی عمدتا در راستای ایجاد ثبات اقتصادی و ثبات قیمت‌ها و تصمیمات اخذشده، بیشتر برمبنای اقتصادی و نه سیاسی باشد.

نظارت فعلی بانک مرکزی فاقد ظرفیت بازدارنده در حوزه اجرای ضوابط و مقررات این بانک و وزارت امور اقتصادی و دارایی است

به استناد اختیاراتی که بانک مرکزی از مجلس و مجمع تشخیص مصلحت دریافت کرده است، می‌تواند از شئون و حدود خود دفاع کند

اگر بانک‌های مرکزی از دولت مستقل باشند، احتمال سرایت ناترازی ایجادشده در بخش دولتی به بانک مرکزی و پولی شدن آن کاهش می‌یابد

استقلال بانک مرکزی در ایران و جهان

ارزیابی استقلال بانک‌های مرکزی با شاخص کوکرمن انجام می‌گیرد که شاخصی پذیرفته‌شده است و براساس ۵ محور اصلی تعیین می‌شود که شامل: رئیس کل بانک مرکزی (مدت ریاست، نحوه تعیین و شرایط برکناری)، فرمول‌بندی سیاست‌های بانک (مرجع تصمیمات پولی، دستورات دولتی، نقش بانک مرکزی در تعیین بودجه دولت)، اهداف بانک مرکزی و در نهایت، محدودیت اعطای وام است.

مجلس برای ساماندهی به سیاست‌های پولی در تلاش برای ایجاد مرز استقلال بین بانک مرکزی و دولت است و شاخص استقلال ایران در مقایسه با دیگر کشورهای جهان پایین به‌حساب می‌آید.

استقلال بانک مرکزی به‌عنوان یکی از شاخص‌های ثبات سیاست‌های پولی موردقبول کارشناسان اقتصادی است و بحث رابطه معکوس بین میزان استقلال بانک مرکزی و ثبات سیاست‌های پولی با میزان تورم از جمله مباحث اثبات‌شده اقتصاد است و در بسیاری از کشورهای جهان، فارغ از مرزبندی‌های سیاسی تلاش شده است که این استقلال با کاهش وابستگی بانک‌های مرکزی به دولت‌ها حفظ شود.

بررسی وضعیت این شاخص‌ها توسط مرکز پژوهش‌های مجلس نشان می‌دهد که میزان استقلال بانک مرکزی در ایران طی دهه‌های ۷۰ و ۸۰ شمسی از رقم یک به حدود ۰.۳۱ رسیده است، در حالی که بررسی این شاخص در بین بیش از ۱۰۰ کشور جهان طی دهه ۷۰ شمسی نشان می‌دهد که متوسط میزان استقلال بانک‌های مرکزی در این کشورها معادل ۴۷ ۰. است؛ یعنی رقمی به‌مراتب بیش از کشور ایران.

اما محاسبات جدیدتر در خصوص کشورهای نفتی که از سوی پویا جبل عاملی، کارشناس مستقل انجام شده نشان می‌دهد که شاخص کوکیرمن برای ایران ۰.۲۵ و برای عربستان ۰.۱۸ است. این در حالی است که برای کشوری مانند ونزوئلا به‌دلیل تغییرات انجام‌شده در دهه ۱۹۹۰ این شاخص ۰.۸ است و حتی برای کویت و امارات‌متحده‌عربی به‌ترتیب ۰.۴۶ و ۰.۵۵ است. بنابراین، آنچنان که مشخص است، ایران حتی از کشورهایی که ساختار اقتصادی آنها کم و بیش مانند اوست نیز، در زمینه اصلاحات قانونی برای بانک مرکزی عقب‌تر است.

بررسی شاخص استقلال بانک‌های مرکزی در کشورهای مختلف جهان نشان می‌دهد که بیشترین میزان استقلال بانک‌های مرکزی مربوط به منطقه یورو است که البته باتوجه به سیاست‌های بحرانی چند سال اخیر، می‌توان پیش‌بینی کرد که میزان استقلال بانک‌های مرکزی در کشورهای اروپایی کاهش پیدا کرده باشد که این موضوع از اتخاذ سیاست‌های حمایتی از سوی دولت‌ها در اقتصاد این کشورها و تغییرات دستوری نرخ‌های بهره ناشی می‌شود.

اما در ایران طی سال‌های گذشته در عمل، بانک مرکزی به عملکردی مانند خزانه دولت را داشته و در اتخاذ سیاست‌های پولی، بیشتر تابع شرایط حاکم بر بودجه دولت بوده است تا پرداختن به اهداف اصلی بانک مرکزی که از آن جمله می‌توان به حفظ ارزش پول ملی اشاره کرد. همین مسئله نیز باعث شده است که در روند حاکم بر سیاست‌های پولی کشور، بیش از آنکه شاهد تلاش بانک مرکزی برای ایجاد تعادل در رشد نقدینگی و میزان رشد اقتصادی باشیم، شاهد تلاش بانک مرکزی برای تامین کسر بودجه دولت بوده‌ایم. در این زمینه، عبارتی مشهور به‌نقل از مرحوم نوربخش تنها رئیس کلی که دوره ریاستش بر بانک مرکزی به حدود ۱۵سال می‌رسد، نقل می‌شود که در جواب خبرنگاران معترض به نحوه تعیین نرخ ارز و تلاش بانک مرکزی برای جبران کسر بودجه دولت از محل افزایش نرخ ارز، صندلی خود را به خبرنگار تعارف کرد و گفت: شما که می‌توانید، بیایید و جور دیگری کشور را اداره کنید. این نوع نگرش که به هر شکل دولت‌ها باوجود تمام بی‌نظمی مالی باید از طریق استقراض از بانک مرکزی تامین شوند، روشی است که طی سال‌های گذشته در اقتصاد ایران باعث عدم‌استقلال بانک مرکزی و بی‌ثباتی در سیاست‌های پولی شده است و البته در این جریان دولت‌ها نیز تلاش کرده‌اند در راستای تضمین همراهی بانک مرکزی، در انتخاب رئیس کل، ملاحظات سیاسی را بیش از اقتصادی لحاظ کنند. برای خروج از چنین شرایطی، مرکز پژوهش‌های مجلس توصیه می‌کند که روش انتخاب رئیس کل بانک مرکزی تغییر کند؛ یعنی همان پیشنهادی که برای اجرایی شدن آن، مجلس انتخاب رئیس کل بانک مرکزی را از حیطه اختیارات رئیس‌جمهوری خارج کرده است. نکته جالب آنکه، بدنه کارشناسی سیستم بانکی نیز در این زمینه پیشنهاداتی مطرح می‌کنند که از آن جمله می‌توان به گزارش موسسه عالی بانکداری اشاره کرد که در آن تاکید می‌شود برای افزایش میزان استقلال بانک مرکزی از دولت، باید رئیس کل بانک مرکزی توسط هیاتی متشکل از روسای قوه مجریه، مقننه و هیات‌عامل بانک مرکزی انتخاب شود و در ادامه پیشنهادها اضافه می‌شود که باید مقام پولی قادر به تعیین و اجرای سیاست‌های پولی باشد، یعنی سیاست‌های پولی و مالی کشور تفکیک شود. به هر شکل آنچه، تجربه دیگر کشورهای جهان نشان داده است این است که زمانی بانک‌های مرکزی می‌تواند به‌صورتی مستقل از دولت به تنظیم سیاست‌های پولی مبادرت ورزد که در عمل میزان تورم بسیار مهار شده‌تر باشد. نگاهی به متوسط شاخص تورم در میان کشورهای جهان نشان می‌دهد که دقیقا بعد از شکل‌گیری فرآیندهای مربوط به ایجاد استقلال بانک مرکزی در کشورهای در حال توسعه، شاهد ایجاد روندی باثبات در نوسانات نرخ تورم هستیم، یعنی روندی که در اقتصاد ایران متاسفانه به‌دلیل عدم‌رعایت حدود بین سیاست‌های پولی و مالی، شاهد آن نیستیم.

تجارت پایدار با اوراسیا از مسیر گیلان

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

پسروی ۲ متری آب دریای خزر و اعلام استمرار کاهش تراز آب تا ۵۰ سال آینده، کشورهای حاشیه دریای خزر را به این فکر واداشته تا بنادری جدید در داخل آب احداث کنند، حال آنکه کارشناسان، بنادر انزلی (انزلی و کاسپین) را به‌دلیل احداث روی کانال‌های طبیعی، گذرگاهی مناسب برای تجارت در این منطقه و اوراسیا می‌دانند. مجتمع بندر انزلی، ۱۷ پست اسکله و ظرفیت تخلیه و بارگیری سالانه ۱۰ میلیون تن کالا را دارد، بندری که روی کانالی طبیعی احداث شده و طبق نظر کارشناسان با لایروبی مناسب، امکان تردد کشتی‌هایی با تناژ بالا در آن فراهم می‌شود. از سوی دیگر، بندر نوین کاسپین واقع در منطقه آزاد انزلی با ۴ پست اسکله فعال، یک پست اسکله رو-رو، ایجاد خط کشتیرانی حمل‌ونقل کانتینری منظم (لاینر) بین بنادر کاسپین و آکتائو به‌منظور توسعه صادرات و ترانزیت کانتینری مسیری مناسب و به‌صرفه برای تجار ایرانی و خارجی است. کشتی رو-رو وظیفه جابه‌جایی وسایل نقلیه زمینی چرخ‌دار مثل خودروها، ماشین‌های سنگین، تریلر و واگن‌ها را دارد که به داخل کشتی رانده می‌شوند.



بنادر گیلان برای حمل کالا به چه کشورهایی مناسب‌تر هستند؟

اگرچه برخی از کشورها برای دورزدن چین، روسیه، ایران و ترکیه و اتصال هند از طریق کشورهای عربی خاورمیانه و اسرائیل و اروپا سرمایه‌گذاری‌هایی در راه‌اندازی کریدورهای تجاری گوناگون مانند کریدور جدید هند-خاورمیانه اروپا داشتند، اما تحولات اخیر منطقه نشان می‌دهد کریدور ترانزیتی بین‌المللی شمال-جنوب مسیری امن برای ترانزیت کالاها خواهد بود که علاوه برکاهش هزینه‌ها و صرفه‌جویی در زمان منافع فراوانی را عاید کشورهای بهره‌مند از آن خواهد کرد.

مجتمع بندری انزلی سابقه‌ای ۳۰۰ ساله در عرصه حمل‌ونقل دریایی دارد و امروز با ۱۷ پست اسکله و امکان تخلیه و بارگیری ۱۰ میلیون تن کالا در سال، بزرگ‌ترین و مجهزترین مجتمع بندری ایرانی حاشیه دریای خزر به‌شمار می‌رود. این بندر با قرارگرفتن در گذر تجاری بین‌المللی شمال‌جنوب و تراسیکا و سایر کریدورهای بین‌المللی نقش برجسته‌ای در صنعت حمل‌ونقل دریایی با کشورهای حاشیه دریای خزر و اروپایی دارد.

همان‌طور که اشاره شد یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های این بندر که امروزه بسیار موردتوجه قرار گرفته، احداث آن روی کانال طبیعی است. این مزیت نشان می‌دهد بندر انزلی در صورت پسروی آب دریای خزر طی سال‌های آینده با انجام لایروبی به‌طور کامل خشک نخواهد شد و کشتی‌های تناژ ۵ تا ۷ هزارتن می‌توانند در اسکله‌های شماره ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ این مجتمع پهلوگیری کنند.

علاوه بر این موارد، مدیرکل بنادر و دریانوردی گیلان نیز اعلام کرد طی ماه‌های آینده شرکت کشتی‌سازی و عملیات تعمیرات کشتی در این مجتمع بندری تاسیس خواهد شد و به این ترتیب، صاحبان کشتی خدمات بیشتر و مناسب‌تری از بنادر گیلان دریافت خواهند کرد. این افزایش تجهیزات و تاسیسات بندری در گیلان طی سال‌های اخیر توجه هیات‌های تجاری خارجی و کشورهای همسایه بسیاری را برای سرمایه‌گذاری در این بنادر جلب کرده است. درباره بندر کاسپین نیز که با هدف توسعه روابط اقتصادی با کشورهای حاشیه خزر و راه‌اندازی کریدور شمال‌جنوب در منطقه آزاد انزلی احداث‌شده، این بندر مشخصات بنادر نسل سوم را دارد. ۵ پست اسکله مشتمل بر پایانه‌های تجاری، کانتینری، چندمنظوره، محوطه عمومی، اسکله‌رو-رو، پایانه غلات، سوخت و صنایع دریایی و ظرفیت تخلیه و بارگیری در فاز نهایی تا ۱۵ میلیون تن کالا را در ۳ نوبت‌کاری بخشی از ظرفیت‌های این بندر هستند.

مزیت بنادر گیلان



یک فعال اقتصادی در گفت‌وگو با ایرنا در پاسخ به این پرسش که بنادر گیلان برای حمل کالا به چه کشورهایی مناسب‌تر هستند، گفت: اگر جابه‌جایی کالا کشورهای اوراسیا به سمت کشورهای حاشیه خلیج‌فارس، عراق و سوریه باشد بدون تردید مجتمع بندری انزلی به‌دلیل آنکه مسیر انزلی به مرز باشماق و باشماق-سوریه کوتاه‌تر از مسیر بندر امیرآباد - تهران، تهران - باشماق است، مناسب‌ترین بندر خواهد بود. دانشمند با تاکید بر بهره‌گیری از حمل‌ونقل ترکیبی، تصریح کرد: علاوه بر زیرساخت‌های بندری باید در استان زیرساخت‌های جاده‌ای مناسب نیز ایجاد شود و این مولفه را نباید نادیده بگیریم. به‌عنوان مثال در مسیر انزلی-باشماق کالا بدون عبور از ترافیک تهران از دوراهی قزوین به سمت همدان، زنجان، بیجار و باشماق حرکت می‌کند، اما بندر امیرآباد در این مسیر قرار ندارد. اگر جابه‌جایی کالا از کشورهای اوراسیا به سمت کشورهای حاشیه خلیج‌فارس، عراق و سوریه باشد بدون تردید مجتمع بندری انزلی مناسب‌ترین بندر خواهد بود. به‌گفته وی بنادر انزلی برای ترانزیت کالا از کشورهای قرقیزستان، قزاقزستان، ترکمنستان، ازبکستان به کشورهای عربی مناسب‌تر از امیرآباد است و در مراودات تجاری با کشورهای عربی و ترکیه نیز انزلی مناسب‌ترین بندر است.

> گیلان می‌تواند نقشی محوری در گشایش وضعیت اقتصادی کشور ایفا کند

افزایش ظرفیت بنادر انزلی در آینده



یک کارشناس روابط بین‌الملل نیز به ظرفیت گیلان در زمینه حمل‌ونقل دریایی اشاره کرد و گفت: با تکمیل بنادر انزلی و کاسپین، ظرفیت بنادر انزلی به بیش از ۳۰ میلیون تن افزایش خواهد یافت. نکته جالب توجه اینکه بندر کاسپین به‌عنوان یک بندر نسل سوم در پسکرانه خود دو شهرک صنعتی دارد و شهرک صنعتی سوم را نیز به‌زودی احداث خواهد کرد.

مجید صیادنورد اظهار کرد: مجتمع بندری انزلی در فاصله ۱۰ تا ۵۰ کیلومتری با شهرک‌های صنعتی شهرستان‌های انزلی، رشت و صومعه‌سرا قرار دارد که بیانگر فاصله اندک مبادی ورود و خروج کالا (بنادر و نقاط مرزی) با مراکز تولیدی-صنعتی است که نقش مهمی در کاهش هزینه تولید و امکان رقابت در بازارهای بین‌المللی را خواهد داشت.

مهم‌ترین مزیت‌های گیلان برای تجارت با اوراسیا

این کارشناس روابط بین‌الملل به سابقه چندصد ساله گیلان در ارتباط با کشورهای حاشیه دریای خزر به‌ویژه روسیه، جمهوری آذربایجان و قزاقستان اشاره کرد و گفت: آشنایی با فرهنگ تجاری و سازکارهای اداری کشورهای مزبور موجب اعتماد متقابل، سرعت بخشیدن به دریافت و ارائه خدمات و همچنین امکان گسترش امر تجارت (صادرات و واردات) خواهد بود.

صیادنورد ادامه داد: از اثرات مثبت این ارتباط، نقش محوری گیلانی‌ها در تاسیس و راه‌اندازی مرکزی ایرانیان در آستراخان، دروازه ورود به بازار روسیه و درصد قابل‌توجه (حدود ۸۰ درصدی) گمرکات این استان در سهم کالاهای مراوده شده با اوراسیاست.

وی تصریح کرد: از سوی دیگر، به‌دلیل عملکرد مناسب ۱۵۰ ساله گذشته، گیلانی‌ها مسیر خوبی را در جهت تجاری‌سازی محصولات کشاورزی و تولیدات صنعتی خود طی کرده‌اند، به این معنا که علاوه بر شهرک‌های صنعتی استان، گیلانی‌ها در زمینه ایجاد کارخانجات فرآوری محصولات کشاورزی و شیلاتی گام‌های خوبی برداشته‌اند.

صیادنورد اضافه کرد: با اتصال بندر کاسپین به خط ریل سراسری که چندی دیگر محقق خواهد شد و وصل شدن بندر انزلی و آستارا به این خطوط، دریاهای شمالی و جنوبی ایران به یکدیگر متصل شده و زمینه فعال‌سازی کریدورهای بین‌المللی و ایجاد روابط تجاری میان کشورهای دو سوی دریای ایران را فراهم می‌کند.

وی خاطرنشان کرد: در نهایت اینکه، استان گیلان دارای منطقه آزاد انزلی است. در تحلیل‌های بین‌المللی استان دارای منطقه آزاد، مزیت رقابتی مضاعفی نسبت به سایر نقاط داراست. با توجه به فعالیت ۲۰ ساله منطقه آزاد انزلی در معادلات ملی و بین‌المللی، این منطقه به یکی از برندهای ارتباطی ایران با کشورهای حوزه دریای کاسپین و اوراسیا تبدیل شده است.

ضرورت تسهیل صادرات از گیلان به اوراسیا



مدیرکل سازمان صنعت، معدن و تجارت استان گیلان این استان را از جمله قطب‌های تولید مواد غذایی در کشور دانست و افزود: این تولیدات که با کیفیت بالا و دانش روز در حال انجام است، قدرت رقابت‌پذیری و بازاریابی در تمامی بازارهای جهانی را دارد، هزینه ارسال این محصولات با توجه به زیرساخت‌هایی که در بخش‌های، جاده‌ای، ریلی و دریایی در حال شکل‌گیری بوده نیز بسیار کاهش یافته است.

تیمور پورحیدری با بیان اینکه وجود منطقه آزاد تجاری انزلی در گیلان، انگیزه لازم را در بین تجار و بازرگانان برای افزایش مراودات تجاری با کشورهای حاشیه خزر و اوراسیا ایجاد کرده، گفت: مهم‌ترین نکته در این زمینه علاقه‌مندی تولیدکنندگان استانی به صادرات محصولاتشان به کشورهای اوراسیاست.

با توجه به مشکلات گمرکی و محدودیت‌هایی که در شمال کشور وجود دارد، این موضوعات و چالش‌ها با هماهنگی دستگاه‌ها و وزارتخانه‌های مرتبط دست‌اندرکار حوزه تجارت در کمیته توسعه صادرات غیرنفتی مطرح شده و ما به‌دنبال رفع این مشکلات هستیم.

وی تصریح کرد: اتاق بازرگانی گیلان که با محوریت اصلی صادرات در استان فعالیت دارد، اتاق فکری برای این منظور تشکیل داد تا چالش‌های مسیر را شناسایی کند و موضوعات مختلف قابل حل را در استان و چالش‌های موجود در سطح ملی را به سازمان توسعه تجارت انتقال دهد. در این ارتباط، جلسات موثری نیز با رایزنان اقتصادی چند کشور از جمله اوراسیا برگزار شد و به‌زودی تبادل اطلاعات در حوزه تجارت شکل می‌گیرد.

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت گیلان اضافه کرد: با توجه به ظرفیت تجارت در گیلان، بازارهایی که پیش از این در حوزه اوراسیا از دست رفته‌اند، دوباره احیاء خواهند شد و تجار ما با هدف‌گذاری منطقی می‌توانند محصولات و تولیدات خود را با هزینه کم، بسته‌بندی مناسب و قابل رقابت در بازارهای جهانی عرضه کنند.

وی با اشاره به اعزام هیات‌های تجاری دو طرف به کشورهای هدف، گفت: در این بخش به لحاظ سلیقه و ذائقه مردم کشورهای حوزه اوراسیا و محصولات کشاورزی به‌ویژه در گیلان می‌توانیم سازکاری فراهم کنیم که میزان و شاخص‌های صادراتی ما در منطقه افزایش یابد.

پورحیدری در پایان اظهار کرد: مشکلات تجار در حوزه‌های گمرکی، ترانزیتی و حذف تعهدات ارزی نیز با سازمان تجارت ایران مطرح شد و در آینده‌ای نزدیک مسیر برای صادرات کالاهای گیلانی به حوزه اوراسیا هموارتر خواهد شد.

> با تکمیل بنادر انزلی ظرفیت آنها به بیش از ۳۰ میلیون تن افزایش می‌یابد

سخن پایانی

برخی کارشناسان مهم‌ترین مشکل پیش‌رو در گسترش تجارت با اوراسیا را نبود راهبرد جامع تجاری، ترانزیتی، لجستیکی و تولیدی-صادراتی در گیلان عنوان می‌کنند. به اعتقاد آنها اگر استانداری، سازمان منطقه آزاد انزلی و نمایندگان مجلس به فهم واحدی درباره سازکارها و راهکارهای پیش‌رو درباره ظرفیت‌ها و فرصت‌های ملی استان در معادلات بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران برسند، سهم بیشتری از منافع ملی کشورمان در مناسبات منطقه‌ای تامین خواهد شد.

واقعیت این است که استان گیلان ظرفیت‌ها و مزایای بسیاری برای گسترش تجارت با کشورهای حاشیه دریای خزر دارد که در این گزارش به بخشی از این مزیت‌ها پرداخته شد.

طی ۲ سال اخیر هیات تجاری بسیاری از کشورهای گوناگون به این استان سفر کردند و سرمایه‌گذارانی از کشورهای مختلف از جمله چین تمایل زیادی به سرمایه‌گذاری در منطقه آزاد انزلی دارند، تمایل روسیه برای سرمایه‌گذاری در خط آهن رشت-آستارا و تکمیل و بهره‌برداری از آن نشان می‌دهد گیلان می‌تواند نقشی محوری و اساسی در گشایش وضعیت اقتصادی کشور ایفا کند.

ناگفته نماند یکی از دلایلی که استان گیلان را در تجارت خارجی مطرح کرده مزیت‌های جغرافیایی، قرابت فرهنگی این استان است که به لحاظ اقلیمی با کشورهای حوزه اوراسیا دارد.

روی خط خبر

روان‌سازی امور، راهکاری آسان برای کاهش هزینه‌ها



استاندار گیلان در جلسه کارگروه توسعه صادرات غیرنفتی و شورای گفت‌وگو دولت و بخش خصوصی گیلان، با بیان اینکه باید روی شورای گفت‌وگو به‌طور جداگانه و تخصصی کار شود، اظهار کرد: در این شورا اصل بر هموار کردن مسیر و تسهیل‌گری و رفع موانع است، باید با کمک به فعالان اقتصادی، کشاورزی و صنعتی روحیه امید برای سرمایه‌گذاری را در آنها تقویت کنیم.

به گزارش خبرگزاری موج گیلان، اسدالله عباسی با بیان اینکه سرعت گرفتن همترازی کالاها و محصولات، سرمایه‌گذاران را دلگرم به سرمایه‌گذاری می‌کند، افزود: باید با بهره‌گیری از امکانات موجود، روان‌سازی امور را انجام داد و راحت‌ترین و ارزان‌ترین راه را برای کاهش هزینه‌ها یافت.

استاندار گیلان تصریح کرد: این موارد باید در جلسات این‌چنینی مطرح و با استفاده از ظرفیت اتاق بازرگانی، اتحادیه‌ها و اتاق تعاون، راهکار لازم را برای رونق کسب‌وکار و تجارت پیدا کرد.

وی خواستار افزایش ارزش ارزی کالاهای صادراتی از طریق کنار هم قراردادن کمیت و کیفیت محصولات شد و افزود: این ظرفیت بالقوه در گیلان وجود دارد و براساس آمایش سرزمین که توسط سازمان برنامه‌وبودجه انجام شد، میزان درآمد حاصل از لحاظ رشد اقتصادی و ارزآوری مشخص شود.

عباسی اظهار کرد: حفظ وضع موجود، اگرچه امتیاز تلقی می‌شود، اما مانند آن است که به روزمرگی دچار شده باشیم.

وی ادامه داد: اگر می‌خواهیم استفاده درستی از ظرفیت‌ها داشته باشیم باید از همه امکانات موجود برای دستیابی به این مهم استفاده کنیم.

استاندار گیلان خواستار کاهش بروکراسی (کاغذبازی) اداری شد و افزود: بخشی از مسائل و مشکلات صادراتی استان که موجب می‌شود کالاهای ما از سایر استان‌ها صادر شود به سختگیری‌ها و بروکراسی‌های اداری برخی از ادارات اجرایی استان بازمی‌گردد، همه دستگاه‌ها باید در این بخش فعال شوند و معاونت‌های عمرانی و اقتصادی با کمک سایر دستگاه‌های موانع را برطرف کنند.

وی با بیان اینکه وظیفه ما پیگیری مشکلات و موانع است، گفت: اگر درخصوص مسائل ارزی مشکلاتی وجود دارد و فعالان اقتصادی خواستار تشکیل واحد ارزی در استان هستند نخست باید میزان مبادلات ارزی در مقایسه با استان‌های همجوار مشخص شود، ضمن آنکه برای تبدیل نمایندگی وزارت خارجه به اداره کل نیز باید ظرفیت‌ها در این بخش سنجیده شود.

وی اضافه کرد: استان گیلان سه بندر دارد که باید ظرفیت‌های قابل‌استفاده آن استخراج شود که در سال‌های آینده این ظرفیت‌ها را تا چه میزان می‌توان افزایش داد و چه راهکاری برای افزایش آن پیش‌بینی می‌شود برای این سوالات به پاسخ درست دست یافت.

عباسی ادامه داد: به‌زودی خط آهن رشت-کاسپین راه‌اندازی و سوت قطار در این بندر طنین‌انداز می‌شود اما باید دید تا چه اندازه در خط ریلی شمال-جنوب توانسته‌ایم کشتی‌های رو-رو، کانتینری و یخچال‌دار را برای صادرات محصولات کشاورزی آماده کنیم.

وی اظهار کرد: برای توسعه بندر باید اطلاعات بروزرسانی شود تا براساس واقعیات دسته‌بندی‌شده تصمیم‌گیری کنیم.

در این جلسه هر یک از اعضا ضمن ارائه گزارش از روند اقدامات و فعالیت‌ها، نقطه‌نظرات خود را بیان کردند.



سه‌شنبه
۱۶ آبان ۱۴۰۲- ۲۲ ربیع‌الثانی۱۴۴۵ - ۷ نوامبر ۲۰۲۳- شماره ۲۴۴۲-پیاپی۳۷۶۰

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۰۳۵۱۰۰۹۴۲
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: صمیم

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز



بدون شرح

طرح: حسین علیزاده



عکس: سامان شرف‌الدین

بانک‌ها وام ساخت نمی‌دهند

بانک‌ها در راستای عمل به قانون جهش تولید مسکن به عنوان یک متولی مهم محسوب می‌شوند اما متاسفانه در زمینه اعطای وام مسکن در قالب قانون جهش تولید مسکن موفق عمل نکردند. البته مجلس در این قانون بانک‌ها را موظف کرده بود که سالانه ۲۰ درصد از اعتبارات خود را صرف اعطای وام مسکن کنند در حالی که براساس آمار منتشرشده از سوی بانک‌ها به نظر می‌رسد آنها عملکرد خیلی ضعیفی در این زمینه داشتند.

مردم گلایه‌های بسیاری از وضعیت عدم وام‌دهی مسکن داشته و از گرانی و عدم تناسب تسهیلات با قیمت مسکن ناراضی هستند. این در حالی است که در تهران متوسط قیمت آپارتمان بیش‌از ۸۰ میلیون تومان است و اگر زوجی توان پرداخت ماهی ۲۰ میلیون تومان قسط را داشته باشد تازه می‌تواند تنها یک میلیارد تومان وام بگیرد که یک‌سوم قیمت آپارتمان در مناطق پایین شهر است.

در کشورهای پیشرفته اقتصادی بیش از ۷۰ درصد مبلغ مسکن را وام، آن هم به صورت بلند مدت با نرخ بهره کم در اختیار مردم قرار می‌دهند که مردم دغدغه تامین مسکن نداشته باشند اما با توجه به شرایط موجود و آمار بانک مرکزی در ایران وام به‌جای اینکه در اختیار نیازمندان قرار گیرد به صورت ناجوانمردانه بین دلالان و سوداگران توزیع می‌شود.

بیش‌از دو سال از عمر دولت سیزدهم می‌گذرد اما هنوز اجرایی شدن وعده ساخت ۴ میلیون واحد مسکونی در هاله‌ای از ابهام به سر می‌برد. برخی از کارشناسان مربوط به حوزه مسکن و شهرسازی نیز ادعا می‌کنند که هدف‌گذاری ساخت سالانه یک میلیون مسکن نه تنها شدنی نیست بلکه برای ساخت آن حداقل‌های تولید نیز مهیا نیست؛ آنها معتقدند دولت به جای اینکه دنبال مقصر وضع موجود باشد باید وظایف خود را در ساخت واحدهای مسکونی به درستی انجام دهد.

به گزارش مهر، با توجه به بی‌اعتنایی شبکه بانکی نسبت به قانون و عدم پیروی از آن و همچنین با عنایت به اینکه بخشی از وظیفه تامین مالی مهم‌ترین وعده دولت که ساخت سالیانه یک میلیون مسکن است بر دوش بانک‌ها است، نمی‌توان تا زمانی که بانک‌ها نسبت به این مهم بی‌توجه هستند، انتظار داشت که این وعده عملی شود.

بانک‌ها باید پای کار بیایند

البته ناگفته نماند که دولت سیزدهم در راستای اجرای ساخت ۴ میلیون طرح نهضت ملی مسکن نیاز به همکاری ارگان و نهادهای دیگر دارد که بانک‌ها در خصوص وام‌دهی به مردم برای کمک هزینه ساخت‌وساز نقش مهمی در اجرای قانون جهش تولید مسکن دارند.

مطابق ماده ۴ قانون جهش تولید مسکن ابلاغ شده در تاریخ ۳۰ شهریور ۱۴۰۰، بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی مکلف شده بودند که حداقل ۲۰درصد از تسهیلات پرداختی نظام بانکی در هر سال را با نرخ سود مصوب شورای پول و اعتبار به بخش مسکن اختصاص دهند.

آمارها نشان می‌دهند که از زمان ابلاغ این قانون تا فروردین ۱۴۰۲، از میان ۲۷ بانک و موسسه مالی، تنها دو بانک به ماده ۴ قانون جهش تولید مسکن تمکین کرده‌اند و مقدار تسهیلات پرداخت‌شده از سوی آنها در بخش مسکن تطابق ۱۰۰ درصدی با میزان قانونی داشته است.

از میان ۲۵ بانک و موسسه اعتباری دیگر نیز، تنها عملکرد بانک مسکن در اعطای تسهیلات به بخش مسکن با آنچه قانون تکلیف کرده بود تطابق بالای ۵۰ درصد دارد (تقریبا ۸۰ درصد) و درصد تطابق عملکرد ۲۴ بانک و موسسه دیگر در زمینه پرداخت وام در حوزه مسکن به ۵۰ درصد هم نمی‌رسد!

کم‌کاری بانک‌ها در پرداخت تسهیلات نهضت ملی مسکن موجب شد که بخشی از منابع این طرح در قالب تسهیلات باید تامین شود و عدم‌التزام بانک‌ها سبب شده تا شاهد وقفه در اجرای این ابر پروژه دولت سیزدهم در کشور باشیم و البته این مدارا کردن دولت با بانک‌های موجب ضرر به حوزه ساخت و ساز کشور شده است زیرا که سرعت ساخت و ساز در کشور کند پیش‌رود. البته عدم جریمه شدن بانک‌ها نشان می‌دهد که دولت جدیتی به سرعت دادن به ساخت و ساز و اجرای طرح نهضت ملی مسکن ندارد و تا زمانی که این جریمه و قانون اجرا نشود بانک‌ها تمایلی به وام‌دهی نخواهند داشت و به تکالیفشان قطعا عمل نخواهند کرد.

بهانه‌تراشی بانک‌ها در راستای وام مسکن



حسن همتی، عضو کمیسیون برنامه بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی درباره دلیل عدم تمکین بانک‌ها از قانون جهش تولید مسکن مجلس و عدم اعطای تسهیلات مسکن گفت: امروزه بانک‌ها تسهیلات مسکن را اعطا نمی‌کنند و گاها این وام‌ها را به افرادی که سفارش شده‌اند پرداخت می‌کنند و به مردم وامی پرداخت نمی‌کنند. شرایط به حدی حاد شده که حتی وام ازدواج را هم پرداخت نمی‌کنند.

این نماینده مجلس یازدهم ادامه داد: بانک‌ها در حال حاضر وام اشتغال، ازدواج، تسهیلات مسکن و تسهیلات فرزندآوری را پرداخت نمی‌کنند. در این شرایط سوال من از رئیس کل بانک مرکزی این است که بانک‌ها به چه کسانی و تحت چه شرایطی وام اعطا می‌کنند. بانک‌ها همیشه این بهانه را می‌آورند که اعتبار لازم برای پرداخت تسهیلات مسکن را در اختیار ندارند، در این شرایط که آنها اعتباری ندارند اصلا چرا باید در ساختار وجود داشته باشند.

در این شرایط از تمام بانک‌ها گله‌مند هستیم که چرا مشکلات مالی مردم در حیطه مسکن را حل نمی‌کنند؟ مردم از جهات مختلف از جمله اقتصادی و مالی تحت فشار شدیدی هستند.

وی در ادامه افزود: مجلس قانون جهش تولید مسکن را مصوب و برای حل بحران مسکن اعلام کرد که فقط می‌توان از دو طریق از جمله آزادسازی و زمین و اعطای وام این مشکل را حل کرد. وقتی بانک‌ها که یک سمت ماجرا هستند اقدام به پرداخت تسهیلات ساخت و خرید مسکن نمی‌کنند، نباید انتظار داشته باشیم که این قانون مجلس اجرایی شود. امروز جوانانی که می‌خواهند ازدواج کنند حداقل باید یک میلیارد سرمایه داشته باشند که بتوانند یک زمین بخرند تا در آن شروع به خانه‌سازی کنند. جوانان در این شرایط هیچ گونه منابع مالی در اختیار ندارند چطور باید آنها را ترغیب به ازدواج و تشکیل خانواده کنیم.

همتی در ادامه افزود: ما باید برای رونق نهضت تولید مسکن تسهیلات ارزان قیمت در اختیار مردم و جوانان قرار بدهیم. در صورتی که این تسهیلات در اختیار آنها قرار داده نشود عملا اتفاقی در زمینه حل مشکلات اقتصادی کسانی که خانه ندارند و جوانانی که می‌خواهند ازدواج کنند، نمی‌افتد، در نهایت هم این قانون مجلس هم روی زمین خواهد ماند.

وی در ادامه توضیح داد: اگر آماری که درباره بانک‌ها در زمینه اعطای تسهیلات به جوانان منتشر شده درست باشد، نشان‌دهنده این است که بانک‌ها علاقه به تخصیص منابع خود به حوزه مسکن ندارند در حالی که بر اساس قانون مجلس مصوب شده که هر سال ۲۰ درصد از اعتبارات خود را صرف اعطای تسهیلات مسکن کنند.بانک‌ها برای مردم اعتبار پول و وام ندارند که به آنها وام کافی برای خرید یا ساخت مسکن تخصیص بدهند ولی برای کارکنان و افراد صاحب نفوذ اعتبار دارند و دچار ناترازی مالی نیستند.

وزیر ناراضی از وضعیت وام‌دهی بانک‌ها



سید احسان خاندوزی اخیرا در یک گفت‌وگوی تلویزیونی در مورد وضعیت نامناسب پرداخت وام‌های خرد، گفت: یکی از بزرگ‌ترین نارضایتی‌ها همین است که با اعمال سقف رشد ترازنامه، بسیاری از مردم در اخذ وام معطل مانده‌اند. تاکید ما این است که حداقل در مورد وام‌های خرد مردم که نیازهای ضروری و فوری است و اعدادی در حد ۵۰ تا ۱۰۰ میلیون تومان را شامل می‌شود که گاه همین رقم می‌تواند گره زندگی را بگشاید، بانک مرکزی کمک کند.

وی گفت: امیدواریم بانک مرکزی رسما ابلاغ کند که در سقف وام‌های خرد تسهیلات مردمی، بانک‌ها با فوریت بیشتری این نیاز را برآورده کنند.

تذکر بذرپاش به بانک‌ها برای وام



مهرداد بذرپاش، وزیر راه و شهرسازی ۳ آبان در حاشیه جلسه هیات دولت، گفت: در بحث بانک‌ها طی ۵ ماه به اندازه دو سال قبل از آن تسهیلات پرداخت شده و رشد داشتیم، ولی تکلیف بیش از این است، عملکرد بانک‌ها رضایت‌بخش نیست. از رئیس کل بانک مرکزی و وزیر اقتصاد خواستم و تلاش‌های زیادی شد. بعد از جلسه شورای عالی مسکن ۴ جلسه برگزار شد و ۲ روز گذشته عملکرد تک تک بانک‌ها، ارزیابی شد.

بذرپاش با بیان اینکه عملکرد بانک‌های خصوصی در نهضت ملی مسکن تقریبا صفر بوده است، گفت: بانک‌های خصوصی وظیفه ملی برعهده دارند. سپرده مردم که در اختیارشان است را باید برای پروژه‌های ملی بیاورند.

بانک‌ها تمایلی به اعطای تسهیلات مسکن ندارند

کند بودن روند پرداخت تسهیلات بانکی یکی از موانع جدی بر سر راه نهضت ملی مسکن است، البته تمایل بانک‌ها بیشتر به این سمت است که تسهیلات خود را برای خرید، تجارت یا مشارکت که دوره بازپرداخت آن بلندمدت نیست پرداخت کنند و خیلی به طرح‌های بلندمدت مانند مسکن تمایلی ندارند. طبق بررسی‌ها این در حالی است که قانون جهش تولید مسکن، بانک‌ها را مکلف کرده که حداقل ۲۰ درصد از کل تسهیلات خود را به نهضت ملی مسکن اختصاص بدهند، اما به بهانه‌های مختلف از جمله نداشتن اعتبار امروز این رقم حتی ۵ درصد هم نیست. البته در راستای قانون جهش تولید بانک‌ها مکلف به پرداخت وام شده‌اند و اگر خلاف این قانون و وظیفه عمل کنند باید جریمه شوند ولی همان‌طور که گفته شد دو سال است که دولت هیچ بانکی را در این خصوص جریمه نکرده است و عملا بانک‌ها نیز سعی می‌کنند که پول را در نزد خود نگه دارند به جای آنکه آن را برای توسعه کشور به کار برند. برای تولید مسکن و بازسازی بافت‌های فرسوده دولت دچار مشکل منابع است، برای اینکه بانک‌ها خود را ملزم به اجرای این قانون بدانند، نیازمند همکاری وزیر راه و شهرسازی، رئیس کل بانک مرکزی و دولت است.

آمار

ایران چند گیمر حرفه‌ای دارد؟



بازی‌های رایانه‌ای در قرن جدید به شدت توجه علاقه‌مندان را به خود جلب کرده به گونه‌ای که اخیرا وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی اعلام کرده است آخرین آمار در پیمایش‌ها نشان می‌دهد ۳۴ میلیون ایرانی بازیکن هستند و میانگین سنی ۲۳ سال است و از این عدد ۴ میلیون بازیکن حرفه‌ای داریم که هفته‌ای بیش از ۲۱ ساعت بازی می‌کنند.

این روزها کمتر جوان یا نوجوانی پیدا می‌شود که یکی از جذاب‌ترین برنامه‌های سرگرمی‌اش گیم نباشد. بازی‌ها با کنسول، رایانه یا حتی گوشی تلفن همراه به راحتی در دسترس قرار گرفته‌اند و گزینه مناسبی برای پر کردن اوقات فراغت افراد به شمار می‌روند. این بازی‌ها بین متولدین اواخر دهه هفتاد به بعد که نسل تکنولوژی هم هستند، محبوبیت بیشتری دارند؛ اما همه برای سرگرمی سراغ گیم نمی‌روند بلکه برخی دوست دارند این صنعت را حرفه‌ای‌تر دنبال کنند، بنابراین آنها به دنبال بازی‌سازی و طراحی بازی می‌روند یا به گیمر و استریمر شدن فکر می‌کنند.

در حال حاضر گیم در دنیا جزوپرسودترین صنعت‌هاست و سرمایه‌گذاری در این بخش می‌تواند بازگشت خیلی زیادی داشته باشد و در همه جا توجه خاصی به این موضوع وجود دارد، در حالی که حالا باوجود حمایت‌های اولیه و ابتدایی، مقام‌های بالای جهانی در این صنعت در دست ایرانیان است.

بر این اساس حمایت دولت از این صنعت و فعالان آن از جمله درخواست‌هایی که از سوی گیمرها مطرح می‌شود. اگرچه در تمام دنیا گیمرهای حرفه‌ای زندگی خوبی دارند و از لحاظ هزینه‌ها تامین هستند ولی با همه این احوال ایجاد بستر بازی‌های آنلاین و اینترنت و آی‌پی‌های مناسب و تسهیلات اخذ ویزا از تسهیلات مالی مهم‌تر است.

به گزارش ایسنا، در واقع یکی از مشکلاتی که گیمرهای کشور همواره با آن روبه‌رو بودند، سرعت پایین دانلود بازی‌ها و آپدیت آنها به همراه پینگ یا زمان تاخیر بالای بازی آنلاین بود که سبب اختلال و تجربه کاربری نامناسب گیمرها در ایران می‌شد بنابراین وعده کاهش پینگ‌بازی و افزایش سرعت بازی‌ها از سوی وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات مطرح شد و درنهایت ۲۷ دی سال ۱۴۰۱ سایت و اپلیکیشن کاهش پینگ بازی‌های رایانه‌ای رونمایی و با همکاری بخش خصوصی، بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای و شرکت ارتباطات زیرساخت، به نام رادار بازی راه اندازی شده است.

استفاده از این سایت و اپلیکیشن آن علاوه بر افزایش قابل توجه سرعت دانلود بازی‌ها و آپدیت آنها باعث کاهش چشمگیر پینگ بازی‌ها نیز خواهد شد که در نتیجه تجربه‌ای دلچسب در بازی آنلاین برای کاربران رقم خواهد خورد.

این اتفاق از طریق انتقال CDNهای این بازی ها به داخل کشور و کوتاه کردن مسیر دسترسی کاربران داخلی کشور به سرورهای بازی و طراحی ابزارهای خاص توسط متخصصان جوان کشورمان صورت گرفت و گیمرها می‌توانند از طریق مراجعه به آدرس radar.game این حس خوب را تجربه کنند.

در همین رابطه چندی پیش محمدمهدی اسماعیلی- وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی- که به صورت برخط از استان کردستان در آیین پایانی هشتین جام قهرمانان بازی‌های ویدئویی حضور یافت گفت: روزی که جلسات آغاز این لیگ را برگزار می‌کردیم هدف‌گذاری ما بر عدد یک‌میلیون نفر بود و امروز ۱.۵ میلیون از فرزندان ما در این لیگ شرکت کرده‌اند و برگزاری این دوره از لیگ تجربه بسیار خوبی بود.

براساس اعلام وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وی افزود: این لیگ مختص بازی‌سازان ایران بود و این اتفاق بسیار خوب است امروز بخش مهمی از بازی‌ها راهی برای گره‌گشایی مسائل مهم اجتماعی است.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در ادامه سخنان خود تاکید کرد: آخرین آمار در پیمایش‌ها نشان می‌دهد ۳۴ میلیون ایرانی بازیکن هستند و میانگین سنی ۲۳ سال است و از این عدد ۴ میلیون بازیکن حرفه‌ای داریم که هفته‌ای بیش از ۲۱ ساعت بازی می‌کنند و این نشان می‌دهد بازی بخش مهمی در زندگی افراد است که باید با نگاه فرصت به این ماجرا نگاه کرد و از آن استفاده کرد.

گفتنی است در آخرین پیمایشی که بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای تا انتهای سال ۱۴۰۰ انجام داده است؛ از هر ۱۰۰ ایرانی، ۴۰ نفر بازی دیجیتال (گیم) انجام می‌دهند به این ترتیب، در سال ۱۴۰۰ از هر ۱۰۰ مرد، ۴۶ نفر و از هر ۱۰۰ زن ایرانی ۳۵ نفر بازیکن هستند؛ این در حالی است که در سال ۱۳۹۸ این تعداد در میان بانوان ۲۹ نفر بود.

گفته شده میانگین سنی بازیکنان ایرانی ۲۳ سال بوده که این افراد به‌طور میانگین ۹۵ دقیقه در روز بازی (گیم) می‌کنند. متوسط مردان بازیکن ۱۱۵ دقیقه و متوسط زنانِ بازیکن ۶۴ دقیقه در روز است و تقریبا ۵۸ درصد گیمرها آنلاین و ۵۶ درصد کل آن‌ها هر روز بازی می‌کنند.

اما از بین جمعیت کل بازیکنان، سه درصد آنها میانسال، ۱۸ درصد بزرگسال، ۳۴ درصد جوان، ۱۹ درصد نوجوان، ۱۷ درصد کودک و ۹ درصد خردسال هستند.

مجموع هزینه‌کرد بازیکنان ایرانی برای سخت‌افزار و نرم‌افزارهای بازی‌های دیجیتال در سال ۱۴۰۰، ۱۹ میلیارد و ۲۷۹ میلیون تومان برآورد شده است که تقریبا با ۷۳۹ میلیون دلار برابری می‌کند.

فناوری

هشدار امنیتی جدید به میلیون‌ها کاربر آیفون

میلیون‌ها کاربر آیفون که به سیستم عامل ios ۱۷ ارتقا پیدا کرده‌اند، با تهدید احتمالی از سوی یک دستگاه هک چندمنظوره روبه‌رو هستند.دستگاه فلیپر زیروی ۱۶۹ دلاری، می‌تواند با سرازیر کردن سیل درخواست‌های اتصال، باعث از کار افتادن آیفون شود. درحال‌حاضر، تنها راه جلوگیری از حمله نفوذگران، خاموش کردن بلوتوث است.

در این تهدید که نخستین بار توسط یروئن فان در هام، محقق امنیتی، گزارش شد، از یک دستگاه فلیپر زیرو استفاده می‌شود.

به گفته سازنده این دستگاه ۱۶۹ دلاری، این رادیو کنترل شده با نرم‌افزار می‌تواند برای هک دیجیتالی مانند پروتکل‌های رادیویی، سیستم‌های کنترل دسترسی، سخت‌افزار و موارد دیگر استفاده شود. این دستگاه به دلیل طراحی کد باز آن، می‌تواند با یک میان افزار سفارشی، فلش شود که احتمالات بسیاری را ایجاد می‌کند.

یکی از این گزینه‌های میان افزار، فلیپر اکستریم است. یک تنظیمات به دستگاه فلیپر زیرو اجازه می‌دهد تا در دسترس بودن یک دستگاه بلوتوث کم مصرف نزدیک به آیفون را اعلام کند. یک تنظیمات دیگر که زمینه حمله انکار سرویس را فراهم می‌کند، به سادگی حمله ios ۱۷نامیده شده است.

حمله داس همچنین می‌تواند دستگاه‌های اندرویدی و ویندوز را هدف قرار دهد. با این حال، این موارد را می‌توان راحت‌تر مسدود کرد زیرا هر دوی این سیستم عامل‌ها، یک تاگل در تنظیمات برای خاموش کردن اعلان‌ها برای جفت شدن سریع دو دستگاه دارند.

همان‌طور که نام آن نشان می‌دهد، به نظر می‌رسد این حمله آیفون برای iOS ۱۷ طراحی شده است. فان در هام نتوانسته است در آیفون‌های مجهز به نسخه‌ای قبلی iOS، این خرابی را تکرار کند.

به گزارش ایسنا، کاربرانی که گوشی خود را به iOS ۱۷ ارتقا داده‌اند، می‌توانند با خاموش کردن بلوتوث آیفون در برنامه تنظیمات، حمله را مسدود کنند و بستن تاگل بلوتوث در پنل مرکز کنترل، کافی نیست.

متاسفانه، لوازم جانبی مهمی مانند اپل واچ و ایر پاد برای اتصال به آیفون کاربر، به بلوتوث متکی هستند، بنابراین این محافظت ممکن است برای بسیاری از کاربران عملی نباشد. بر اساس گزارش فوربس، اپل هنوز در این باره اظهارنظر نکرده است.

